

FELAKETLERİN UMUT IŞIĞI TÜRK KIZILAYI

Halûk Perk Koleksiyonu

HALÛK PERK

FELAKETLERİN UMUT IŞIĞI

TÜRK KIZILAYI

Halûk Perk Koleksiyonu

**Felaketlerin Umut Işığı
TÜRK KIZILAYI**

HALÜK PERK KOLEKSİYONU
Halûk Perk

GRAFİK TASARIM

Tel: 0212 593 75 55

EPIGRAFİK DANIŞMAN

İsmail Günay Paksoy

Katkıda Bulunanlar

Zeynep Yücel Ön

FOTOĞRAFLAR

Akadur Töleğen

Bu kitap Zeytinburnu Belediyesinin düzenlediği 13. Merkezefendi Geleneksel Tıp Festivali kapsamında açılmış “Felaketlerin Umut Işığı TÜRK KIZILAYI” sergisi münasebetiyle yayınlanmıştır. Kitap Zeytinburnu Belediye’sinin maddi katkılarıyla basılmıştır.

İRTİBAT ADRESİ

Halûk Perk Müzesi, Gümüşpala Mah. Londra Asfaltı No. 186 K.1 Avcılar / İstanbul
Zeytinburnu Belediyesi , Kazlıçeşme Mah. Abay Cad. No:165 Zeytinburnu – İstanbul

BASKI:

Express Baskı A.Ş.
Nato Caddesi No: 17 34418 Seyrantepe-İstanbul
Tel: 0212 282 5200

İSTANBUL 2012 ISBN 978-9944-5434-7-7

Bilimsel kısa alıntılar dışında koleksiyon sahibi yazardan yazılı izin alınmadan kısmi de olsa kitaptan kopya alınamaz, çoğaltılamaz.

İÇİNDEKİLER

Sunuş	5
Önsöz	7
KURUMSAL YAPI	
Kızılhaç	9
Kızılay'ın Kuruluşu	15
Tüzükleri	16
Kızılay'ın Amaçları	18
Kızılay'ın Simgeleri	24
Kızılay Mühür Örnekleri	29
Kızılay'ın İsimleri	30
Kızılay Marşı	31
Kızılay Binalarından Görüntüler	32
Kızılay Yönetimi	34
KIZILAY'IN FAALİYETLERİ	
Savaşta Sağlık Hizmetleri	42
Barışta Sağlık Hizmetleri	63
Kızılay Kan Merkezi	65
Kızılay Hemşire Okulu	69
İlkyardım İstasyonu ve İlkyardımcı	74
Kızılay'ın Sosyal Yardımları	80
Kızılay'ın Tanıtım Faaliyetleri	86
KIZILAY'IN GELİR FAALİYETLERİ	
Ticari ve Sağlanan İmtiyaz Gelirleri	100
Satılan Diğer İlaç Örnekleri	104
Diğer Satışlar	105
Başkaca Gelirlerden Örnekler	111
Maden Suyu İşletmesi (Afyonkarahisar)	112
Şişe Örnekleri	112
Reklamlar	114
Yardım Toplama	116
Yardımseverlere Verilen Teşekkür Belgeleri	121
Çeşitli Yardım/Aidat Makbuzları	124
Üye Aidat Gelirleri	138
Kartpostallar Satış Gelirleri	145
Yardım Pulları	161
Konser	186
Balo	187
Kermes	189

SUNUŞ

Zeytinburnu Belediyesi olarak, 13.Merkezefendi Geleneksel Tıp Festivali çerçevesinde anlamlı bir sergiyi daha açmanın ve sergi katalog-kitabını yayınlamanın gururunu yaşıyoruz.

“Felaketlerin Umut Işığı Türk Kızılayı - Halûk Perk Koleksiyonu” sergisi ve kataloğu, bizi bu güzide kurumumuzun tarihine bir yolculuğa çıkarıyor. O yolculukta acılar kadar sevinçler var. Fedakarlık, diğergamlık, merhamet, vefa gibi bütün insan hasletlerinin kendini gösterdiği bir tarih, film şeridi gibi gözümüzün önünden geçiyor.

En acil ihtiyaç anlarında yeryüzünün her köşesine yetismeye çalışan, köklerinden aldığı güçle bütün dünyanın takdir ettiği faaliyetler yürüten Türk Kızılayı, geçmişte olduğu gibi gelecekte de baştacı bir kurumumuz olacak.

Bize bu sergi ve katalogu gerçekleştirme fırsatı veren değerli koleksiyoner Halûk Perk Beyefendiye şükranlarımı sunuyorum.

Murat Aydın
Zeytinburnu Belediye Başkanı

www.zeytinburnu.bel.tr

ÖNSÖZ

Bu sene üçüncüsünü hazırladığımız sergi ve katalog çalışması, artık bir gelenek olmaya başlamıştır. Zeytinburnu Belediyesiyle ortak çalışmalarınızın devamını arzu etmekteyiz. Ülkemizde örnek alınan ve kökleşerek devam eden **“Merkezfendi Geleneksel Tıp Festivali”** içerisinde yer almak ayrıca büyük onurdur.

Bu sene başka bir konunun işlenmesi düşünülürken, 2011 yılında Van’da meydana gelen elim deprem felaketi sebebiyle, Murat Çekin Hocamla, Osmanlıdan beri fedakarca hizmet veren Kızılay’ımızı şükranla anmak adına, bu çalışmada karar kıldık.

Çalışmalarımızın şüphesiz çok eksikliği vardır. Öncelikle bir koleksiyon yayınlanmaktadır ve yayında, koleksiyonla sınırlıdır. Akademik bir kitap yayınlamak gibi bir iddiamızda bulunmamaktadır. Önem verdiğimiz, öncelikle yayının sistemli olması, sonrasında yeni eserlerle yeni birşeyler söylemek istememizdir. Bu serideki yayınlarımızın üçünde de fazla çalışılmayan konulara dikkat çekmek ve daha sonraki çalışmalara basamak olmak amacı taşımaktadır. Verilen bilgilerin doğru olması dışında fazla yorum yapılmamıştır. Özellikle osmanlıca metinlerin okunmasındaki titizliğini bildiğim, araştırmacı yanı ile de her zaman desteğini gördüğüm hocam, İsmail Günay Paksoy’u yeri gelmişken şükranla anmak isterim.

Ülkemizde, başkalarının izinden gitmeyerek yeni projeler yapmak ve konusunda daha evvel yapılmamış yayın hazırlamak risklidir. Murat Çekin Hocamın desteği ve yol göstermesiyle oluşturduğumuz projeler için kendisine ne kadar teşekkür etsem azdır.

Bana inarak, çalışmalarımıza verdiği desteklerden ötürü Zeytinburnu Belediye Başkanı Sayın Murat Aydın başta olmak üzere kendi şahsında bütün belediye yöneticilerine şükranlarımı sunarım.

Kitabın grafik tasarımında fedakarca çalışan Tuncer Taşdöğen ve Semih Sözen dostlarıma da ayrıca teşekkür ederim.

Halûk Perk

1. KURUMSAL YAPI

1.1. KIZILHAÇ

1859 yılında Fransızların Avusturya kuvvetlerine yenilmesiyle sonuçlanan Salferino Savaşının en kanlı sahnelerine bir iş seyahati esnasında tesadüfen gören ve gözlemlerini 1862 yılında Bir Salferino Hatırası isimli kitabında yayınlayan İsviçreli Jan Henri Dunant uluslar üstü bir yardım kuruluşunun oluşması fikrine ışık tutmuştur. Dunant'ın barış zamanında yetiştirilecek ve savaş zamanında hiçbir ayırım gözetmeden yaralıların tedavisi ile meşgul olacak bir dernek kurulması görüşüne Cenevre Halk İdaresi Derneği destek vererek İsviçre federal konseyi çağrısıyla askeri yaralılara yardım derneği kurmak amacıyla Cenevre'de 5 kişilik bir komisyon oluşturulmuştur. Bu komisyon Kızılhaç'ın temeli olarak kabul edilmektedir. 17 Şubat 1863 tarihinden itibaren uluslar arası askeri yaralılarına yardım derneği bu amaca yönelik toplantılara başlamıştır. 1864 yılı Ağustos ayında Cenevre'de uluslar arası konvansiyon toplanmış ve alınan kararlarda Kızılhaç'ın temel ilkelerini oluşturmaktadır. Teşkilatın sembolü olarak da İsviçre bayrak renklerinin tersi olan beyaz zemin üzerine kırmızı haç kabul edilmiştir. Kabul edilen ilkeler Cenevre sözleşmesi ismiyle anılarak 22 Ağustos 1864 yılında resmileşmiş, delege göndermeyen ülkelerin de bir yıl içerisinde sözleşmeye imza atması istenmiştir. Osmanlı devleti Cenevre komisyonuna delege göndermemesine rağmen 1 yıl içerisinde imza atma isteğini 5 Temmuz 1865 yılında yerine getirmiştir. Osmanlı devleti 1867 tarihinde Paris'te toplanan ilk Kızılhaç kongresine Alman asıllı Dr. Abdullah beyi göndererek katılmıştır.

Henry Dunant Kızılhaç'ın kurucusu

Kızılhaç hemşirelerinin hizmet fotoğrafları

Değişik ülkelerin kızılhaç rozet örnekleri

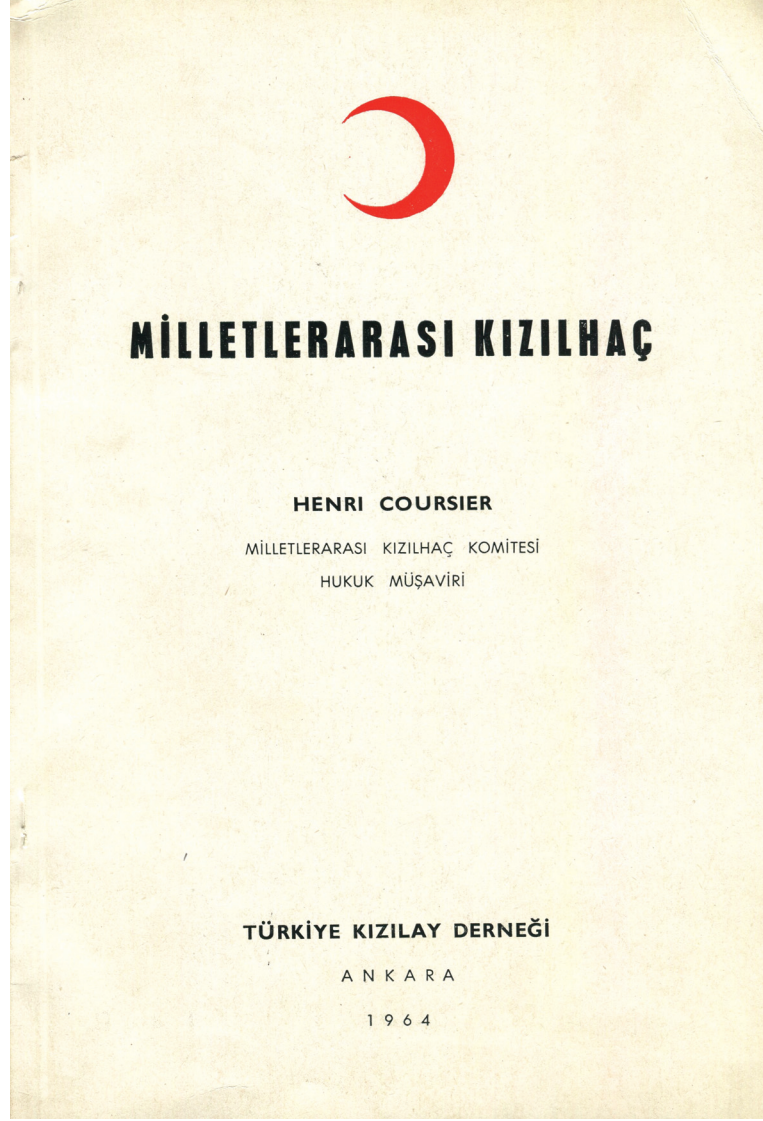
Kızılhaç ilkyardım sandığı ile sargı bezi örnekleri

13 Mayıs 1923 tarihinde Detroit'de ki Uluslararası toplantıda Türk Konvansiyonu

1.2. KIZILAYIN KURULUŞU

Kızılhaç'ın kurulması ve Osmanlı Devletinin Cenevre sözleşmesine 5 Temmuz 1865 yılında imza atmasından sonra Tıbbiye nazırı (sağlık bakanı) Makro paşa başkanlığında 11 Haziran 1868 tarihinde **“Mecruhin ve Mardayı Askeriyeye İmdat ve Muavenet Cemiyeti”** kurulmuştur. Sultan Abdülaziz'den de destek gören cemiyete 43'ü doktor olmak üzere 66 üye kurucu olmuştur. Kurucu üyeler arasında Ömer Rüştü Paşa, Veli Paşa, Serdar-ı Ekrem Ethem Paşa, Kırımlı Dr. Aziz bey, Avusturya seferi gibi önemli kişiler bulunmaktadır. Sultan Abdülaziz'in annesi Pertevniyal Valide Sultanın bu kuruluşa vermiş olduğu destek, hanımların bu cemiyete ilgi göstermesinde etkili olmuştur. Osmanlı Devleti Hilâl-i Ahmer Cemiyetinin ilk yönetici kadrosu şu şekilde olmuştur. Başkan: Marko Paşa, Başkan Yardımcısı: Dr. Mongeri, Genel Sekreter: Dr. Abdullah Bey, Sekreter Yardımcısı: Dr. J.De Ceastro, Sekreter Yardımcısı: Dr. Const. Limonides bey, Muhasebeci: Charles G. Curtis'tir.

14 Nisan 1877 tarihinde ise cemiyet ismini **“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti”** olarak değiştirerek resmen kurulmuştur.

Türkiye Kızılay Derneği Özel Hukuk hükümlerine tabi bağımsız bir dernektir. Ancak dernek tamamen serbest ve tarafsız çalışması yanında Dernekler kanunu Kızılay'a özel imtiyaz tanıyarak kanundaki bazı kısıtlayıcı hükümler Kızılay için uygulanmamaktadır. Gelir kaynaklarına takviyesi yanında vergi, resim ve harçlardan da muaf tutulmuştur. Kızılay uluslar arası Kızılhaç teşkilatının temel prensipleri ile Cenevre sözleşmesi hükümlerine uygun hareket etmektedir. Cenevre sözleşmelerinin tam uygulanabilmesi ve herkese duyurulabilmesi için asgari, mülki idarelerle üniversite çevrelerinde sıkı bir işbirliği yapmıştır. Bu maksatla savaş halinde Milli Savunma Bakanlığı ile müşterek çalışma imkanları hazırlanmıştır.

Kızılay genel müdürlük yanında kendine bağlı şube müdürlükleri ile ülkemizin her yerinde faaliyet göstermektedir.

Doktor Albay Abdullah Bey. Kurucu

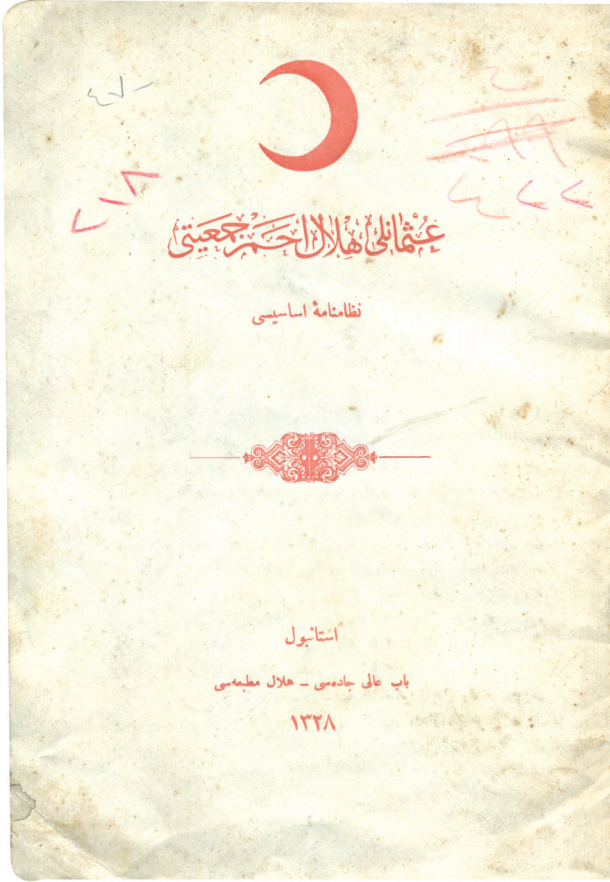

Dr. Refik Saydam
22.08.1341-25.04.1939
Kızılay Genel Başkanı

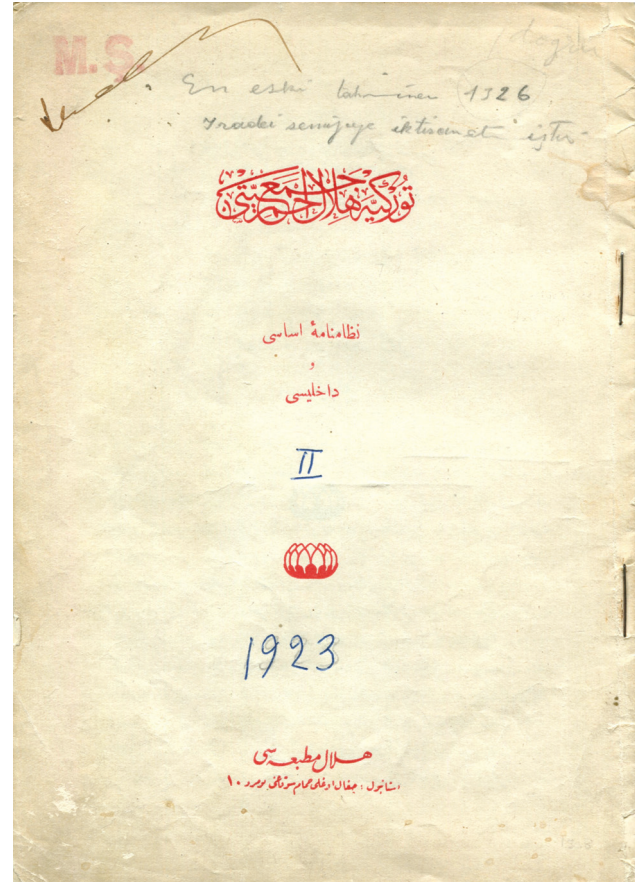

TÜZÜKLERİ

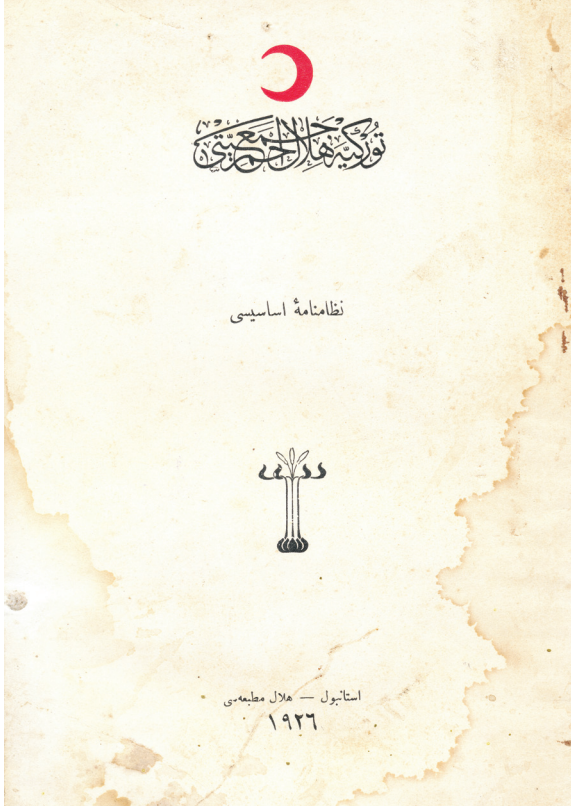
Kızılay'ın bir dernek olması sebebiyle yapısı ve amaçları tüzüklerinde ana hatlarıyla belirlenmiştir. Yöneticiler, Genel kurullarında kabul edilen bu tüzüklerdeki amaçlar doğrultusunda faaliyetlerini yürütmektedirler.

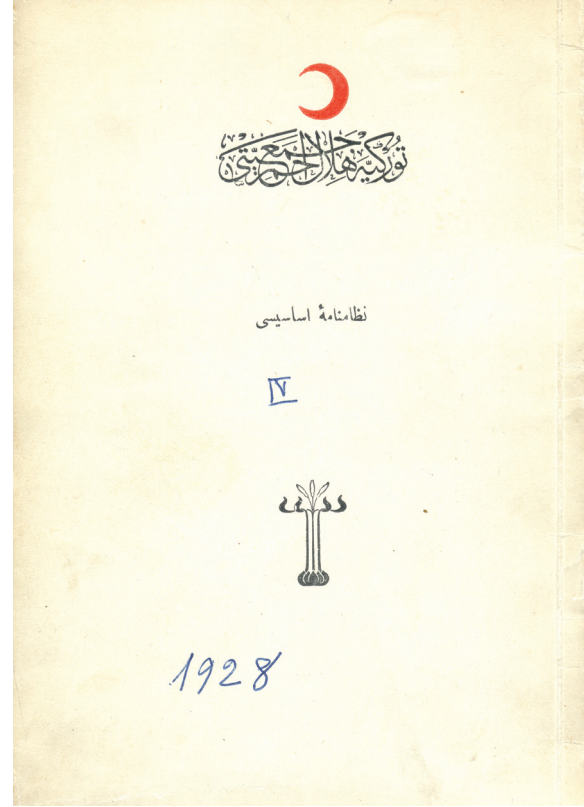
"Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti/Nizamname-i Esasisi" İstanbul Hilal Matbaasında basılmıştır. 1328 (hicri ise: 1910-1911; Rumi ise: 1912-1913) tarihlidir.

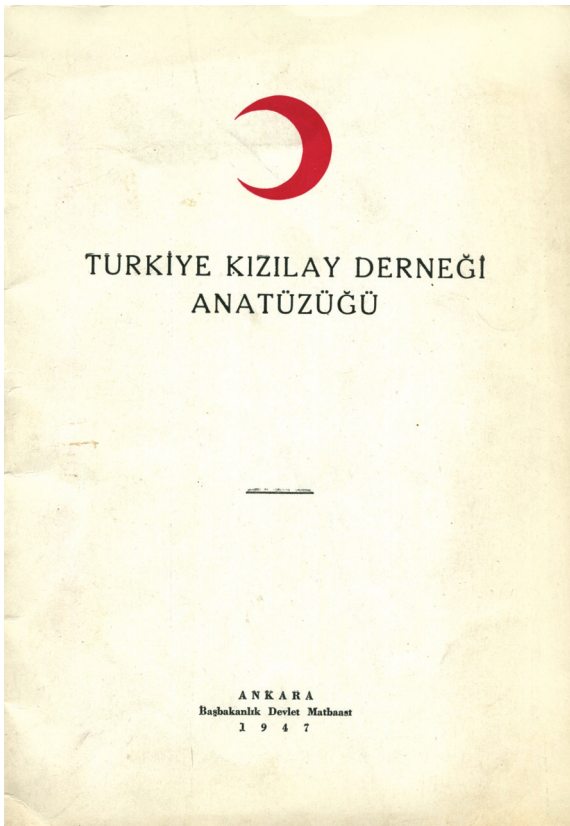
"Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti/Nizamname-i Esasisi ve Dahiliyesi" tarihsizdir. (Zamanındaki yetkili tarafından kitabın kapağına elle 1923 tarihinin düşülmüş olmasına itibar edilmelidir.)

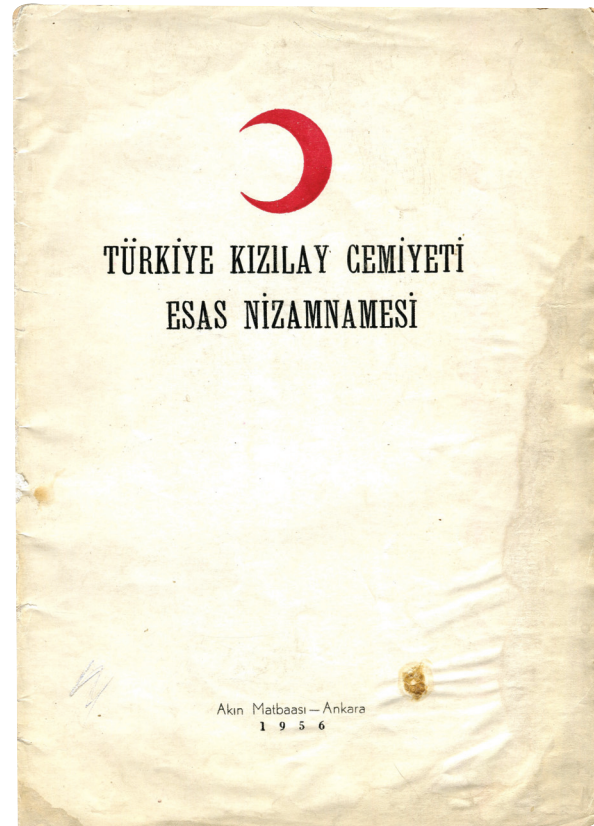
1926 tarihli "Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti/Nizamname-i Esasisi"

"Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti/Nizamname-i Esasisi ve Dahiliyesi" tarihsizdir. (Zamanındaki yetkili tarafından kitabın kapağına elle 1928 tarihinin düşülmüş olmasına itibar edilmelidir.)

Türkiye Kızılay Derneği Anatüzüğü, 1947 tarihinde Ankara Başbakanlık Devlet Matbaasında basılmıştır.

Türkiye Kızılay Cemiyeti Esas Nizamnamesi, 1956 tarihinde Ankara Akın Matbaasında basılmıştır.

1.3. KIZILAY'IN AMAÇLARI

Kızılay'ın amaçları ve neden gerekli olduğu, Ülkemizin dönem önderleri ve derneğin kendi ağzlarından yorum katmadan bu bölüme alınmıştır.

Cemiyet kuruluşunun başında, amaçlarını ülke genelinde anlatabilmek için Cemiyet-i Tıbbiye-i Osmaniye Reisi Dr. Serviçen'den kuruluşun anlam ve önemini özellikle vurgulayan bir kararname hazırlayarak resmi makamlara göndermesi istedi. Hazırlanan kararname metni şöyledir.

“Devlet -i Aliyye-i Osmaniye'nin dahi imza eylemiş olduğu Cenevre Mukavelenamesi'nde nazar-ı mülahazaya şayan iki nokta vardır ki birincisi hastagan ve mecruhin-i askeriye ile hizmet-i tedavide bulunanların ve bu hizmete taalluku olan sair zevatın hal-i harpte bitarafılık suretine ifrağı ve ikincisi mecruhin-i askeriyyeye iane için şefkat-i umumiyyeye müracaat olunma suretlerinden ibarettir. Birinci suret bizim ahval-i askeriyemiz nokta-i nazarından bakarak mülahaza olduğu takdirde, denilir ki, bir Salib-i Ahmer'den ibaret olan ve iktizasına göre bir Hilal-i Ahmer'e tahvili dahi kolay görülen Cenevre bayrağından maada işin bu cihetinde yalnız hizmet-i tedavinin müfredat ve tafsilatı kalır ki o dahi tamamiyle Askeri İdare-i Sıhhiye'sine aid mesele hükmündedir. İkinci surete gelince bu iş sırf şefkat-i umumiyyeye ait bir mesele olup İdare-i askeriyenin bunu teşvikten başka yapacağı bir şey olamaz. Elhasıl şimdilik Dersaadet'te mecruhin-i askeriyyeye iane-i umumiye ile muavenet için müsaade verilmek lazım olup bu cemiyet birisi kadınlara diğeri erkeklere mahsus olmak üzere iki şikka ayrılır. Efkarımıza kalır ise cemiyet-i mezkurenin nizamatını tesise Hükümet'in müdahalesine hiç bir lüzum yoktur. Yalnız hususat-ı atıyeyi cemiyet-i mezkureye kabul ettirmek lazım gelir. Evvela, iane hususunda kimseye icbar vaki olmayıp herkes vereceğini ihtiyarıyla vermek. Saniyen, Muavenet-i müctemia yalnız mecruhin-i askeriyyeye hasredilmek. Salisen işbu muaveneti ifa edecek olanlar fennen bu işe vakıf zevat tarafından intihap ve nasbedilmek. Rabian, Muavenet-i vakıa idare ve hareket-ı askeriyyeye tabi olmak.”

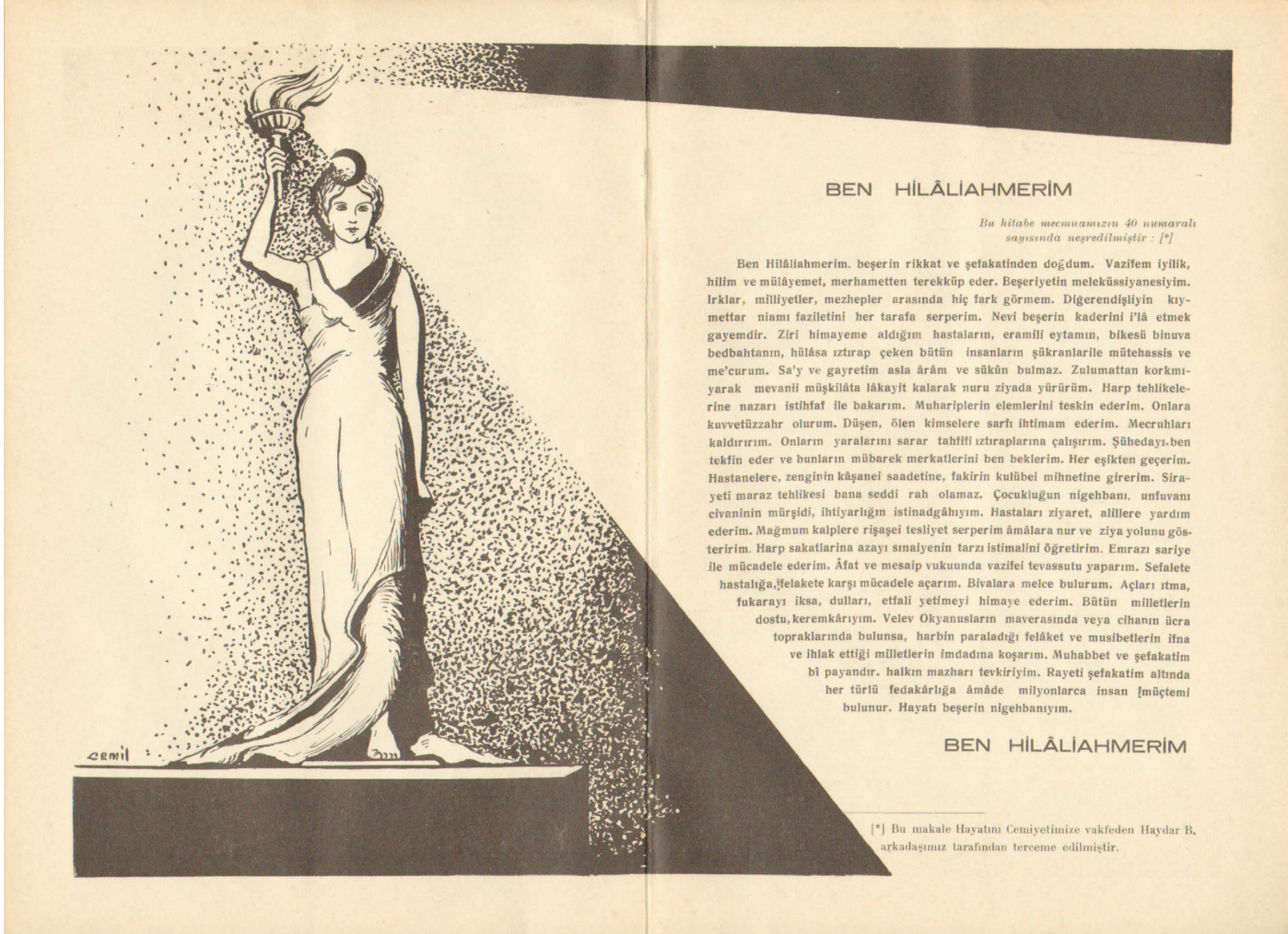
yakın gelecekte savaş tehlikesi olmadığı düşüncesi kararnamenin devlet yöneticileri üzerinde beklenen etkiyi yapmamıştır.

Atatürk ilk teşrin 1926 tarihindeki Büyük Millet Meclisinin ikinci devre dördüncü toplantı yılının açış konuşmasında:

“Efendiler: tarihi harbi sıhhide ve memleketin muaveneti içtimaiye tarihinde bir mevkii mahsus ihraz etmiş olan Türkiye Hilaliahmer Cemiyetinin bu sene zarfında, mübadillerin sıhhati ve ilbas iskân umuruna, bu memleketin afatı içtimaiye ve arziyesine yaptığı kıymetli yardımları takdirle zikrederim. Hilaliahmer âza adedinin memleketin rüştü içtimaîsi ile mütenasib bir dereceye varmasını ve bütün milletin bu tenasübü temin etmesini temenni eylerim.” demiştir.

**Büyük Millet Meclisinin ikinci devre dördüncü içtima' yılının
1 ilk teşrin 1926 tarihindeki açılma merasiminde
Atatürkün söyleviden:**

Efendiler; tarihi harbi sıhhide ve memleketin muaveneti içtimaiye tarihinde bir mevkii mahsus ihraz etmiş olan Türkiye Hilaliahmer Cemiyetinin bu sene zarfında, mübadillerin sıhhati ve ilbas iskân umuruna, bu memleketin afatı içtimaiye ve arziyesine yaptığı kıymetli yardımları takdirle zikrederim. Hilaliahmer âza adedinin memleketin rüştü içtimaîsi ile mütenasib bir dereceye varmasını ve bütün milletin bu tenasübü temin etmesini temenni eylerim.

BEN HİLÂLİAHMERİM

Bu hitabe mecmuanızın 40 numaralı sayısında negredilmiştir. []*

Ben HİLÂLİahmerim. beşerin rikkat ve şefakatinden doğdum. Vazifem iyilik, hilim ve mülayemet, merhametten tereküp eder. Beşeriyetin meleküssiyanesiyim. Irklar, milliyetler, mezhepler arasında hiç fark görmem. Diğerendişliyin kıymettar niami faziletini her tarafa serperim. Nevi beşerin kaderini İLÂ etmek gayemdir. Ziri himayeme aldığım hastaların, eramili eytamın, bîkesü binuva bedbahtanın, hülâsa ızdırıp çeken bütün insanların şükranlarıle mütehassis ve me'curum. Sa'y ve gayretim asla ârâm ve sükûn bulmaz. Zulumattan korkmıyarak mevanii müşkilâta lâkayit kalarak nuru ziyada yürürüm. Harp tehlikelerine nazarı istihfaf ile bakarım. Muhariplerin elemelerini teskin ederim. Onlara kuvvetüzzahr olurum. Düşen, ölen kimselere sarfı ihtimam ederim. Mecruhları kaldırırım. Onların yaralarını sarar tahfifi ızdıraplarına çalışırım. Şühedayı ben tekfin eder ve bunların mübarek merkatlerini ben beklerim. Her eşikten geçerim. Hastanelere, zenginîn kâşaneî saadetine, fakirin kulûbei mihnetine girerim. Sıra-yeti maraz tehlikesi bana seddi rah olamaz. Çocukluğun nigehbanı, unvanı civanın mürşidi, ihtiyarlığın istinadgâhiyim. Hastaları ziyaret, alillere yardım ederim. Mağnum kalplere rişaeî tesliyet serperim âmalara nur ve ziya yolunu gösteririm. Harp sakatlarına azayı smalyenin tarzı istimalini öğretirim. Emrazı sariye ile mücadele ederim. Âfat ve mesaip vukuunda vazifei tevassutu yaparım. Sefalete hastahğa, felakete karşı mücadele açarım. Bivalara melce bulurum. Açları itma, fukarayı iksa, dulları, etfali yetimeyi himaye ederim. Bütün milletlerin dostu, keremkârıyım. Velew Okyanusların maverasında veya cihanın ücra topraklarında bulunsa, harbin paraladığı felâket ve musibetlerin ifna ve ihlak ettiği milletlerin imdadına koşarım. Muhabbet ve şefakatim bî payandır. halkın mazharı tevkiriyim. Rayeti şefakatim altında her türlü fedakârlığa âmâde milyonlarca insan [müçtemi bulunur. Hayatı beşerin nigehbanıyım.

BEN HİLÂLİAHMERİM

[*] Bu makale Hayatını Cemiyetimize vakfeden Haydar B. arkadaşınız tarafından terceme edilmiştir.

Kızılay'ı anlatan **"Ben Hilal-i Ahmerim"** başlıklı hitabe Türkiye Hilal-i Ahmer dergisinin 40.sayısında yayınlanmıştır.

SADR-I Â'ZÂM İBRÂHÎM HAKKÎ PAŞA'NIN
22 NİSAN 1911 TARİHLİ NUTKU

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَنْ اَنْلِ هَالِكِ اَمْرِ جَمْعِيَّتِي

مرکز عمومی

هلال احمر جمعیتی اعضا سندن اولان صدر اعظم ابراهيم حق باشا حضرت تليزنيك
۹ نيسان ۱۳۲۷ تاريخده منعقد اجتماع عموميه ايراد بيوردقلى نطق.

صوك عصر ظرفنده دولتر بيننده كي مناسبات طريق مسالمت ومخادنته فوق العاده ترقى
ايتشدرد. ملل مختلفه آراسنده تحدث ايدن اختلافلر مخاصمات ومعاداته ميدان ويلمكسز ين فصل
ايديله بيليور. فقط شمدي به قدر بو خصوصده حصوله كلن ترقيات انسانيتي آره صرہ بك بيوك
فلاكتلره دوچار ايدن حربى تماميله ازاله ايدمه مشدرد. حربك مدهش بر مصيبت اولدنه انكار
ايديله مز ؛ آنجق حيثيت مليه نك محافظه ومدافعه سي لازم كلديكي بر زمان اضطرارده بوندن دها
مؤثر وباعث نجات بر واسطه بولنه ماز. حيثيت مليه هر شيدن حتى حيات ملتدن دها مقدسدر.
بناء عليه محاربه نه قدر خفيج اولسه بعضاً بر مجبوريت قطعيه تشكيل ايدر. ملك روح موجوديتي
ديك اولان حقوق مدنيه سنه ، عنعنات تاريخيه سنه ، استقلال حياتنه تجاوز ايديلنجه سلاحيه
مقابله دن باشقه بر چاره قالمه ماز. بونك ايجوندر كه حقوق دول حربى بسبتون قالديره ماش يالكز
مصائبني تخفيف ايجون بو واسطه اليه مي بعض قيوده تابع طوتمشدرد. بو بابه اك زياده آثار ترقى
وجوده كتيرن آوروپاده «صليب احمر» وعملكتمزده «هلال احمر» جمعيتلر ايدر.
صليب احمر جمعيتي «سولفرينو» ميدان محاربه سنى كزن بر ذات انسانيتپرورك، بو مقتل
مدهشده نالان ومحتضر بر حالده مشاهده ايتديكي بيكلرجه ياره ليلرك آلام واضطراباتني تصويراً
بر اثر تحرير ايدرك افكار عموميه ده حصوله كتيرديكي تاثير اوزرينه تشكيل ايتشدرد.
محاربه دن مقصد دشمني تعرضدن عاجز بر حاله قومقندن عبارت اولديغنه وخسته ويا مجروح
بولنان عساكر آرتق تعرض ايدمه يه جكنه نظراً ياره ليلر دشمنه منسوب اولسه بيله تدابي سي لازم
كلير. ايسته صليب احمر بو اساس انسانيتپرورانه اوزرينه تأسيس ايدلدى. بناء عليه ياره ليلرك

Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti üyelerinden de olan Paşanın Osmanlıca basılmış nutkunun önemine binaen özellikle araştırmacılar için latin harflerle birebir okunuşunun kataloğumuzun baş kısmında yayınlanması uygun görülmüştür.

**Taht-ı Himâye-i Hazret-i Mülûkâne'de
'OSMÂNLI HİLÂL-İ AHMER CEM'İYETİ
Merkez-i 'Umûmîsi**

Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti A'zâsından olan Sadr-ı Â'zâm İbrâhîm Hakkı Paşa Hazretleri'nin 9 Nisan 1327 [22 Nisan 1911] târihinde mün'akid ictimâ'-i 'umûmîde îrâd buyurdıkları nutuk:

"Son 'asır zarfında devletler beynindeki¹ münâsebat² tarîk-i müsâlemet³ ve muhâdenetde⁴ fevke'l-â'de terakkî etmiştir. Milel-i muhtelif⁵ arasında tahaddüs eden ihtilâflar⁶ muhâsimât ve mu'adâta meydan verilmeksizin fasl edilebiliyor⁷. Fakat, şimdiye kadar bu husûsda husûle gelen terakkîyat insâniyeti ara sıra pek büyük felâketlere düçar eden harbi tamâmıyla izâle edememiştir. Harbin müdhîş bir musibet olduğu inkâr edilemez; ancak haysiyet-i milliyenin muhâfaza ve müdâfa'ası lâzım geldiği bir zamân ızdırârda⁸ bundan daha bundan daha mü'essir ve bâ'is bir necât bir vâsita bulunamaz. Haysiyet-i milliye her şeyden hattâ hayât-ı milletden daha mukaddesdir. Binâ'en-'aleyh muhârebe ne kadar fecî' olsa ba'zen bir mecbûriyet-i kat'îye teşkil eder. Milleti ruh-ı mevcûdiyeti demek olan hukûk-ı medenîyesine, 'an'anât-ı târihiyyesine⁹, istiklâl-i hayâtına tecâvüz edilince silâhla mukâbeleden¹⁰ başka bir çâre kalmaz. Bunun içindir ki hukûk-ı düvel¹¹ harbi büsbütün kaldıramamış yalnız müsâibetihâf¹² için bu vâsita-i elîmeyi ba'zı kuyûda tâbi' tutmuşdur. Bu bâbda en ziyâde âsâr-ı terakkî vücûda getiren Avrupa'da "Sâlib-i Ahmer" cemiyetleridir.

Sâlib-i Ahmer Cemiyeti "Solferino" Meydan Muhârebesi'ni¹³ gezen bir zât insâniyet-perverin, bu maktel-i müdhîşde nâlan ve muhtazar¹⁴ bir halde müşâhede ettiği¹⁵ binlerce yaralıların âlâm ve ızdırâbâtını tasvîren bir eser tahrîr¹⁶ ederek efkâr-ı 'umûmiyede¹⁷ husûle getirdiği te'sir üzerine teşekkül etmiştir.

Muhârebeden maksad düşmanı ta'arruzdan 'âciz bir hâle koymakdan 'ibâret olduğuna ve hasta veyâ mecrûh¹⁸ bulunan 'asâkir¹⁹ artık ta'arruz edemeyeceğine nazaran yaralılar düşmana mensûb olsa bile tedâvîsi lâzım gelir. İşte Sâlib-i Ahmer bu esâs-ı insâniyet-perverâne üzerine te'sis edildi. Binâ'en 'aleyh yaralıların [2] tehvîn-i ızdırâb²⁰ ve âlâmına hîdmet eden etibbâ²¹ ve me'mûrîn-i muhtelif ile hastane, sedye ve sâ'ir âlât ve edavâtın muhârebe te'sîrâtından hâric bırakılması ya'ni bî-taraf 'add edilmesi mukâbelât-ı devletiye ile te'mîn edildi. Bu bî-tarafîye delâlet etmek üzere ilk Sâlib-i Ahmer Konferânsı mahall-i ictimâ'î olan Cenevre Şehri'nin bayrağı 'âlâmet-i mahsûsa olmak üzere kabûl edildi. Bu bayrak beyâz bir zemîn üzerine bir sâlib-i ahmeri musavverdir²².

Devlet-i 'Osmâniye Cenevre Konferânsında ittihâz edilen mukarrerâta derhâl iştirâk ederek 'âlâmet-i bî-tarafî olmak üzere "Hilâl-i Ahmer" işâretini kabûl eyledi. Bunu müte'akkib bizde de bir Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti teşekkül etti. Çünkü vakt-i harbde mecrûhîn ve hasta-gâne edilmesi lâzım gelen mu'avenet o kadar büyük ve mühimdir ki hiçbir devletin vesâ'iti bu ihtiyâcî te'mîne kifâyet edemez; bu emr-i hayra bütün efrâd-ı milletin mu'avenet etmesi lâzım gelir.

'Osmânî Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti kırk-beş sene evvel te'sis edilmiştir. Mü'essisleri şâyân-ı tebcîl bir hîdmetde bulundukları için şükrân ve ihtirâm-ı 'umûmîye kesb-i liyâkat eylediler. Senelerin deverânı ile bu ilk mü'essislerden, bu hamiyet-perver zevâtdan, yalnız burada hâzır bulunan Della Suda Fâ'ik Paşa²³ ve Ahmed Râgıb Bey kalmıştır. Fâ'ik Paşa Hilâl-i Ahmer'i te'sis etmekle kalmadı, cem'iyetin terakkîsine hâ'il olan bi'l-cümle müşkilât ve mevânî'e rağmen bu teşebbüs-i hayır-perverâneyi sâ'ir memâlikde bulunan hemşîrelerine lâıyk bir mü'essese-i 'azîme hâline getirmeye 'azîm ve gayret eyledi. Bu kırk-beş senelik sebât ve gayretten dolâyı kendisine Re'îs-i mVükelâ sıfatıyla teşekkür ederim.

1 Arasındaki
2 İlişkiler
3 İki taraf arasında barışıklık, barış içinde olmak yoluyla
4 Barışıklık
5 Çeşitli devletler
6 Ortaya çıkan anlaşmazlıklar
7 Husumetlere meydan verilmekten
8 Çözülebiliyor
9 Çâresiz olmak. Mecburiyet. İhtiyaç.
10 Tarihsel geleneklerine
11 Karşılık verme
12 Devletler Hukuku
13 Musibetleri hafifletmek

13 Solferino Savaşı, (İtalyanlara göre Solferino ve San Martino Savaşı olarak anılır),
24 Haziran 1859'da gerçekleşmiş ve Franz Joseph kumandasındaki Avusturya
İmparatorluğu'na karşı III. Napolyon kumandasındaki İkinci İmparatorluk (Fransa) ile II.
Vittorio Emanuele kumandasındaki Sardinya Krallığı ittifakının zaferiyle sonuçlanmıştır.
14 İnleyen-sızlanan ve ölüme hazır
15 Şahit olduğu
16 Yazarak
17 Kamuoyunda
18 Yaralı
19 Askerler
20 İzdıraplarını azaltma
21 Tabipler
22 Tasvir edilmiştir
23 Giorgio Della Suda takma ismi Faik Paşa II (d. 14 Aralık 1835, İstanbul - ö. 7 Ocak
1913, İstanbul), İtalyan asıllı Osmanlı eczacı.

تھوین اضطراب و آلامنه خدمت ایدن اطباء و مأمورین مختلفه ایله خستهخانه، سدیہ و سائر آلات و ادواتک محاربه تأثیرانندن خارج برافلمهسی یعنی بیطرف عدایدلمهسی مقاولات دولیه ایله تأمین ایدلیدی. بو بیطرفیه دلالت ایتک اوزره ایلاک صلیب احمر قونفرانسیک محل اجتماعی اولان جنوره شهرینک باراغی علامت مخصوصه اولوق اوزره قبول ایدلیدی. بوباراق بیاض بر زمین اوزرینه بر صلیب احمری مصوردر.

دولت عثمانیه جنوره قونفرانسنده اتخاذ ایدیلان مقررانه درحال اشتراك ایدرهك علامت بیطرفی اولوق اوزره «هلال احمر» اشارتی قبول ایلهدی. بونی متعاقب بزده ده برهلال احمر جمعیتی تشکیک ایتدی. چونکه وقت حربده مجروحین و خستگانه ایدلمهسی لازم کلن معاونت اوقدر بیوک و مهمدرکه هیچ بر دولتک و سائطی بواجتیاچی تأمین کفایت ایدمز؛ بومر خیره بئون افراد ملتک معاونت ایتمهسی لازم کایر.

عثمانی هلال احمر جمعیتی قرقیش سنه اول تأسیس ایدلشدر. مؤسسلری شایان تجیل بر خدمتده بولندقلری ایچون شکران و احترام عمومی به کسب لیاقت ایدیلر. سنه لک دورانی ایله بوبایک مؤسسلردن، بوجیتورر ذواتدن، یالکیز بوراده حاضر بولنان دلاسلودا فائق پاشا واحد راغب بک قالمشدر. فائق پاشا هلال احمری تأسیس ایتمکله اکتفا ایتهدی، جمعیتک ترقیسنه حائل اولان بالجله مشکلات و موانعه رغماً بو تشبث خیرپرورانه بی سائر ممالکده بولنان همشیره لرین لایق بر مؤسسه عظیمه حالته کتیرمه عنم و غیرت ایلهدی. بوقرقیش سنه لک ثبات و غیرتندن سولای کتیرریش و کلا سقیله تشکر ایدرم.

هلال احمر جمعیتک مصادف اولدینی مشکلاتک بو بویک دورسابقک بوکی آثار فعالیت ابرازینه مساعد اولمامهسی ایدی. فی الحقیقه هلال احمر بر جوق ذواتی بر آرایه طوبیلامق، اعانه جمع ایتمکله برابر من جهة عسکرله مناسبانده بولتیوردی. بالطبع بویه شیلر اوزمانکی حکومتجه خوش کورولمه زدی. او وقت جمعیتی تمثیل ایدن فائق پاشا ایله احمد راغب بک و سائر ذواتک هلال احمره عائد نقودی محافظه ایچون سوک درجه جالیشدقلری نخطر ایدرم.

جمعیت بئون بو موانعه قارشو موجودیتی محافظه ایدرهك تشککدن بک آرزمان صکره ظهور ایدن روسیه سفریله یونان محاربه سنده اردولریزه ایجه خدمت ایتمک موق اولمشدر.

مملک سازده بولنان صلیب احمر جمعیتلرینک معاونتی یالکیز وقت حربه منحصر دکلدر. حرکت ارض، طغیان میاه، حریق کی فلاکتلر ظهورنده ده صلیب احمرلر آفتزدگانک امدادینه شتلب ایلر. اطباء، ادویه، اغذیه و الحاصل کافه لوازمی کوندردر. بزم هلال احمرینز هنوز بوکی مصائبی تخفیف ایدمک قدر کسب قوت ایدمه مشدر. بوکون بزم عثمانی هلال احمر جمعیتی احیا ودها متین بر صورتده تأسیس ایتک مقصدیه بوراده اجتماع ایدلک. هلال احمرک آتیس انشالله بک پارلاق اوله جقدر.

اساساً بویه بر تشبثک حیز آرای حصول اولمهسی بیوک بر سرمایه به متوقف ایه ده بو سرمایه بی اوافق اوافق پاره لک تراکی ایله وجوده کتیرمک هیچ ده امکانشز دکلدر. زیرا فلاکتزده لره، خستلره معاونت ایتک حسی هر کسک قلبنده مکنوز بر شفقت طبیعی نتیجه سیدر. ایشته هلال احمرک مقصد تأسیسی بو حسی، بواجتیاچی تأمین معطوفدر. دور مشروطیتده بوسورتله احیا ایدیلان هلال احمرک استقبالی تأمین ایچون عثمانلیرک غلیان حیتی کافیدر. بو حیتک ایکی بیوک و عبرت آمیز تمثالی هر آن نظر افتخاریمیزی تزیین ایتمکده در: دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی ایله حمایز شمندوفری.

باشده شفیق بک اولدینی حالده بعض جمیشکاران دونما جمعیتی تأسیس ایتدکری زمان بوتشبتک موقیات حاضرینی تأمین ایدمه یسله کچنه کیم قانع اولیوردی؛ بوکون کال فخر ایله مشاهده ایدیسورزکه بوجمیتک همی سایه سنده عثمانی قوه بحریه سنه ایکی زرهلی و درت طوریدو کچر علاوه ایدلیدی. حمایز دمیر بولی ده منحصر عثمانلیرک و عالم اسلامیتک معاونت و مساعیدی ایله وجودپذیر اولمش بر اثر مبارک دکلدر؟

بوکون یاه جغمز ایش بر موجب نظامنامه مرکز عمومی تشکیک ایدمک ذواتی انتخاب ایتکدر. فقط انتخابدن اول ایکی تکلیفم وار:

بیلیورسکر که جمعیت ذات حضرت شهریارینک تحت حمایه لرنده بولمقله افتخار ایدر. بویه بر امر خیرک مملکتیزده مصدر خیر اولان معظم بر پادشاه طرفندن تحت حمایه به آلمهسی

بچون عثمانیای ایچون باعث شرف و مبالغتدر دور سابقده ایه بو جمعیت حمایه ایدلک. طورسون بالعکس تعقیب و تعذیب ایدلکده ایدی. شو ایکی معامله مقایسه ایدیلنجه مملکتیزده نه بیوک بر تحول حصوله کلدیکی آکلاشیلیر. اولکی تعقیب شدیدک رینه بوکون بویه بر حمایه مفتخمه نك قائم اولمهسی مملکتیز ایچون فال خیر عد ایدر و شهریار معظمزده جمعیتک حسابات منتدارانه سی افاده ایتک اوزره بر عریضه تشکر به تقدیمی تکلیف ایدرم.

جمعیتزک ریاست فخریه سی ده ولی عهد سلطنت یوسف عزالدین افندی حضرتلری لطفاً قبول بیورمشدر. بواتر تشویق دخی بزم ایچون بک قیمتداردر. اسکیدن بر جمعیتک ولی عهد سلطنت حضرتلرینک ریاستی تحت وضعی تصور ایتک بیه بویه بر فکرده بولنه جقلر ایچون موجب نکبت وادبار اولوردی. بوکون ایه جمعیتزک ریاستده ولی عهد سلطنت سنیه بی کورمکله مفتخرز. بناء علیه یوسف عزالدین افندی حضرتلرینه دخی بر عریضه تشکر به تقدیمی تکلیف ایدر و بوراده حاضر بولنان ذوات کرامه تکرار تشکر ایلرم. شمعی انتخابه باشایلم.

Hilâl-i Ahmer Cem'iyetinin müsâdif olduğu müşkilâtın en büyüğü devr-i sâbıkın bu gibi âsâr-ı fa'âliyet ibrazına müsâ'id olmaması idi. Fî'l-hakîka Hilâl-i Ahmer birçok zevâtı bir araya toplamak, i'âne cem' etmekle berâber min cihet-i 'askerle münâsebâtta bulunuyordu. Bi't-tabî böyle şeyler o zamânki hükûmetce hoş görülemezdi. O vakit cem'iyeti tesîl eden Fâ'ik Paşa ile Ahmed Râgıb Bey ve sâ'ir zevâtın Hilâl-i Ahmer'e â'id nükûdu muhafaza için son derece çalışdıklarını tahattür²⁴ ederim.

Cem'iyet bütün bu mevânî'e karşı mevcûdiyetini muhâfaza ederek teşekkülünden pek az zamân sonra zuhûr eden Rusya Seferi ile Yunân Muhârebesi'nde ordularımıza iyice hizmet etmeye muvaffak oldu.

Memâlik-i sâ'irede bulunan Sâlib-i Ahmer Cem'iyetlerinin mu'aveneti yalnız vakt-i harbe münhasır değildir. Hareket-i 'arz²⁵, tuğyân-ı miyâh²⁶, harîk²⁷ gibi felâketler zuhûrunda da Sâlib-i Ahmerler âfetzede-gânın imdâdına şitâb eyler²⁸. Etibbâ²⁹, edviyye³⁰, ağdiyye³¹ ve'l-hâsıl kâffe-i levâzım³² gönderir. Bizim Hilâl-i Ahmer'imiz henüz bu gibi mesâ'ibi tahfîf³³ edecek kadar kesb-i kuvvet edememiştir. Bugün biz, 'Osmânî Hilâl-i Ahmer Cem'iyetini ihyâ ve daha metîn bir sûretde te'sîs etmek maksadıyla burada ictimâ' eyledik. Hilâl-i Ahmer'in âtîsi inşâ'Allâh pek parlak olacaktır.

Esâs böyle bir teşebbüsün hayr-ârây-ı husûl olması büyük bir sermayeye mütevakıf ise debu sermayeyi ufak ufak paraların terâkîmi ile vücûda getirmek hiç de imkânsız değildir. Zîrâfelâketzedelere, hastalara mu'avenet etmek hissi herkesin kalbinde meknûz³⁴ bir şefkat-i tabî'yye neticesidir. İşte Hilâl-i Ahmer'in maksad-ı te'sîsi bu hissi, bu ihtiyâcî te'mîne ma'tûfdur. Devr-i Meşrûtiyet'de bu sûretle ihyâ edilen Hilâl-i Ahmer'in istikbâlini te'mîn için 'Osmânîlilerin galeyân-ı hamiyeti kâfidir. Bu hamiyetin iki büyük ve 'ibret-âmiz timsâli her ân nazar-ı iftihârımızı tezyîn etmektedir: Donnây-ı 'Osmânî Mu'avenet-i Millîye Cem'iyeti ile Hicâz Şemindöferi.

Başda Şefîk Bey olduğu hâlde ba'zı hamiyet-kârân Donanmâ Cem'iyeti'ni te'sîs etdikleri zamân bu teşebbüsün muvafakiyyât-ı hâzırâyı te'mîn edebileceğine kim kâni' olurdu? Bugün kemâl-i fahr ile müşâhede ediyoruz ki, bu cem'iyetin himmeti sâyesinde 'Osmânî Kuvve-i Bahriyyesi'ne iki zırhlı ve dört torpedo geçer ilâve edildi. Hicâz Demiryolu da münhasıran 'Osmânîlilerin ve âlem-i İslâmîyetin mu'avenet ve mesâ'îsi ile vücûd-pezîr olmuş bir eser-i mübârek değil midir?

Bugün yapacağımız iş ber-mucib-i nizâmname merkez-i 'Umûmî'yi teşkil edecek zevâtı intihâb etmektir. Fakat intihâbdan evvel iki teklîf var:

Biliyorsunuz ki cem'iyetimiz zât-ı hazret-i şehriyârînin taht-ı himâyelerinde bulunmakla iftihâr eder. Böyle bir emr-i hayrın memleketimizde mîsâr-ı hayr olan mu'azzam bir pâdişâh tarafından taht-ı himâyeye alınması bütün 'Osmânîlik için ba'is-i şeref ve mübâhâtdır. Devr-i sâbıkda ise bu cem'iyet himâye edilmek şöyle dursun bi'l-'akis ta'kîb ve ta'zîb edilmekte idi. Şu iki mu'amele mukâyese edilince memleketimizde ne büyük bir tahavvül³⁵ husûle geldiği anlaşılır. Evvelki ta'kîb-i şedîdin yerine bugün böyle bir himâye-i müfehhihmenin³⁶ kâ'îm olmasını memleketimiz için fâl-i hayr 'add ederve şehriyâr-i mu'azzamımıza cem'iyetin hissiyât-ı minnetdârânelerini ifâde etmek üzere bir 'arîza-i teşekkürîye takdîmi teklîf ederim.

Cem'iyetimizin Riyâset-i Fahriye'sini de Veliyy-'ahd-i Saltanat Yûsuf 'İzzeddîn Efendi Hazretleri lûtfen kabûl buyurmuşlardır. Eskiden bir cem'iyetin Veliyy-'ahd-i Saltanat Hazretleri'nin riyâseti tahtına va'zını tasavvur etmek bile böyle bir fikirde bulunacaklar için mucib-i nekbet ve edbâr olurdu³⁷. Bugün ise Cem'iyetimizin Riyâsetinde Veliyy-'ahd-i Saltanat-ı Seniyye'yi görmekle müftehîriz. Binâ'en 'aleyh Yûsuf 'İzzeddîn Efendi Hazretleri'ne dahî bir 'arîza-i teşekkürîye takdîmini teklîf eder ve burada hâzır bulunan zevât-ı kirâma tekrâr teşekkür eylerim. Şimdi intihâba başlayalım."

24 Hatırlama

25 Deprem

26 Su taşkınları

27 Yangın

28 Haber alır almaz girişmek.

29 Tabipler

30 Devalar, ilaçlar

31 Gıdalar

32 Her türlü gerekeni

33 Güçlükleri hafifletme

34 Gizli, mahfuz

35 Birinden diğerine geçmek. Tebdil olunmak, değişmek. Dönmek. Bir hâlden başka bir hâle geçmek.

36 Anlatan, idrak ettiren.

37 Eskiden bir cemiyetin Başkanlığının Saltanat Veliahdi tarafından desteklenmesi tasarlamak bile böyle düşünenlerin iyi bir sonuca ulaşamayacaklarına neden olurdu.

1.4. KIZILAY'IN SİMGELERİ

Kırmızı Hilal

Uluslar üstü barış-sağlık oluşumun dünya genelindeki isminin Kızılhaç olması önerisi Müslümanlar tarafından kabul görmemiştir. Tarafsız faaliyet gösterecek bu cemiyetin haç sembolü de bir ayrılık göstergesi olmuştur. Uluslar üstü böyle bir oluşumda da her kuruluşun farklı bayraklar ve işaret taşıması da doğru olmayacaktır. Çünkü savaşta askeri mi yoksa sağlık faaliyeti içerisinde mi olunduğunun herkesçe tanınan bir simge mecburiyeti de vardır.

Kırımlı Aziz beyin çalışmaları ve yazıları sonucunda Osmanlı ülkesi ve onun nezdindeki tüm Müslümanlar için bir amblem uygun görülmüştür. Bu da Türk bayrağında görülen kırmızı üzerine beyaz hilalin Kızılhaç bayrağında yapılan uygulama gibi renk değişimi yapılarak ile beyaz zemin üzeri kırmızı hilaldir. 21 Temmuz 1876 tarihinde Marko Paşa başkanlığında bir toplantıda Cemiyetin tüm dünyada tarafsız sembolü olarak kırmızı hilali sembol olarak kabul etmesi ve Cenevre sözleşmesine tabi üyeler tarafından da kabul görmüştür. Kızılhaç sembolünü kullanmak istemeyen birçok üye kendi işaretlerini kullanmak istemişler ancak Cenevre merkezi bunları kabul etmemiştir. Osmanlı devleti tarafından önerilen kırmızı hilal Müslüman devletler için, Kızılhaç ise Hristiyan ülkeleri için tarafsızlık sembolü olarak kabul görmüştür. Osmanlı Devleti, haç işareti yerine hilali kullanacağını bildirmesi üzerine İran'da diplomatik bir atak yaparak kendilerinin de kırmızı güneş ve aslanı sembol olarak kullanacağını açıklamıştır. Ancak, bu güneş ve aslan Avrupa devletleri tarafından kabul görmemiştir. İran da kendi sembollerindeki ısrarı kaldırarak 4 Eylül 1980 tarihinde Kızılay'ın kırmızı hilali sembol olarak kabul etmişlerdir.

Kızılay'ın sembolü, beyaz zemin üzerinde karşıdan bakarken sola doğru açık kırmızı hilaldir. Kızılay bayrağında ise hilalin açık yüzü bayrak direğinin tersine doğrudur. Ancak, bu kurala rağmen kataloğumuzda yer alan pek çok hilal sembolün aynı dönemlerde hem sola hem de sağa baktığı da görülmektedir.

Kızılay sembolü, uluslararası hukuk ve antlaşmaları gereğince, savaş zamanında silahlı kuvvetlerin sağlık servisleri ile o hükümlerin belirlediği kişi ve kuruluşlar için «koruyucu ve belirtici işaret» olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla bu sembolü taşıyan kişi, kurul ve kurum, savaşta tarafsız kabul edilerek dokunulmaz kabul edilmektedir.

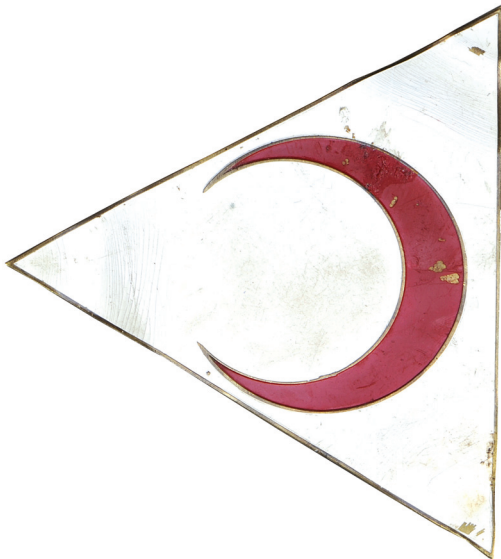
Kızılay sembolü kırmızı hilal dernek dışında da sağlığı ilgilendiren her yerde kullanılır hale gelmiştir.

Okul kitabındaki kızıl意思 bayrak şiiri

Fiberglassdan üretilmiş
hazır kızıl意思 çeleni

Genel Merkez Rozetlerinden örnekler

Cemiyet el-Hilal el-Ahmer el-Libi
(arapça 2 kez aynı ibarelerle yazılmıştır.)

Türkiye Dışındaki Kızılay Rozet örnekleri
... yazılı mineli rozet ile diğer boyalı rozetler

KIZILAY MÜHÜR ÖRNEKLERİ

*“Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti-
Osmancık Şubesi”* ters yazılı
ahşaptan kazıma mühür.

*“Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti-
Evekler Sa'id İli Şu'besi”*
ters yazılı bronz döküm mühür.

*“Türkiye Kızılay Cemiyeti-
Hasanpaşa Şubesi”* ters yazılı
pirinç döküm mühür.

*“Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti-
Eskişehir Şubesi”* yazılı kırmızı
mürekkepten mühür baskısı.

*“Türkiye Hilâl-i Ahmer Cemiyeti-
Kâdi Köy Zühdi Pâşâ Hey'et-i İ'ânât”*
yazılı kırmızı mürekkepten mühür
baskısı.

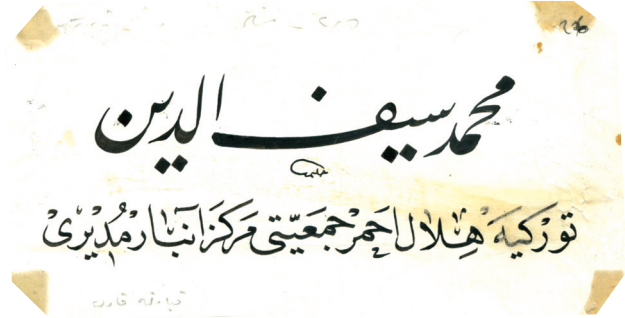
KIZILAY'IN İSİMLERİ

11 Haziran 1868 tarihinde "Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti" adıyla kurulan Kızılay, 1877 tarihinde "Osmanlı Hilali Ahmer Cemiyeti", 1923 tarihinde "Türkiye Hilali Ahmer Cemiyeti", 1935 tarihinde "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ve 1947 tarihinde ise "Türkiye Kızılay Derneği" adını almıştır. Kısaca Kızılay olarak kullanılan isim resmi olarak değişmemiş olmasına rağmen başka ülke Kızılaylardan farkı belirlemek için yakın zamanda başlığına Türk kelimesi eklenerek "TÜRK KIZILAY" olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Derneği temsil eden arap harfleri ile yazılan isim aynı zamanda logo/sembol olarak ta kullanılmıştır. Bu sebeple başlık yazılarının dizaynı dönemin önemli hattatlarına hazırlanmıştır. Bu hattatlar Hamid Aytac ile M. Halim Özyazıcı'dır. Sanatçılara olan saygı sebebiyle başlık/isim çalışmaların içinde hattat imzalarına da yer verilmiştir.

Hattat M. Halim Özyazıcı tarafından kalıp olarak hazırlanmış "Hilal-i Ahmer Cemiyeti" yazılı
TABELA ÖN ÇALIŞMASI.

Hattat M. Halim Özyazıcı tarafından bitirilerek baskıya hazır hale gelmiş
"Mehmed Seyfeddin
Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Merkez Anbâr
Müdîri" yazılı kartvizit çalışması.

Hattat M. Halim Özyazıcı tarafından hazırlanarak basılmış "Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti" yazılı başlık örnekleri.

Son zamanlarda kullanılan **TÜRK KIZILAYI** yazılı ahşap çanta

KIZILAY MARŞI

KIZILAY MARŞI

Söz : Naci ERKAN Müzik : Turhan TANSEL

Her an korkunç ölüm saçan savaşta,
Kızıl-ay yü-rür en ön-de en başta. Dur-madan i-ler-ler
ya-ra-lı a-rar Savaşta, ateş-te hep Kızıl-ay var.

KIZILAY MARŞI

Her an korkunç ölüm saçan savaşta,
Kızıl-ay yürür en önde en başta.
Durmadan ilerler yaralı arar
Savaşta, ateşte hep Kızılay var.

II.

Gönlünden dinmeyen bir sevgi taşar,
Acılı bir anda Kızılay koşar.
Acıyı dindirir, yarayı sarar.
Savaşta, ateşte hep Kızılay var.

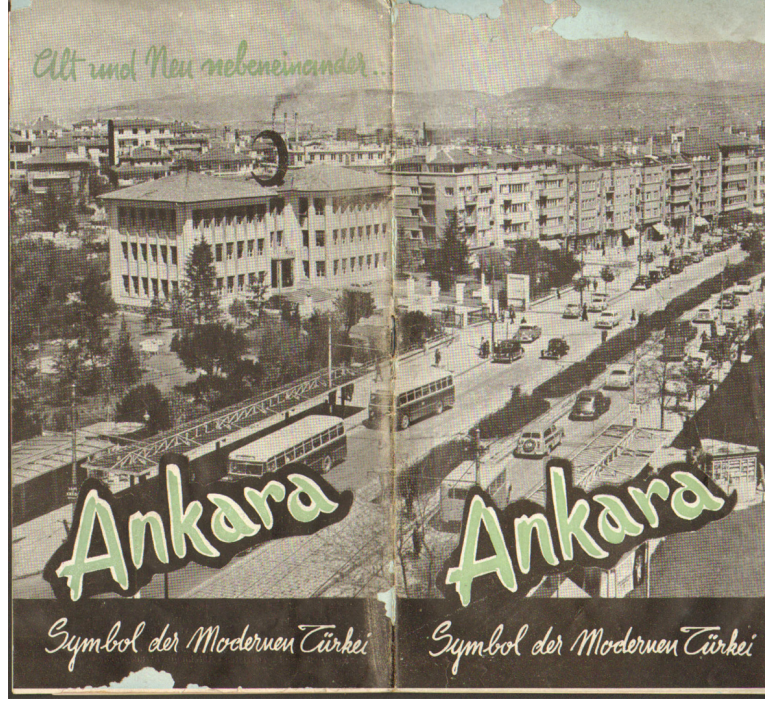
III.

Sen bir anasındaki her an avutan,
Milleti kalbinde sevice tutan,
Bak Millet oluyor seninle olcay
Kızılay, Kızılay varol Kızılay.

KIZILAY BİNALARINDAN GÖRÜNTÜLER

KIZILAY YÖNETİMİ

Genel Kurul Toplantıları

Hilali Ahmer Cemiyeti kongresinde Sıhhiye Vekili (Sağlık Bakanı) Dr. Refik Saydam konuşma yaparken

Fahrettin Kerim Gökay kongrede konuşma yaparken ve aynı kongrede başka görüntü

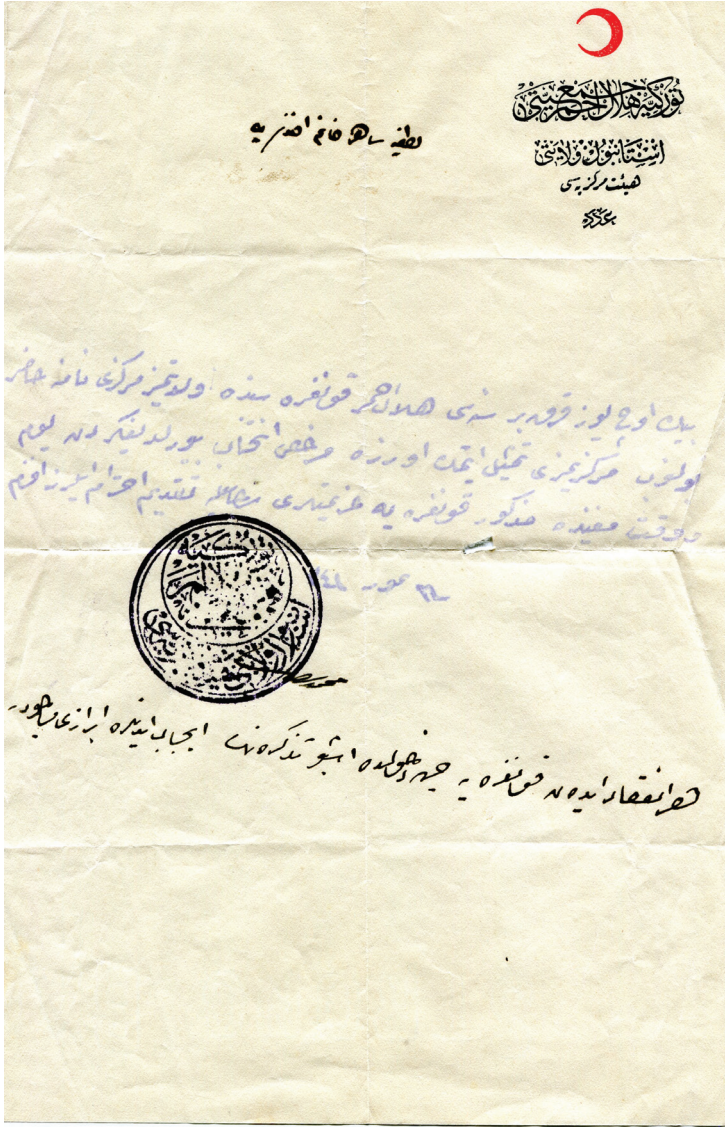

10.2.1964 tarihli Kızılay Kongresinden görüntü

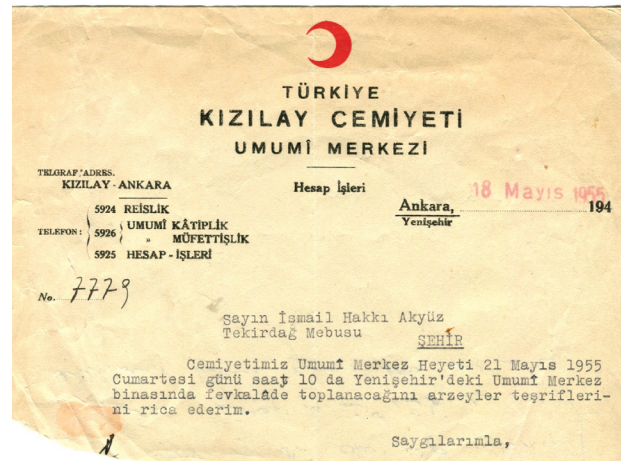
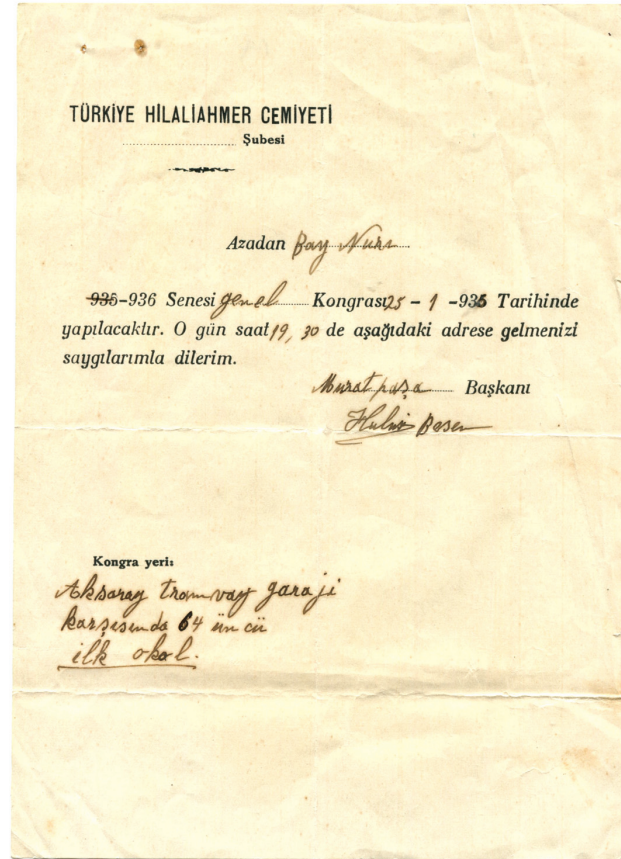

Genel Kurula Çağrı Yazıları

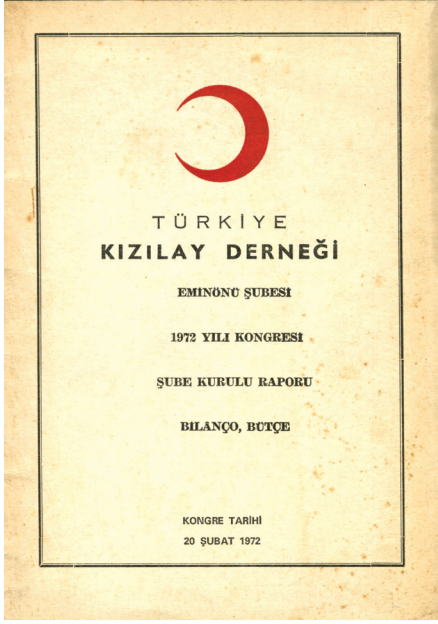

Hilali Ahmer Cemiyeti kong "Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti İstanbul Vilâyeti Hey'et-i Merkeziye" başlıklı 2 Temmuz 1341 tarihli "Latife Sâhir Hânım Efendi'ye 1341 senesi Hilâl-i Ahmer Kongresinde Merkezi nâmına hazır bulunup merkezimizi temsil etmek üzere murahhas intihâb buyurulduğunuzdan yevm-i vakt-i mu'ayyende mezkûr kongreye azimetleri ... takdim-i ihtirâm eyleriz, Efendim." Yazılı "Mehmed Rıza" imzalı "Türkiye Hilâl-i ahmer Cemiyeti İstanbul Vilayeti Hey'et-i Merkeziyesi" mühürlü davet mektubudur. Altına da "Her in'ikâd eden kongrede hiyn-i duhûlde işbu tezkerenin icab edenlere ibrazı vâcibdir." notu düşülmüştür.

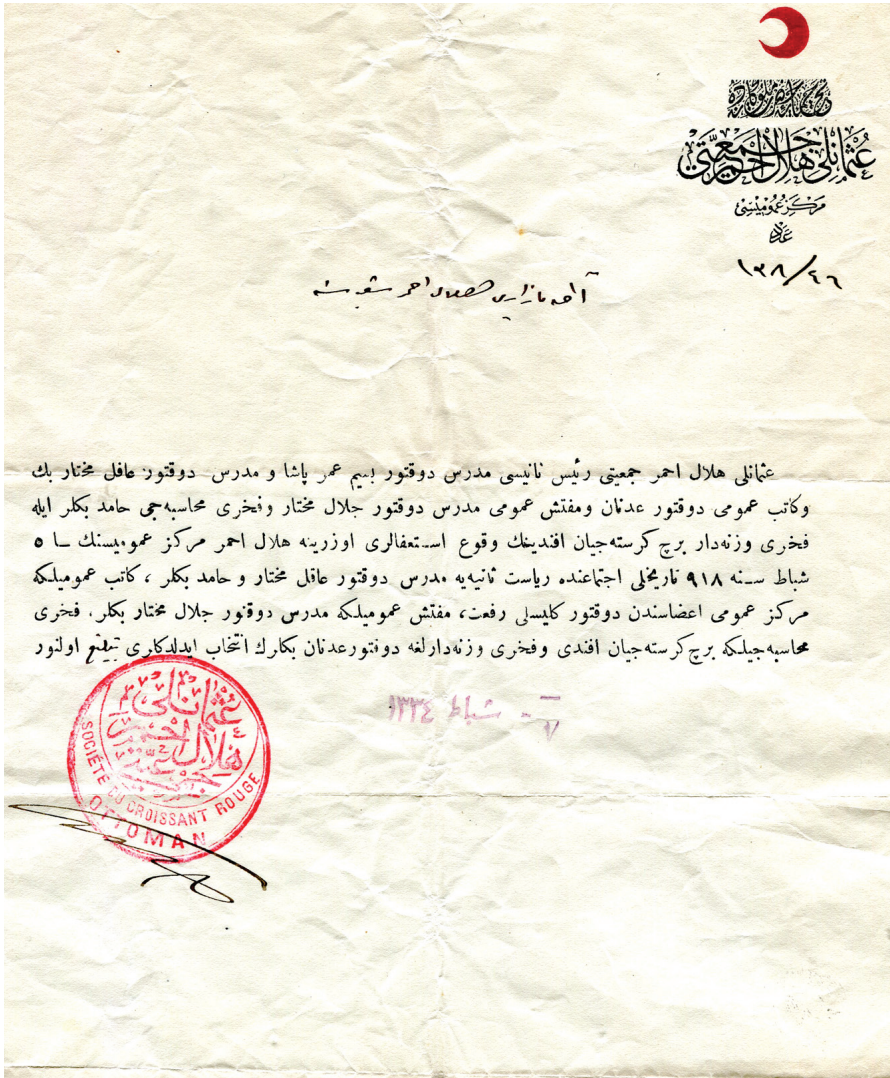
10.2.1964 tarihli Kızılay Kongresinden görüntü

Kongrelerde sunulan senelik faaliyet rapor kitapçıları

Kongrelerde takılan rozet örneği

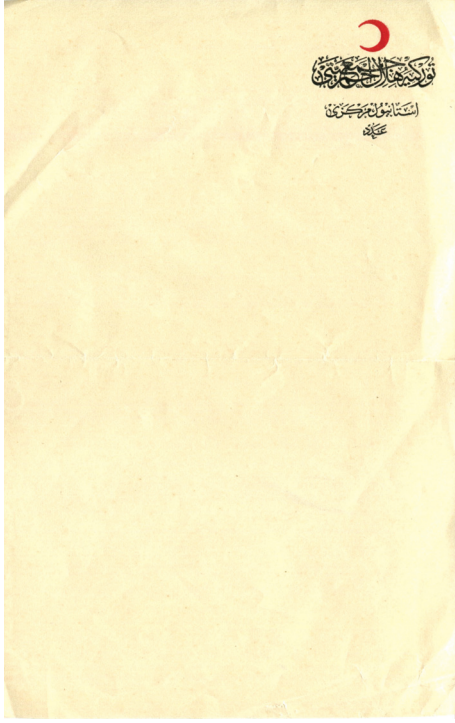

"TAHT-I HİMÂYE-İ HAZRET-İ MÜLÜKÂNE'DE OSMÂNLI HİLÂL-İ AHMER CEM'İYETİ MERKEZ-İ UMÛMÎSİ" başlıklı 138/46 sayılı 7 Şubât 1334 [7 Şubat 1918] tarihli "Adâpâzârı Hilâl-i Ahmer Şu'besi'ne" hitabetli "Osmânlı Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Re'is-i sâni'si Müderris Doktor Besîm 'Ömer Paşa ve Müderris Doktor Âkil Muhtâr Bey ve Kâtib-i Umûmî Doktor 'Adnân ve Müfettiş-i 'Umûmî Müderris Doktor Celâl Muhtâr ve Fahrî Muhâsebeci Hâmid Bey'ler ile Fahrî Veznedâr Berç Keresteciyan Efendi'nin vukû'-ı isti'faları üzerine Hilâl-i Ahmer Merkez-i 'Umûmî'si'nin fî 5 Şubât sene (1)918 târîhli ictimâ'ında Riyâset-i sâniyye'ye Müderris Doktor 'Âkil Muhtâr ve Hâmid Bey'ler, Kâtib-i 'Umûmîliğe Merkez-i 'Umûmî Â'zâsından Doktor Kilîslî Rif'at, Müfettiş-i 'Umûmîliğe Müderris Doktor Celâl Muhtâr Bey'ler, Fahrî Muhâsebeciliğe Berç Keresteciyan Efendi ve Fahrî Veznedârlığa Doktor 'Adnân Bey'ler intihâb edildikleri tebliğ olunur." yazısı okunmaktadır.

Mühür: Osmânlı Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti / SOCIÉTÉ DU CROISSANT ROUGE OTTOMAN (Hâmid imzalı)

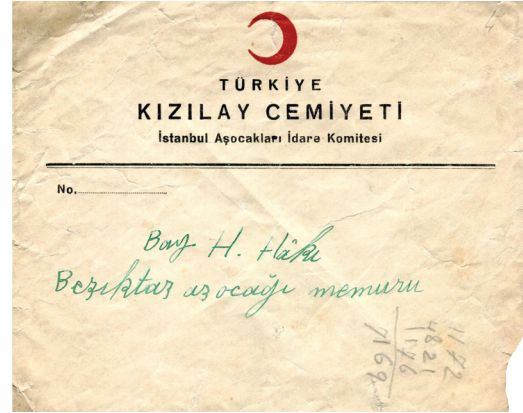
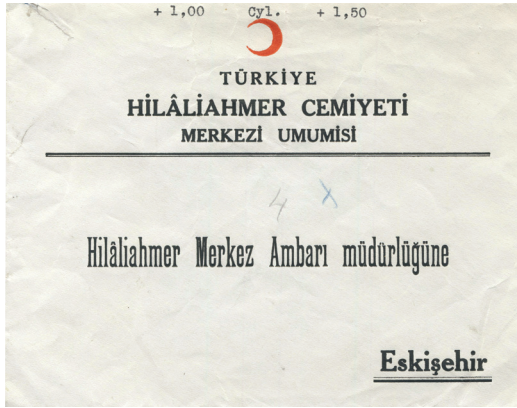
Kızılayın Yazışmalarından Örnekler

Antetli boş kağıt

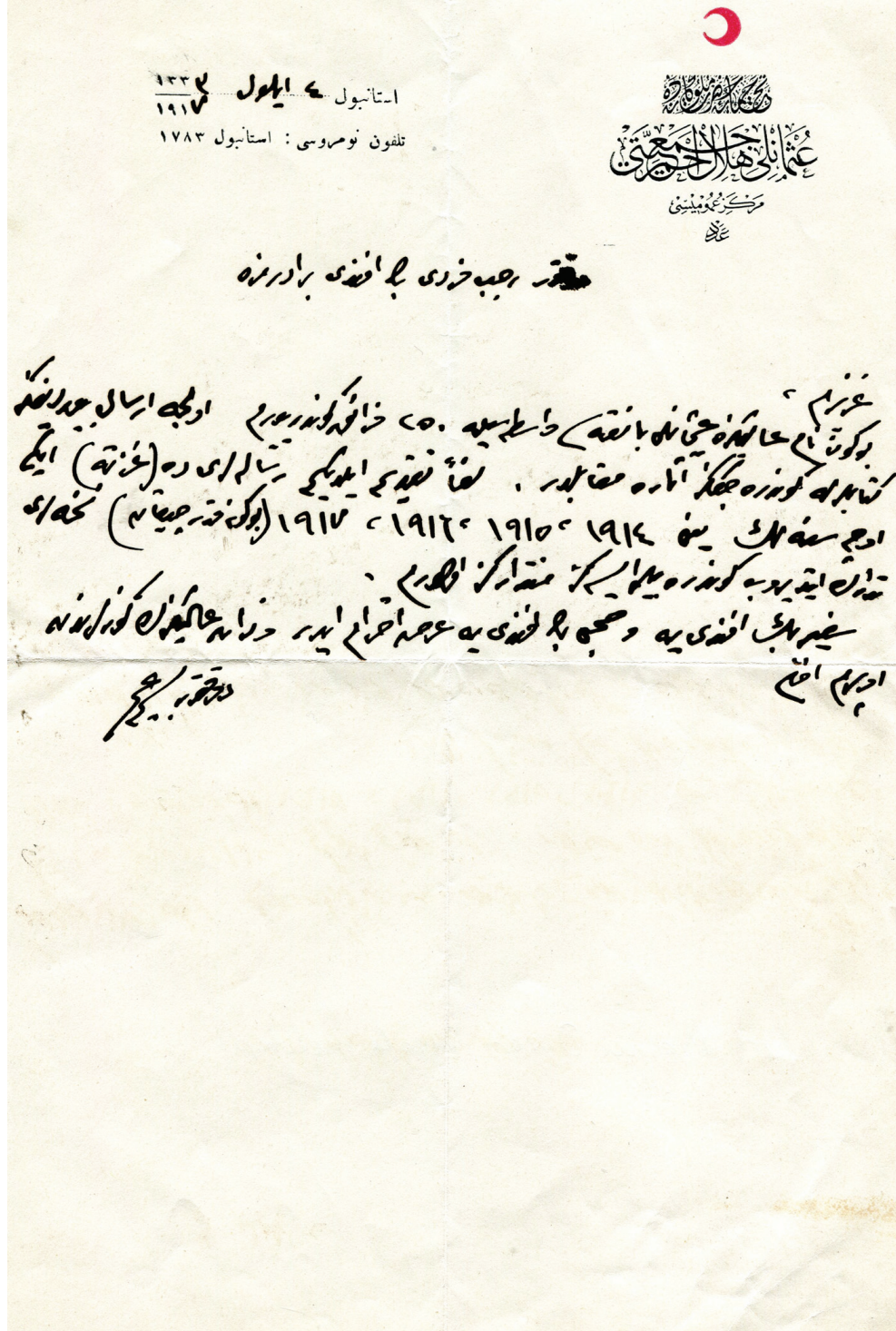
Evrak kabı

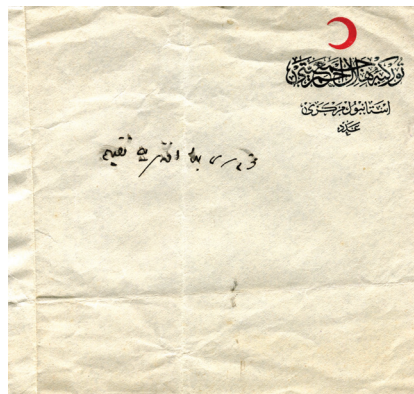
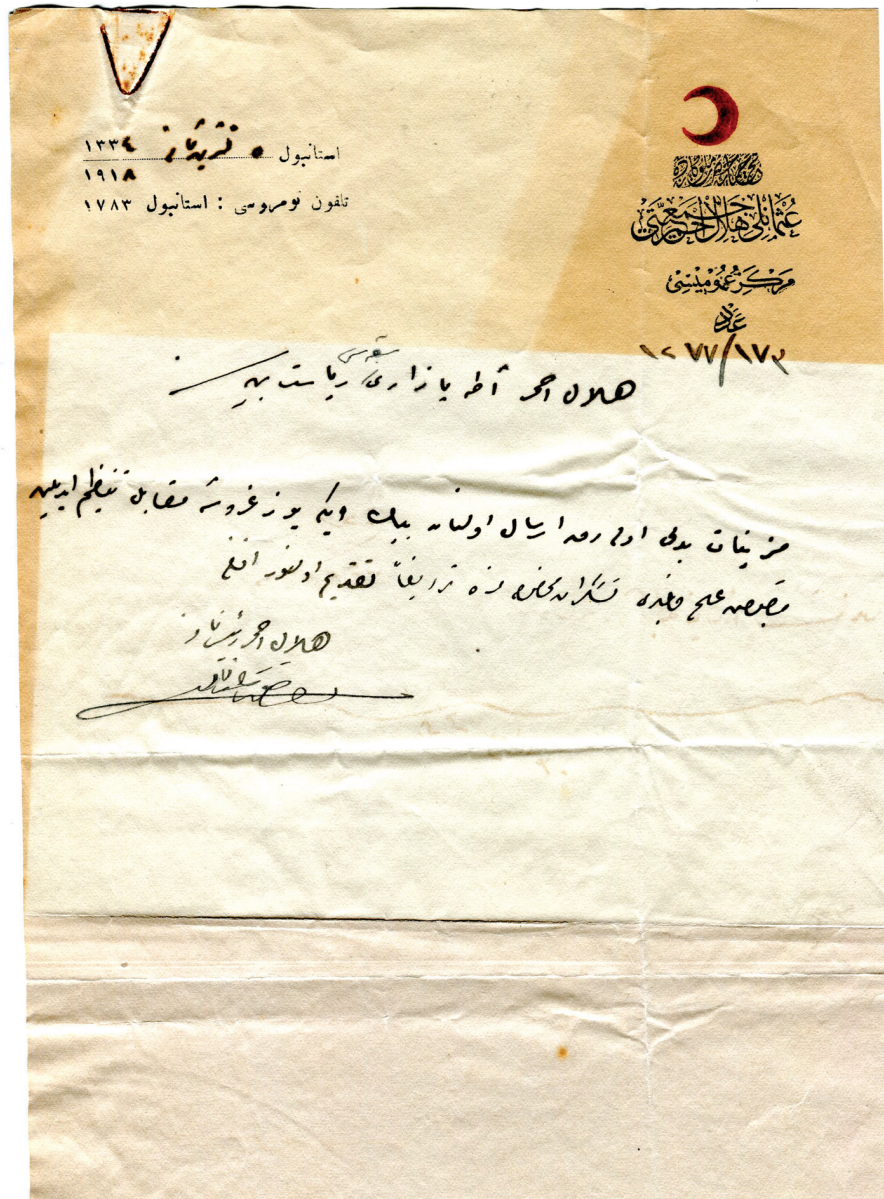
Zarf örnekleri

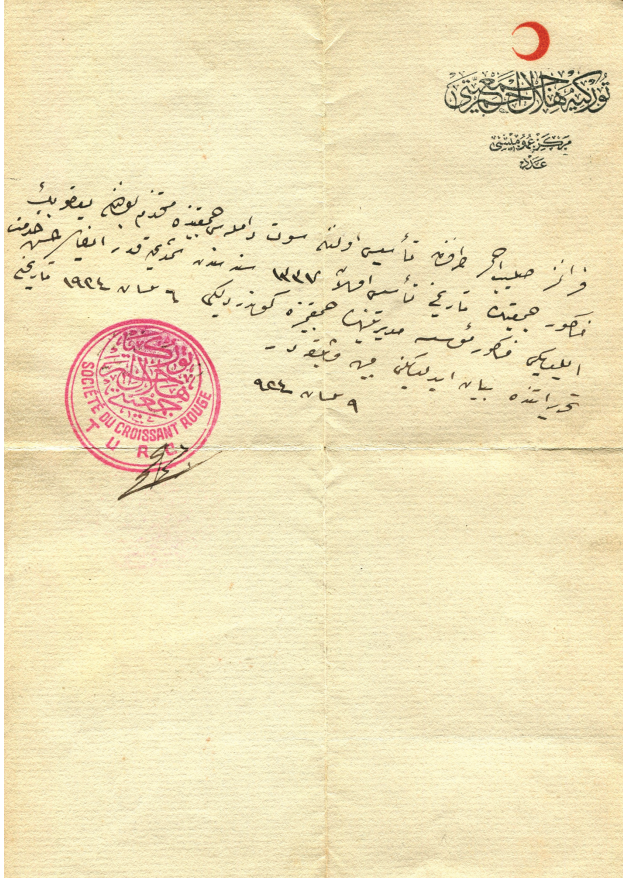
Resmi Yazışmalardan Örnekler

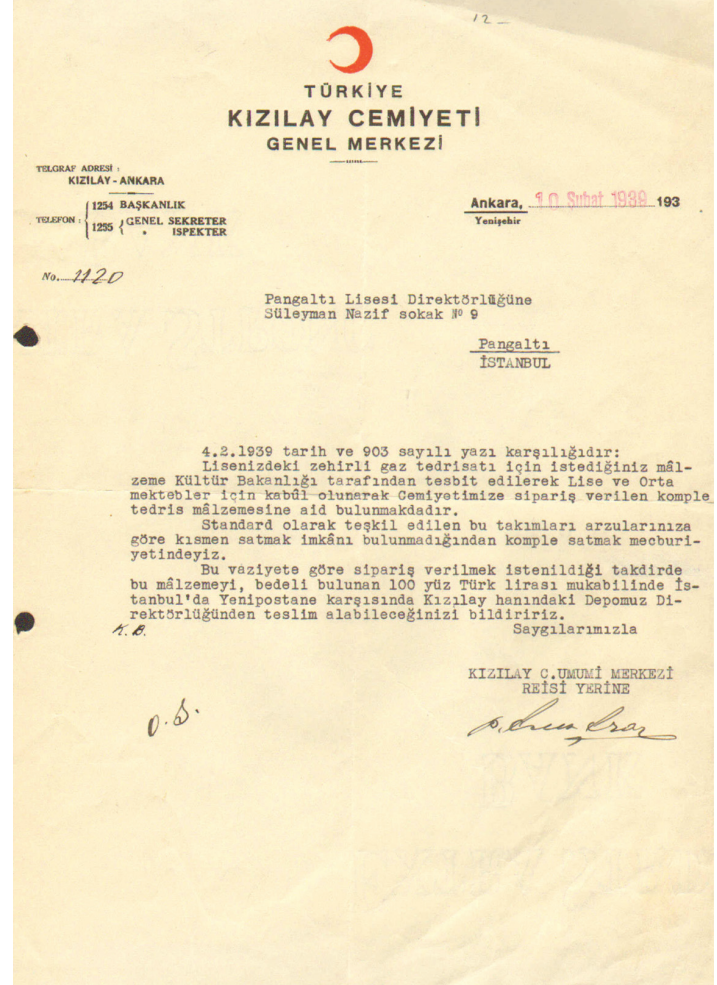
“Taht-ı himâye-i Hazret-i Mülûkane’de ‘Osmânlı Hilâl-i Ahmet Cemiyeti Merkez-i ‘Umûmisi” başlıklı 4 Eylül 1333 (1917) tarihli “Receb Ferdi Bey Efendi Birâderimize” hitaplı “Azizim,Bugün nâm-ı âlinize ‘Osmânlı Bankası vâsıtasıyla 250 Frank gönderiyorum. Evvelce irsâl buyurduğunuz kitâblarla göndereceğiniz âsâra mukabildir. Leffen takdim eylediğim risâleleri de (gazete) iki üç senelik yâni 1914,1915,1916,1917 (bugüne kadar çıkan) nüshaları tedârik etdirip gönderebilir iseniz minnetdâriniz olurum. Sefir Bey Efendi’ye ve Subhi Bey Efendi’ye arz-ı ihtirâm eyleriz ve zât-ı âlinizin gözlerinden öperim, Efendim.” yazılı
 “Doktor Besim Ömer’in” yazısı.

“Taht-ı himâye-i Hazret-i Mülûkâne’de ‘Osmânlı Hilâl-i Ahmet Cemiyeti Merkez-i ‘Umûmisi” başlıklı 1277/173 sayılı 5 Teşrin-i sâni 1334 (1918) tarihli “Hilâl-i Ahmer Adapazarı Şu’besi Riyâset-i Behiyyesine” hitaplı “Müzeyyihât bedeli olarak irsâl olunan bin iki yüz guruşa mukâbil tanzim edilen makbuz ilm-ü haberi teşkilât-ı mahsûsamıza takdim olunur, Efendim.” yazılı “Hilâl-i Ahmet Reisi nâmına” imzalı yazı.

“Türkiye Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Merkez-i ‘Umûmisi” başlıklı 9 Nisan (1)924 tarihli “Fransız gâlib-i Ahmer tarafından tesis olunan süt damlası cemiyetinde müstahdem bulunan ya’kûb’un mezkûr cemiyetin tarih-i te’sisi olan 1337 senesinden şimdiye kadar ifây-ı hüsn-i hıdîmet eylediği mezkûr mü’essese müdirliğinin cemiyetinize gönderdiği 6 Nisan 1924 târihli tahrîrâtında beyân edildiğini mübeyyin vesikadır.”
Mühür: “Türkiyâ Hilâl-i Ahmer Cemiyeti”
(Hâmid imzalı)

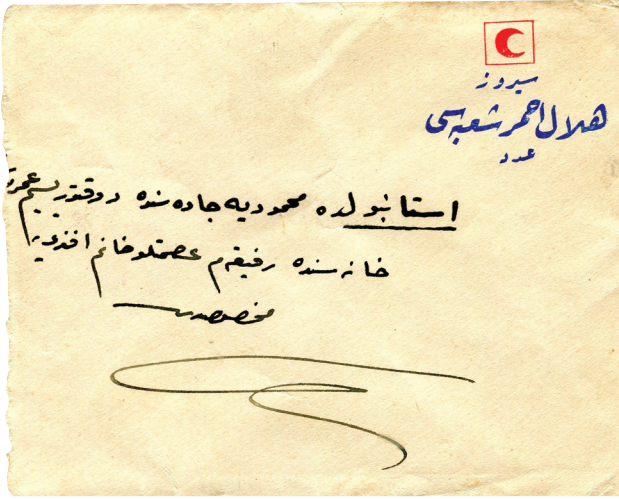

Bayram kartları

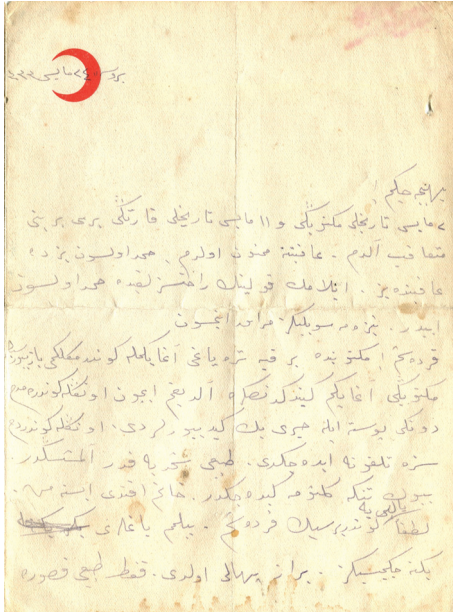
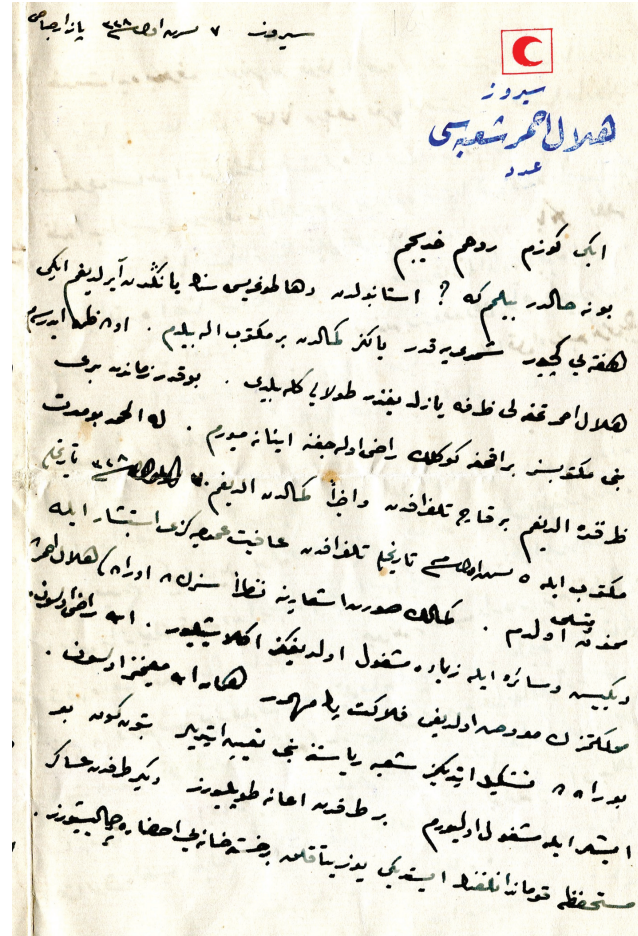

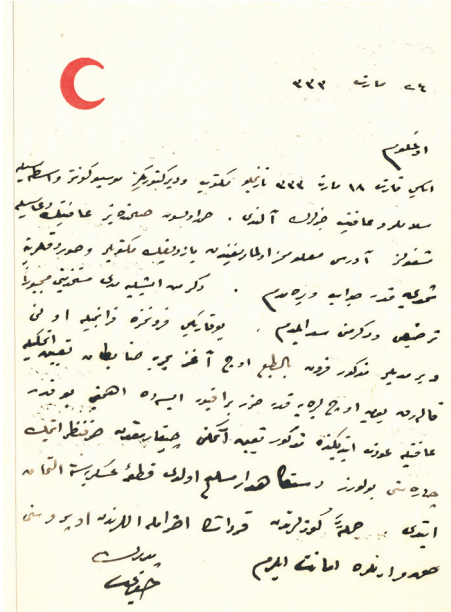
Kızılay antetli kağıtlatıyla yollanmış özel mektup örnekleri

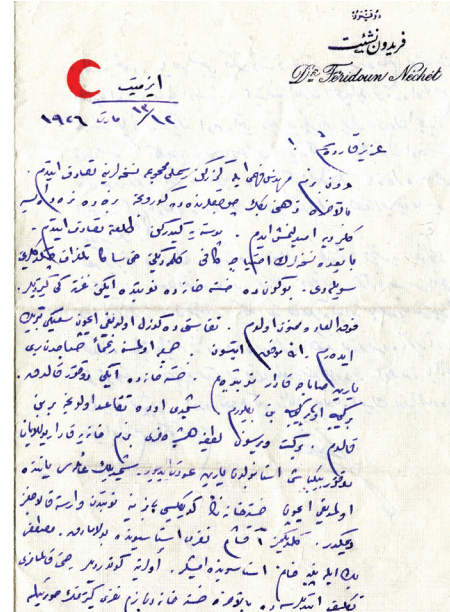
Siruz Hilal-i Ahmer Şubesi" antetli
7. Teşrin-i evvel (1)328 tarihli
İstanbul'da Mahmudiye caddesinde Dr. Besim
Ömer'in hanesinde Refikam İsmetlü Hanım Efendiye
gönderilmiş zarflı mektubudur.

24.MAYIS 1333 TARİHLİ Brusa(Bursa)
kardeşe yazılmış özel mektup.

24.MAYIS 1333 TARİHLİ Brusa(Bursa)
kardeşe yazılmış özel mektup.

12-13.Mart.1926 TARİHLİ İzmit Dr.
Ferudun Neşet'e ait mektup. Bu kağıt
kenarlarında kırmızı bant yapılmıştır.

2. KIZILAYIN FAALİYETLERİ

2.1. SAVAŞTA SAĞLIK HİZMETLERİ

Basından Fotoğraflar

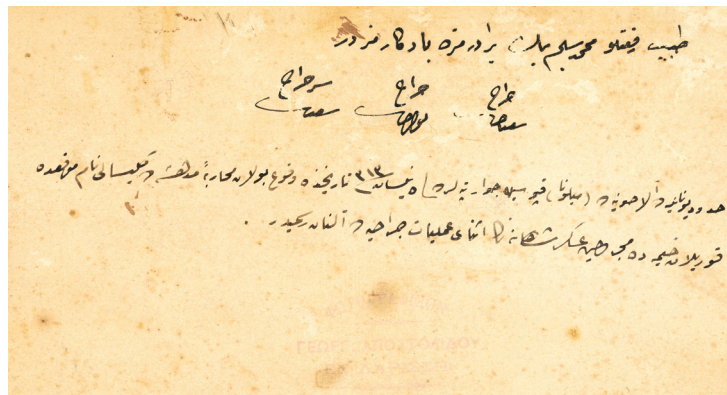
Sultan 2.Abdülhamit'in İstanbul Çırağan sarayındaki hastaneyi ziyareti

Hilal-i Ahmer Hadımköy Hastahanesi doktorları ve ortada Ser Tabib Burhaneddin Bey

Asker Sıhhiyecilerden Örnekler

Fotoğrafın arkasındaki yazı:

Tabîb Ref'etlü Mehmet Selim Bey Birâderimiz Yedigârımızdır. (Tabib yüce Mehmet Selim Bey kardeşimize armağanımızdır Cerrâh, Cerrâh, Bâş Cerrâh (imzalar).

Hudûd-ı Yûnânî'de Âlâ sôniya'da (Milonâ) kapûsuyla eivâr tepelerde fi 5 Nisân Sene: (1)313 (17.Nisan.1897) târihinde vukû bulan Muhâbere-i müdhîşe kiliseli nâm mevkî'nde kurulân Hayme de mecruhin asâkir-i şâhâne'nin esnây-ı ameliyyât-ı emâhiyye'de alınân resmidir. (Yunan sınırında Alasonya (Milonâ) kapısı ile civar tepelerde 5 Nisan (1)313 (17.Nisan.1897) tarihinde meydana gelen müthiş savaşta "Kiliseli" adlı mevkide kurulan çadırdaki yaralı askerlerin cerrahi ameliyatı sırasında alınan fotoğraftır.)

Fotoğrafın arkasındaki bilgiler şöyledir.

“fi 17 Kânûn-ı evvel (1) 328 (30 Aralık 1912) tarihinde Hâdîmköy ile Sancak Tepe arasında toplu çekilen fotoğrafta numaraları yazılmış “1. Nûre’ddîn Hakkı Bey (Hâdîmköy Osmânî Hilâl-i Ahmer Hastanesi Me’mûrûn-i Celîlesinden), 2. Lütfullâh Bey (Mısır Hilâl-i Ahmer Cem’iyeti ‘Âzâsından ve Mısır Eşrâfından), 3. Mehmed Kemâl Bey (Mısır Hilâl-i Ahmer Murahhası), 4. Emin Bey Ma’lûf (Mısır Hilâl-i Ahmer Etibbâsından), 5. Mahmûd Bey Fâyet (Mısır Hilâl-i Ahmer Mühendisi)”

Askeri sıhhiyecilerin tek başına çektiği fotoğraflar

9.8.951 tarihinde Erzurum askeri havaalanında doktor, sıhhiye astsubay ve çavuşun çektiirdikleri fotoğraf.

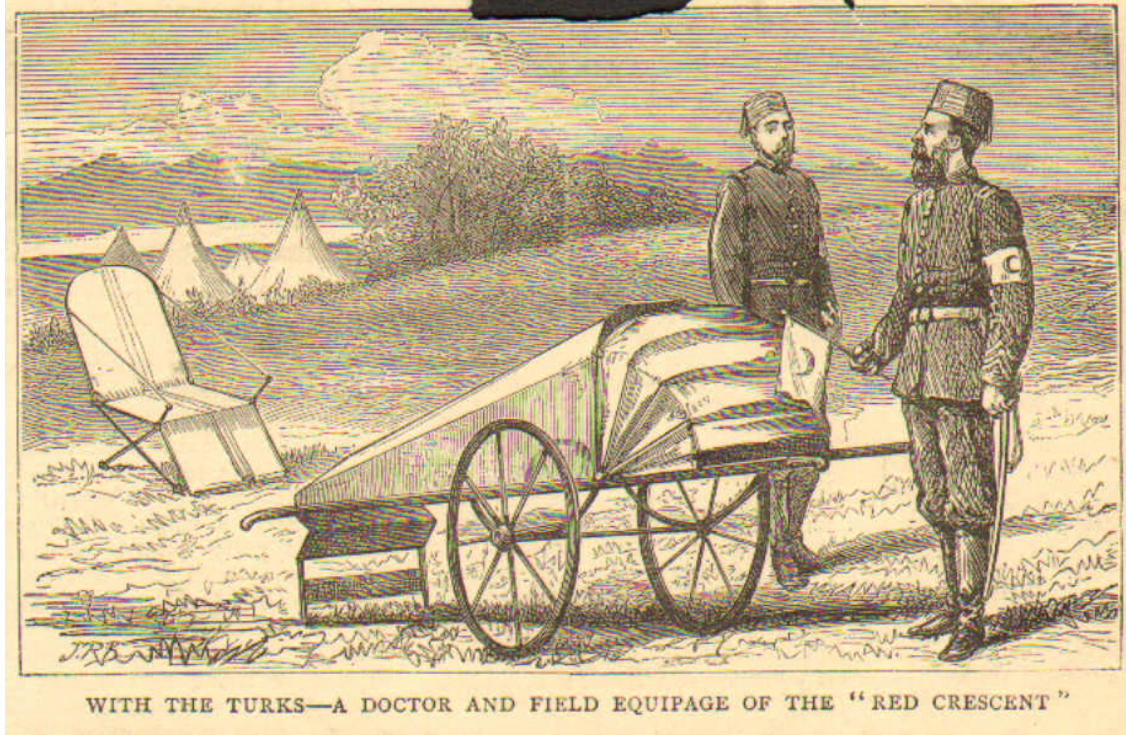
Askeri sıhhiyecilerin içtimadaki fotoğrafı

Ankara Hilal-i Ahmer koşusu

Taşınır Hastane Malzemeleri Sedye

Ahşap ve brandadan yapılmıştır.
Tekerlekli olan sedye deri
kayışlardan ayrılarak kişilerle
taşınacak hale de gelebilmektedir.

Yataklar

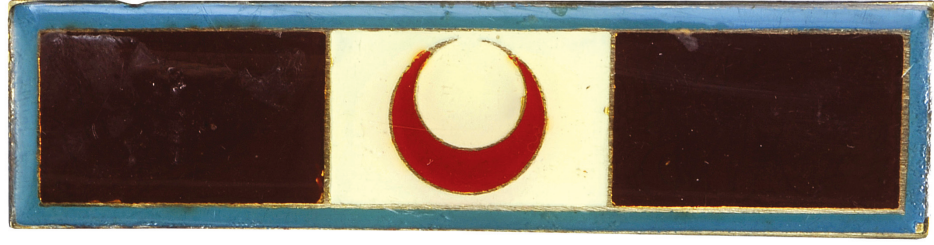
Sahra Telefonu

Temizlik için Su Kapları

Sıhhiyeci Askerleri Ansesuarları
Rozet Örnekleri

Sıhhiyeci Askerleri Ansesuarları
“Asakir-i Şahane” yazılı kemer

Sıhhiyeci Askerleri Ansesuarları
“Asakir-i Şahane” yazılı su matarası

Sihhiye Çanta Örnekleri Meşin Bölmeli Kemerde Taşınan İlaç Çantası

Asker tıpçıların palaskasına takarak üzerinde taşıdıkları ilaç çantası deriden yapılmış olup içi bölmelere ayrılmıştır. Bölümlerde hangi ilaçların bulunduğu da yazmaktadır.

Çanta 1900lerin başına tarihlendirilmektedir.

Çanta bölümlerinde yazan yazılar ile ilaç kutularındaki yazılar aynıdır. Sırasıyla "Hâmıza-ı Kîn /Nişâdır Rûhu / Safsâf ... Merhemi / Hâmıza-i Târtîn /Sânî Kahben Sûd San'a İyöd / Sâbûn /..... / Hefmen Rûhu / Afyôn Rûhu / Yaprak Hardâl kâğıdı" yazıları okunmaktadır. Ancak çantada bulunan Ay yıldız kapaklı ilaç şişesindeki Osmanlı Armalı etikette ise: "Bâkteriyolôji-hâne-i Şâhâne / Kuş palazı / Devây-ı meslisi (serumu) / 10 santimetro mik'ab (m3) / Fiy'atı 12 guruşdur." yazmaktadır.

Sıhhiye Çanta Örnekleri

Yeşil kumaş ve deriden imal edilmiştir.
1950lere tarihlendirilmektedir.

Beyaz boyalı ve kırmızı hilal olan metal
askeri sıhhiye çantalarıdır. 1940lara
tarihlendirilmektedir.

Sihhiye Çanta Örnekleri

Teneke kutu içinde muhtemelen yurt dışından bağış yoluyla gelmiş sağlık malzemeleri. Kızılay kolluk, Kızılhaç önlük, kolluk, bezlerden oluşmaktadır.

Sıhhiye Harp Paketleri

Yeşil kumaştan 1944 tarihli “Türk Harp Paketi” / T.C.M.M.V Um. Shh. Dp.” yazılıdır.

Beyaz plastikli kumaştan “Türkiye Kızılay Cemiyeti Harp Paketi” yazılıdır.

“Hilal ve haç kabartmalı” yeşil plastikten yapılmıştır.

Sargı Bezleri

Taşınır Cerrahi Takımlar

Ahşap, piring kutu içinde paslanmazdan tam bir cerrahi takım bulunmaktadır. Kutu üzerindeki piring plakada “Ketatü’l-âlât-ı Cerâhiyye Sandığı” yazısı okunmaktadır. Alınan bilgiye göre Dr. Ahmet Fehmi Çobanoğlu tarafından I. Dünya savaşında kullanılmıştır.*

*Bu takımı müzemiz koleksiyonuna kazandıran Naciye Sepet ve Mehmet Köseadağ’a teşekkür ederiz.

Metall kutular içinde kumaş kılıfları içinde çelikten cerrahi aletler bulunmaktadır. Kutu üzerinde Ayyıldız yanında *"Ustunc-ı 'askeri (cerrahi alet takımı)"* yazısı okunmaktadır. 1900lerin başlarına tarihlenmektedir.

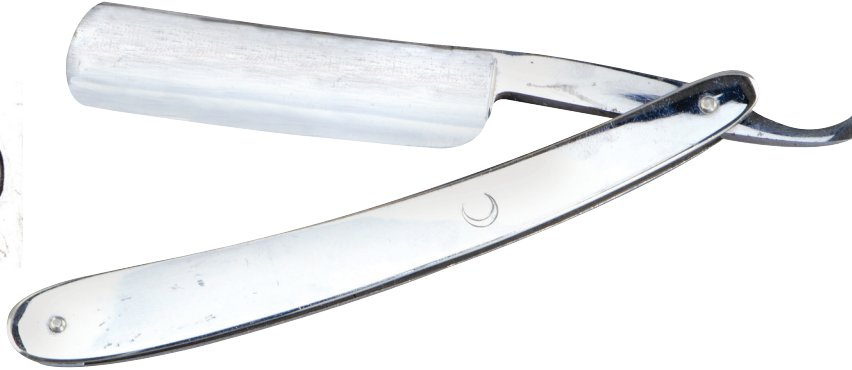

Taşınır Cerrahi Takımlar

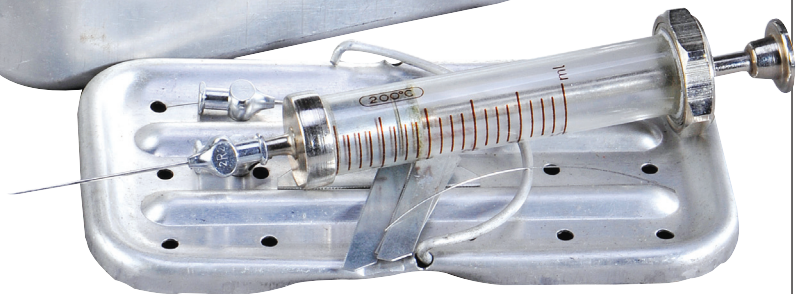
Deri ve kumaş muhafaza içinde çelik cerrahi aletler bulunmaktadır. 1900'lerin başlarına tarihlenmektedir.

Hilal damgalı cerrahide kullanılan ustura.

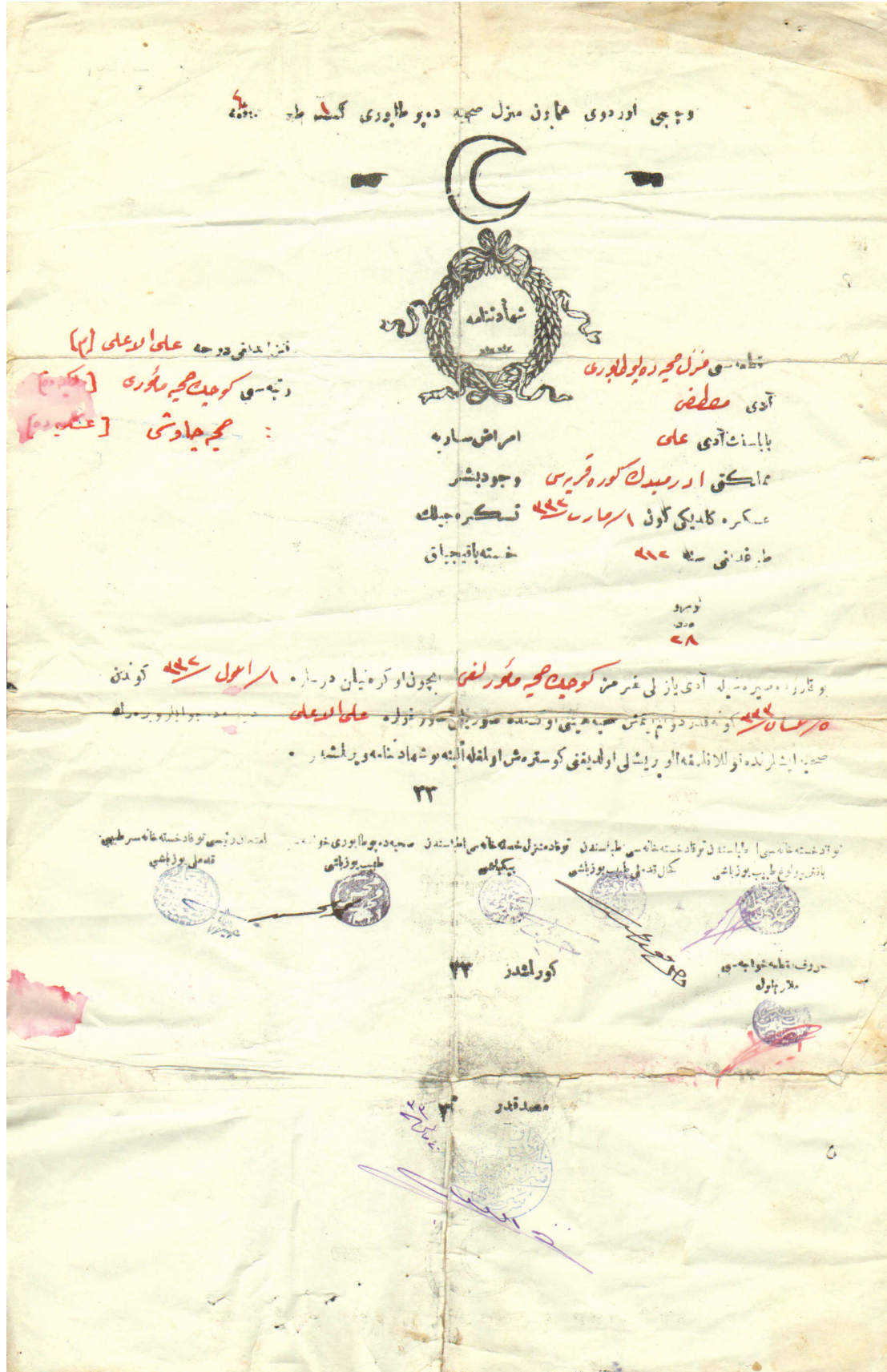
Şırınga Kutusu
Hilal baskılı kollu/kilitli alüminyum kutu içinde şırınga ve iğneleri bulunmaktadır.

Belge Örnekleri

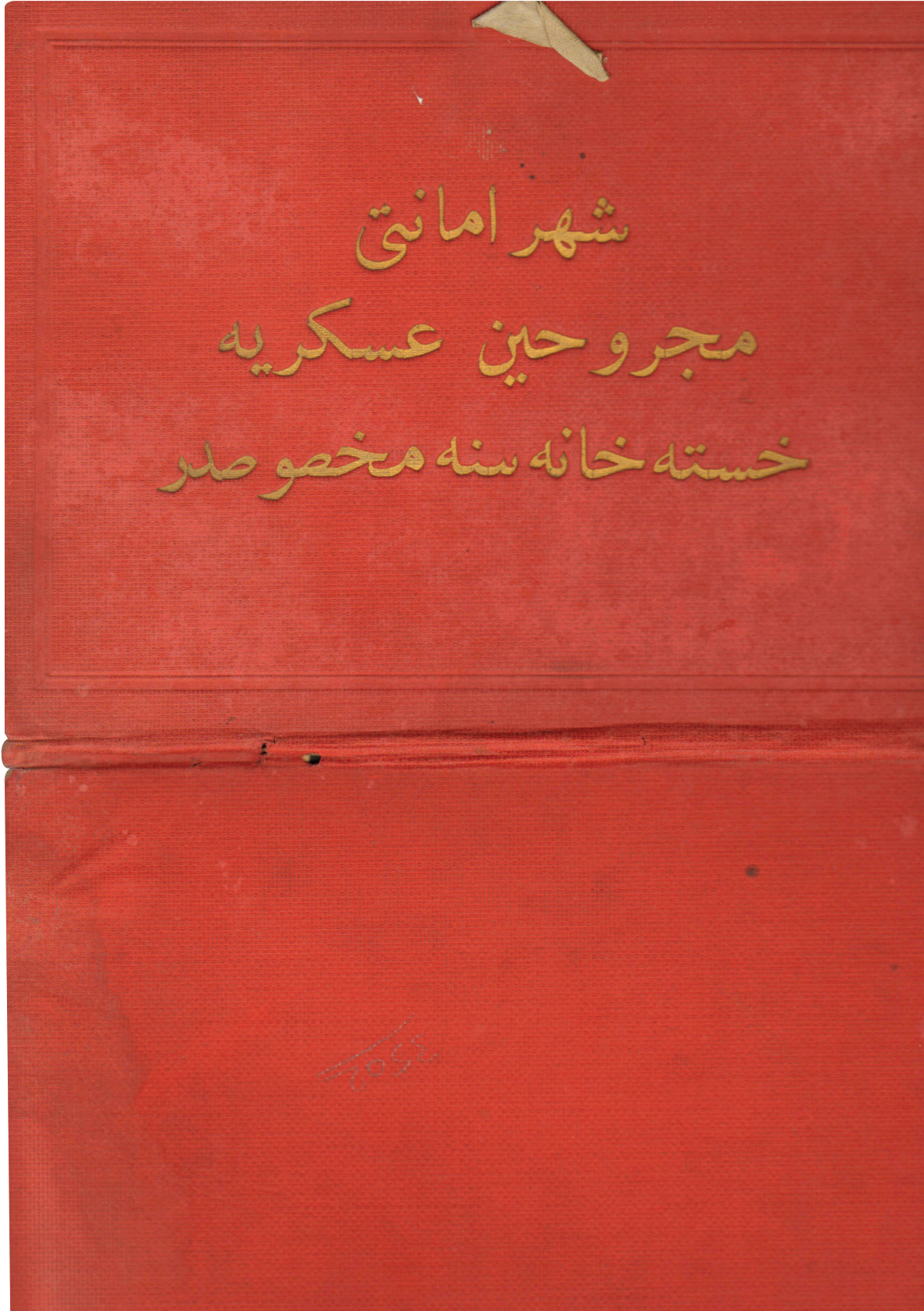
Küçük Sıhhiye Memurluğu Şahadetnamesi

1.Mart.1332 tarihinde Aliyyül-ala derece ile bitirmiş Ali oğlu Mustafa askeriyede sıhhiye çavuşu olarak görev almıştır.

Belge Örnekleri
Evrak Kabı

Kırmızı cilt üzerinde arap harfli Osmanlıca “*Şhremâneti Mecrûhin-i ‘Askeriyye Hasta’hanesine Mahsûsdûr.* (Yaralı Askerler Hastanesi)” yazılıdır. Mecrûhin-i Askeriye hastahanesi şimdiki Haseki Hastanesidir.

Belge Örnekleri
Gazilik Raporu

14 Teşrin-i evvel 1331 tarihli Şehremaneti askeri hastanesi doktor heyeti tarafından verilmiş Sol mafsala isabet eden şarapnel parçası sebebiyle malûlen emekli olduğuna dair belge.

Savaşta Başarı Gösteren Sıhhiyecilere Madalya Verilme Önerisi

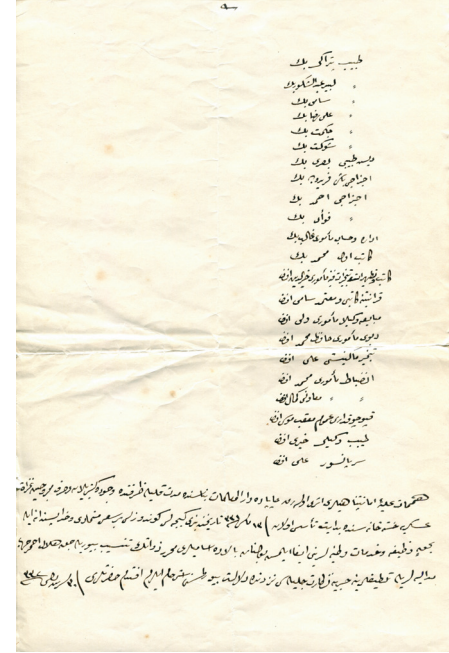
Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti amaçlarına maddi ve manevi yardım edenlere verilen bu madalyaların verilme usulleri 15.Ekim.1912 (2 Teşrinievvel 1328) tarihli Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti Madalyaları nizamname ile düzenlenmiştir. Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin 28.Haziran.1913 tarihli toplantısında harp esnasında bedenen yardım edilecekler verilen madalyaların bu tip madalyalardan ayırt edilmesi kararına varılmıştır. Bu karar Sadaret makamına sunulan bu karar Şura-ı Devlet tarafından da kabul edilerek 22.Kasım.1916 (9.Teşrinisani 1332) tarihinde Sultan Mehmet Reşat V. tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Bu karara göre; aynı madalyaların kurdelelerine madalyanın cinsinden(altın, gümüş, bronz) meşe yaprağı eklenmek suretiyle farklılık yaratılmıştır.

Harbiye Nezâret-i Celîlesine hitaben **"Hilâl-i Ahmer Harb Madalya"** verilmesi istenilenlerin şahısların listesine havi 13 Aralık 1916 tarihli orijinal belge. Eksik olan yazı önemi sebebiyle araştırmacılar için yayını uygun görülmüştür.

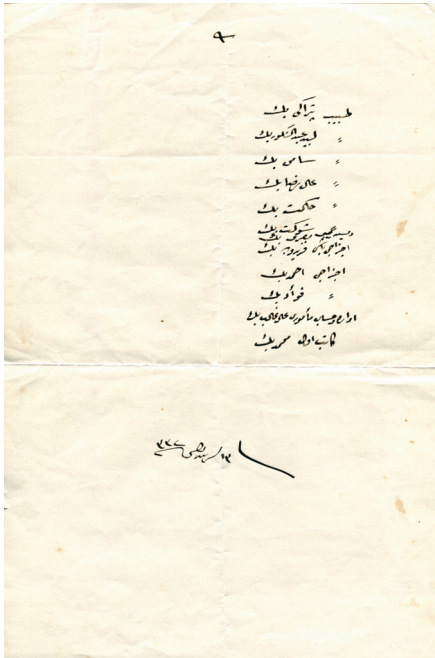
"Tabîb Petrâkî Bey,
" Lebîd 'Abdû'l-şükür Bey
" Sâmi Bey
" 'Alî Rızâ Bey
" Hikmet Bey
" Şevket Bey

Diş Tabîbî Basrî Bey
Eczâcî-bâşî Ferîdûn Bey
" Ahmed Bey
" Fû'âd Bey

İdâre ve Hesâb Me'mûru Gâlib Bey
Kâtib-i evvel Mehmed Bey
Kâtib ve Tathîrât ve Tencîrât-ı Fenniye Me'mûru Hayrû'd-dîn Efendi
Karantina Kâtibi ve Mu'temed Sâmi Efendi
Mübâyâ'a ve Kîlâ Me'mûru Velî Efendi
Debo Me'mûru Hâfız Mehmed Efendi
Tebhîr Makinisti 'Alî Efendi
İnzibât Me'mûru Mehmed Efendi
İnzibât Me'mûru Mu'avini Kemâl Efendi
Kapû Çukadârî 'Umûm Mu'kîb Mûsâ Efendi
Tabîb Vekîlî Hayrî Efendi
Ser Pansör 'Alî Efendi"

"Hem-mât-ı 'aliyye-i emânet-penâhîleri eseri olarak Çapa'da Dârû'l-mu'allimât binâsında müddet-i külliyyân zarfında vücûda getirilen ve hiref-i mecrûhîn-i guzât-ı 'askeriye hastanesinde bidâyet-i te'sîsi olan 13 Mâyıs sene (1)331 [26 Mayıs 1915]' târîhinden beri geceli gündüzlü bir sa'iy-i mütemâdî ve hüdâ-pesendâne ile bi-hakkın vazîfe ve hıdemât-ı vataniyelerini ifâ eylemiş bulunan bâlâda esâmîleri muharrer zevâtın tensib buyûrulacak "Hilâl-i Ahmer Harb Madalya"ları taltiflerine Harbiye Nezâret-i Celîlesi nezdinde delâlet buyûrulmasını istîrham eylerim, Efendim Hazretleri. Fî 30 Teşrîn-i sâni sene (1)332 [13 Aralık 1916]."

"Tabîb Petrâkî Bey
" Lebîd 'Abdû'l-şükür Bey
" Sâmi Bey
" 'Alî Rızâ Bey
" Hikmet Bey
Diş Tabîbî Şevket Bey
Basrî Bey
Eczâcî-bâşî Ferîdûn Bey
" Ahmed Bey
" Fû'âd Bey
İdâre ve Hesâb Me'mûru 'Alî Gâlib Bey
Kâtib-i evvel Mehmed Bey

Fî 13 Teşrîn-i sâni sene (1)332 [26 Kasım 1916]."

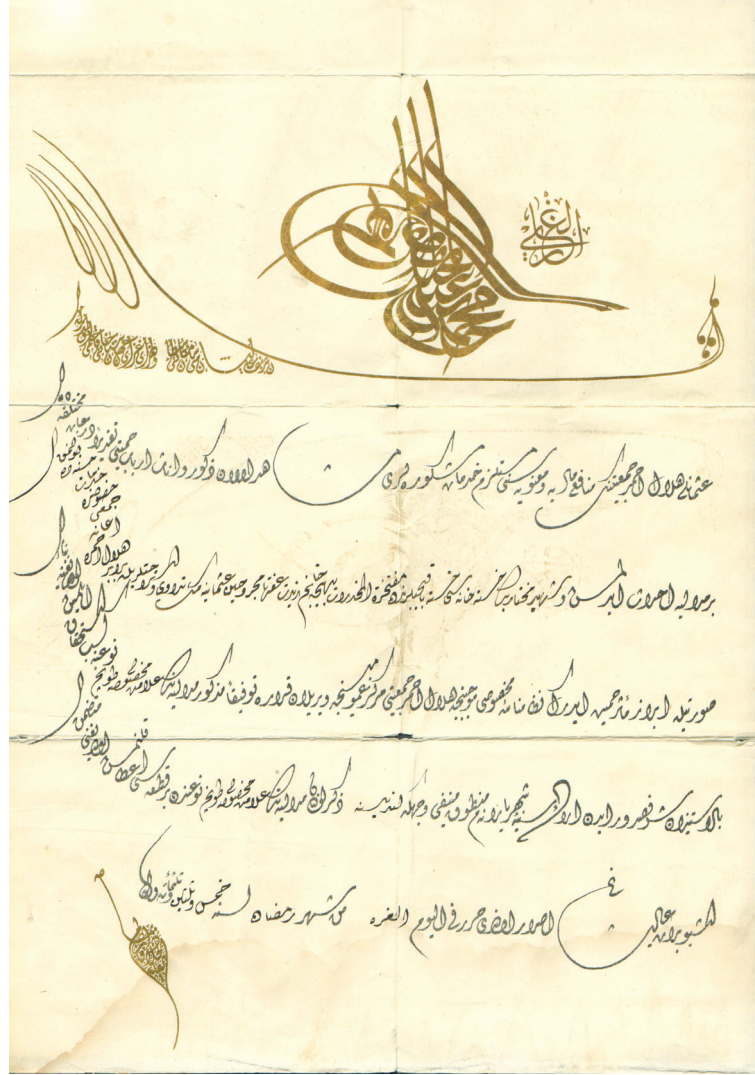

Savaşta Başarılı Sıhhiyecilere verilen Madalya

Tunç Madalya

Yaralı askerlerin tedavisinde gösterilen başarı sebebiyle hastabakıcı Behice Hanım'a verilmiş 21.6.1917 tarihli tunç madalya berati.

TUĞRA (Mehmed VI., Vahideddin "el-gâzi"li)

Nişan-ı şerîfi alıſan sami-i mekân Sultani ve tuğra-i gara-
cihan Sultanı Hakan-ı hükmü oldu ki...

Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyetinin menfai maddiye ve maneviyesini müstelzim hidemât-ı mezkûreleri müşahade olan zükûr ve inâs ez bâb-ı hamiyeti takdirinin der çap-ı muhtelifede bir madalya ihdas edilmiş ve Şehid Muhtâr Bey Hastânesi Hastabakıcılarından müftehîretü'l-muhaddirât Behice Hânım zeydet gafareha mecruhin-i asakir-i şahânemin tedavisi emrinde hizmeti seb etmek sureti ile ibrâz-? nasir-i hamiyet ederek nizamnâme-i mahsusı mucibince Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Merkezi Umumiyesince verilen karara tevfikân mezkûr madalyanın alâmet-i mahsusalı tunç nevî'ne kesb-i istihkak eylemiş olduğuna binaen bil-istizan şeref sudûr eden irade-i seniyye-i şehriyanem mantuk-u münif-i vechile kendisine zikr olunan madalyanın alâmet-i mahsusalı tunç nevinden bir kıt'ası itâ kılınmış olduğunu mutazımmın iş bu berat-ı alıſanı istar kılındı.

Fil yevmi el gurna min şehr-i Ramazan li-seneti hams ve selâsûn ve selâsemie ve elf.

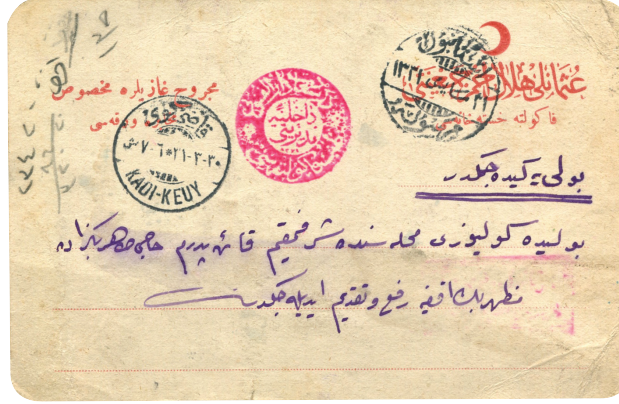
1 Ramazan 1335 (21 Haziran 1917)

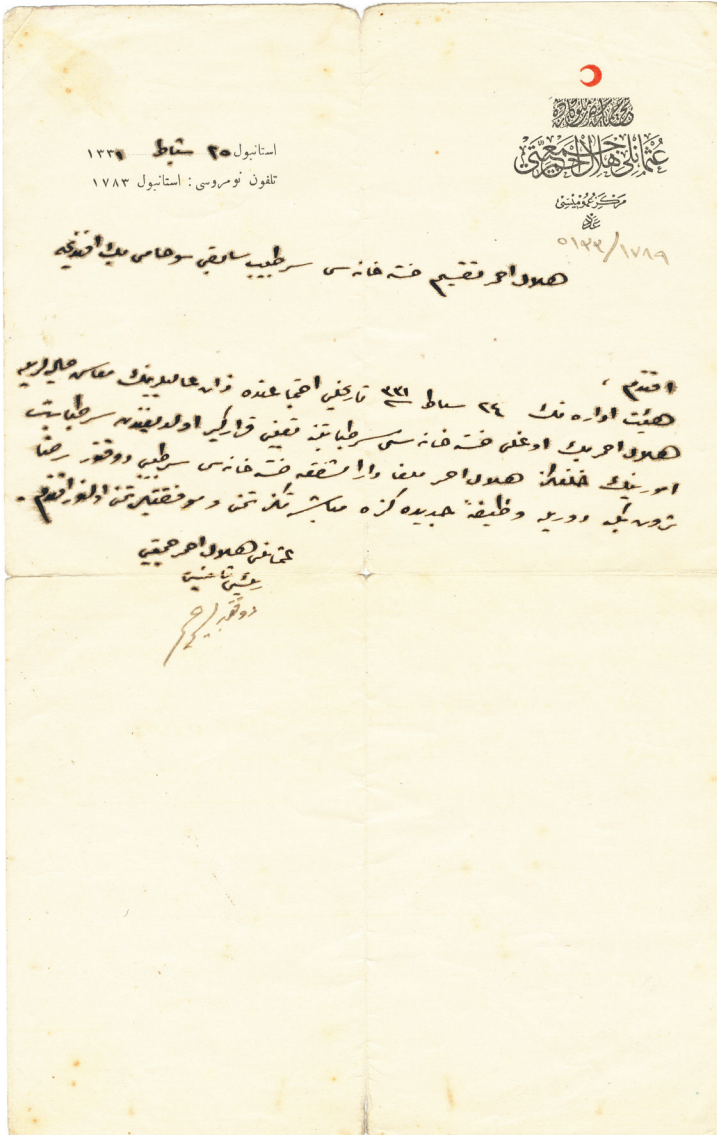
Kızılay Madalyalı Asker

2.2. BARIŞTA SAĞLIK HİZMETLERİ

“Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Fakülte Hastahânesi” başlıklı posta kartı olarak kullanılmış Mecrîh gâzilere Mahsûs Muhâbere Varakasıdır.

“Hilâl-i Ahmer Taksim Hastehânesine” yazılmış 25 Şubat 1331 tarihli Osmânî Hilâl-i Ahmet Cemiyeti Re’is-i sârisi Doktor Besim Ömer imzalı yazı.

“Taht-ı himâye-i Hazret-i Mülûkâne’de ‘Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Merkez-i ‘Umûmisi-Aded” 5133/1789 sayılı İstanbul 25 Şubat 1331 tarihli. Hilâl-i Ahmer Taksim Hastehânesi Ser-Tabib-i sâbıkı sühâmi Bey Efendi’ye

Efendim,

Hey’et-i idâre’nin 24 Şubat sene (1)331 târihli ictimâ’ında zât-ı Âlîlerinin ma’âş-ı âliyelerini Hilâl-i Ahmer Beyoğlu Hastanesi ser Tebâbetini ta’yini karâr-gir olduğundan ser-Tebâbet-i umûrinin halefiniz Hilâl-i Ahmer mülgâ Dârûş-şafaka Hastanesi ser-Tabibi ve Doktor Servet Bey’e devriyle vazife-i cedidenize mübaşeretiniz temenni ve muvaffakiyetiniz temenni olunur, Efendim.

Osmânî Hilâl-i Ahmet Cemiyeti Re’is-i sârisi Doktor Besim Ömer

KIZILAY KAN MERKEZİ

Kızılay'ın sağlık faaliyetlerine en önemli katkılarından biride önderlik yaptığı kan merkezi açmasıdır. Zira, **kan tıpta aranan en önemli ilaçtır.**

Kızılay, ilk defa 1957 yılında Ankara Kan Merkezini açarak kan bağıışı toplanmaya başlamıştır. Daha sonra da Kan Merkezi Müdürlüğüne bağlı pek çok Kan İstasyonları açılmıştır. Bu istasyonlar dışında da kan ile ilgili Kontrol ve Araştırma Laboratuvarı Plazma Franksionasyon Laboratuvarı açılmıştır.

50 kilogramdan yukarı 18-65 yaşı arasında sıhhatli herkes yılda iki kez kan bağıışında bulunabilir. Alınan kanın 21 gün içerisinde kullanılması gerekmektedir. Bu süre sonunda ise kan dondurularak plazma, serum, albümin gibi türevler üretilmektedir. Kızılay kan bağıışının %90 nu Silahlı kuvvetlerimizden temin etmektedir.

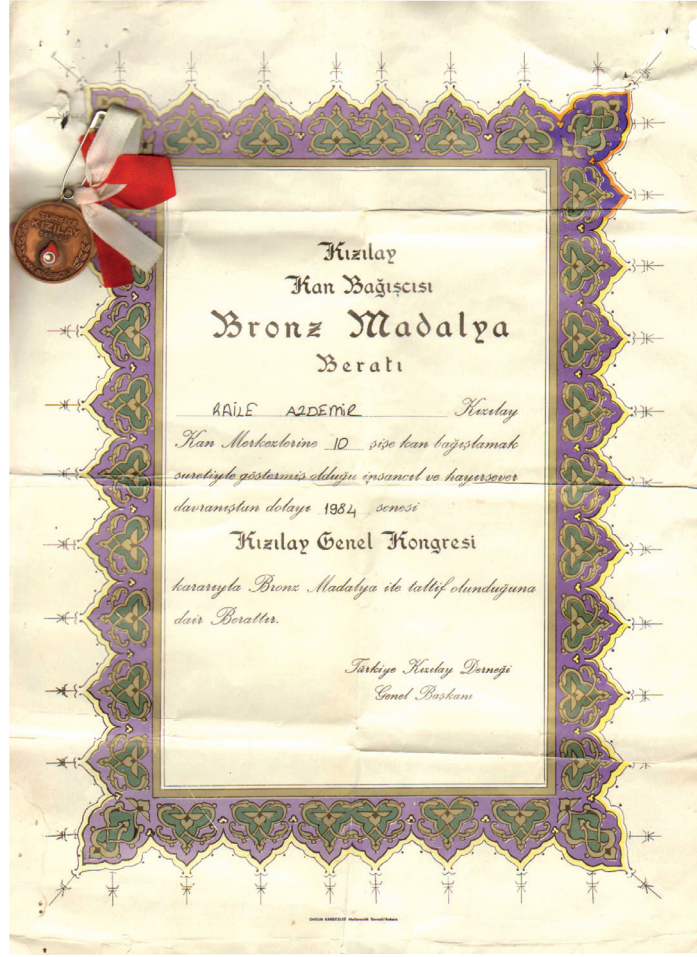
Kan bağıışını özendirmek ve katkıda bulunanlara teşekkür etmek üzere Kan Bağıışısı Madalyaları verilmektedir. Türkiye Madalya Yönetmeliğinin 1995 yılındaki değişikliğe göre de; Gönüllü kan bağıışçılarından (Donörlerden) 10 defa kan verenlere Bronz, 25 şişe verelere Gümüş, 35 defa verenlere Altın Madalyayı Kızılay Kan Haftasında yapılacak törenle verilmektedir.

Kan vermeyi teşvik eden afiş ve kibrit kutusu

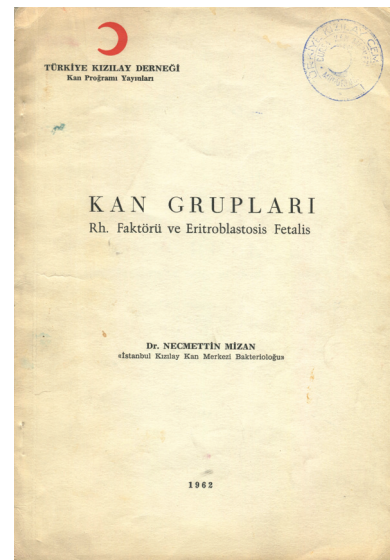
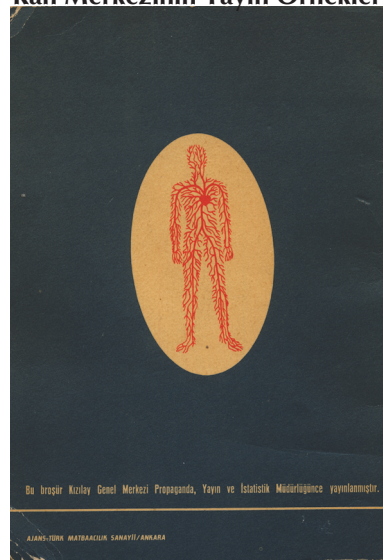
Kızılay Tarafından Kan Bağışçılara Verilen
Madalya ve Rozet Örnekleri

Gümüş ve Bronz Madalya ile Berat örnekleri

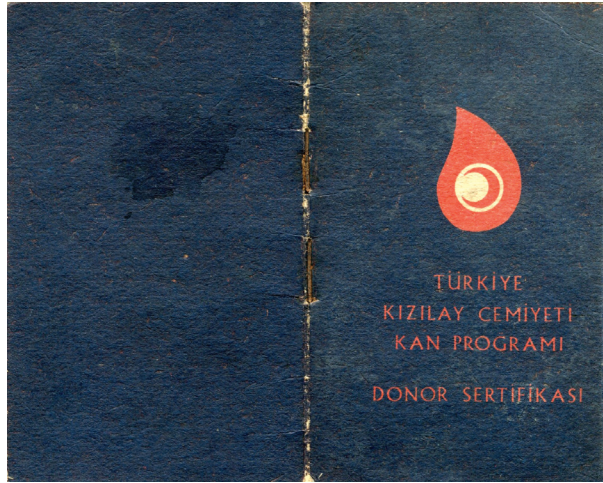
Kan Merkezinin Yayın Örnekleri

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ KAN PROGRAMI
Rb. **Misbet**
K A N GRUBU: **Nedim Tuncel**
S İ M: **Orman Md. 5. Şube Md. Mu.**
A D R E S: **Ankara**
DONÖRÜN İMZASI: **Lütfen bu cüzdanı iyi saklayınız ve bundan sonraki her kan vermeğe gelişinizde beraber getiriniz. Adresiniz değişti ise bildiriniz.**
Tarih: **19/6/1957**
KIZILAY **Ankara** KAN MERKEZİ

1. Tarih: **19 Haziran 1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**
2. Tarih: **19/6/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**
3. Tarih: **19/6/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**
4. Tarih: **19/6/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**
5. Tarih: **19/6/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**

Buraya Kan Grup Fişi yapıştırılacaktır.

1. Tarih: **20/8/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**
2. Tarih: **20/8/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**
3. Tarih: **20/8/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**
4. Tarih: **20/8/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**
5. Tarih: **20/8/1957**
İmza: **(Ekip Dr.)**

Kan bağışçıların kimlik örnekleri

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ KAN PROGRAMI
Ankara KAN MERKEZİ
Tel. No: **119474**
SOYADI: **Tuncel**
ADI: **Nedim**
ADRESİ: **O.U.Md. 5. Şube Md. Mu.**
KAN GRUBU: **Rh POSITIVE (CDE)**
Lab. Sıra No: **1597**
Kan Merkezi Md. (İmza): **B. Bozok**

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ KAN PROGRAMI
Ankara KAN MERKEZİ
Tel. No: **119474**
ADI VE SOYADI: **B. Bozok - B. Bozok**
ADRESİ: **119474**
DOĞUM TARİHİ: **1911**
KAN GRUBU: **Rh Negative (d)**
Test'in yapıldığı tarih: **1957** Lab. Sıra No: **1597**
Eğer bu şahıs bir (KAN NAKLINE MUHTAC OLURSA) kendi ABO grubuna uygun ve Rh Negatif bir kandan başka zerk edilemez. Acil vakalarda kan yerine plazma veya serum kullanılabilir. Her mev'î müs-külâda en yakın Kızılay Kan Merkezinin yardımını isteyiniz.
Kan Merkezi Md. (İmza): **B. Bozok**

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ İSTİKLÂL DİSPANSERİ KAN ŞUBESİ
ADI: **Bozok**
SOYADI: **Bozok**
ADRESİ: **119474**
KAN GRUBU: **A. RH POZİTİF**
Lab. Sıra No: **1597** Negatif: **İmza**

KIZILAY BEYOĞLU DİSPANSERİ
Kasımpaşa Tabakhane Cad. No. 49/1 Tel. : 49 21 99
Kan grubu Sahibinin Adı ve Soyadı: **B. Bozok - B. Bozok**
Kan Grubu: **- B -**
Rh. (Anti D): **+** **pozitif**
Mesul İmza: **Tuncel**

Kan grubunu belirten belge örnekleri

KIZILAY HEMŞİRE OKULU

Kızılay'ın sağlık faaliyetlerine en önemli katkılarından biride önderlik yaptığı kan merkezi açmasıdır.

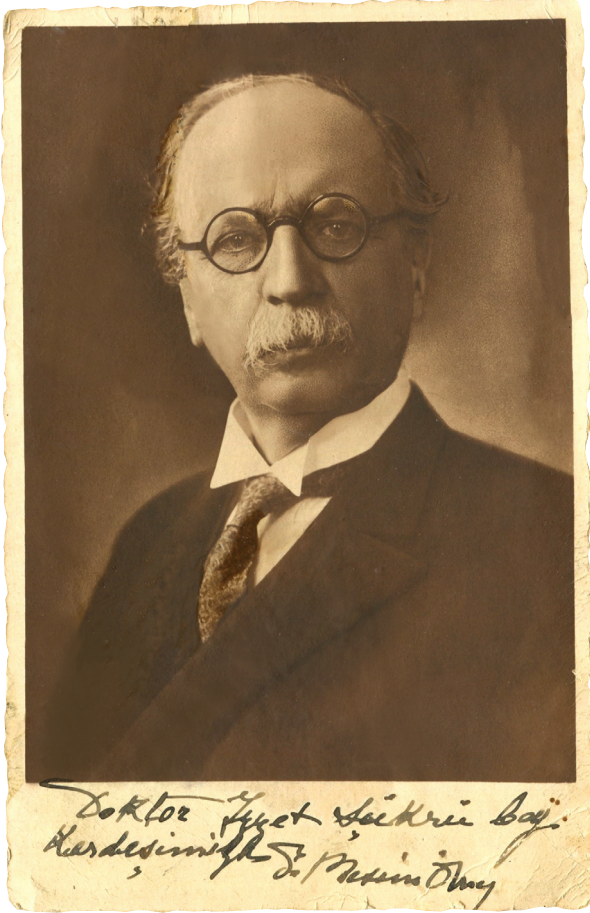
Zira, **kan tıpta aranan en önemli ilaçtır.**

Kızılay, ilk defa 1957 yılında Ankara Kan Merkezini açarak kan bağıışı toplanmaya başlamıştır. Daha sonra da Kan Merkezi Müdürlüğüne bağlı pek çok Kan İstasyonları açılmıştır. Bu istasyonlar dışında da kan ile ilgili Kontrol ve Araştırma Laboratuvarı Plazma Fraksionasyon Laboratuvarı açılmıştır.

Dr. Besim Ömer (Akalın), 1907 Londrada toplanan Kızılhaç kongresine Türkiye delegesi olarak katılmış ve Florence Nightingale ile tanışmıştır. 1911 den sonra ise Wasighton da Kızılhaç kongresine katılan Besim Ömer ve Nihat Reşat Belger hemşireliğin bir meslek olduğunu branşlara ayrıldığını gözlemişler. Besim Ömer Kızılayı uyarak hemşeriliğe olan ihtiyacını belirterek hemşerilik okulunun açılmasında ısrarcı olmuştur. Kızılay bu öneri üzerine Kadırga Hastahanesinde 6 ay süreli gönüllü hastabakıcılık kursu için ödenek ayırmıştır. Besim Ömer'in kişisel çabası ile açılan kursun kültürlü kesim tarafından da ilgi görmesini sağlamıştır. Bu çalışmalar sebebiyle 1912 yılı Türk Hemşirecilik mesleğin başlangıcı kabul edilmiştir.

Dr. Besim Ömer Akalın, (1863-1940)

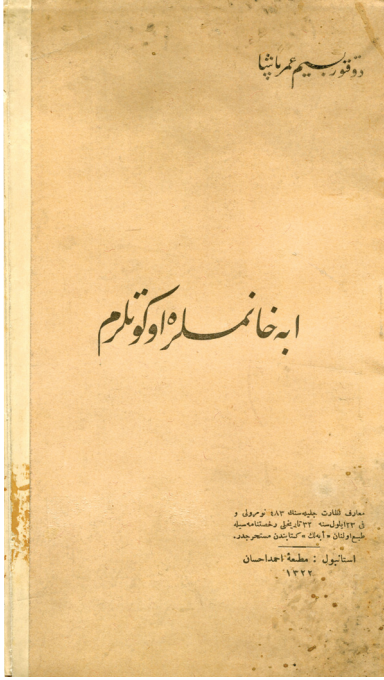
Besim Ömer, Ülkemizde ilk kadın doğum klğini açarak 1892 de yöneticini yapmıştır. Çalışmaları kadın doğum-hemşirelik üzerine yoğunlaşmıştır. Yayınları da akademik olmaktan ziyade halkı aydınlatmaya yönelik olmuştur.

Pula bairılmış resmi

Mühürü

EBE HANIMLARA ÖĞÜTLERİM
Doktor Besim Ömer Paşa
İstanbul, Matbaa-i Ahmet İksan'da
1322 tarihinde basılmıştır.

Nev-sal-i Afiyet Salname-i Tıbbi
Doktor Besim Ömer

Hastabakıcılığa Dair
Hilal-i Ahmer Cemiyeti Hanımlar
Merkezi Azasına ve Hastabakıcı
Hemşire ve Talebelerine hediye
Doktor Besim Ömer
1337 tarihinde basılmıştır.

Hemşire Bröveleri

Okulu başarı ile bitirip hemşire olmaya hak kazananlara bombeli olarak bronz/ pirinç ve mineli olarak üretilen bröveler verilmiştir. Hemşire fotoğraflarında da brövelerin kullanıma örneği görülmektedir. Hemşire kepleri mezun oldukları okullara, ihtisaslarına göre çeşitlilik göstermektedir.

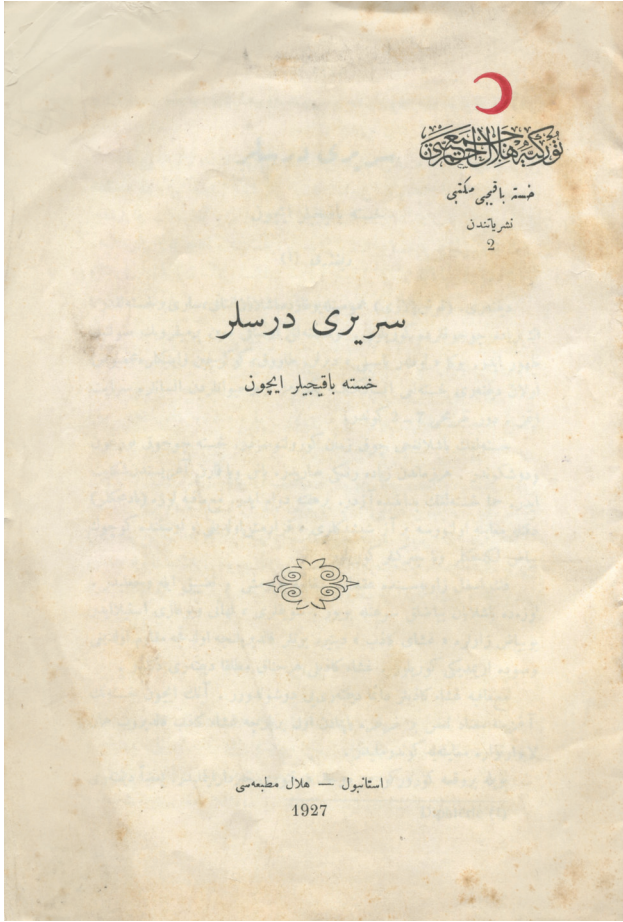

Hemşirlerin çalışmaları ile bu mesleğe özendirici tanıtım afişleri

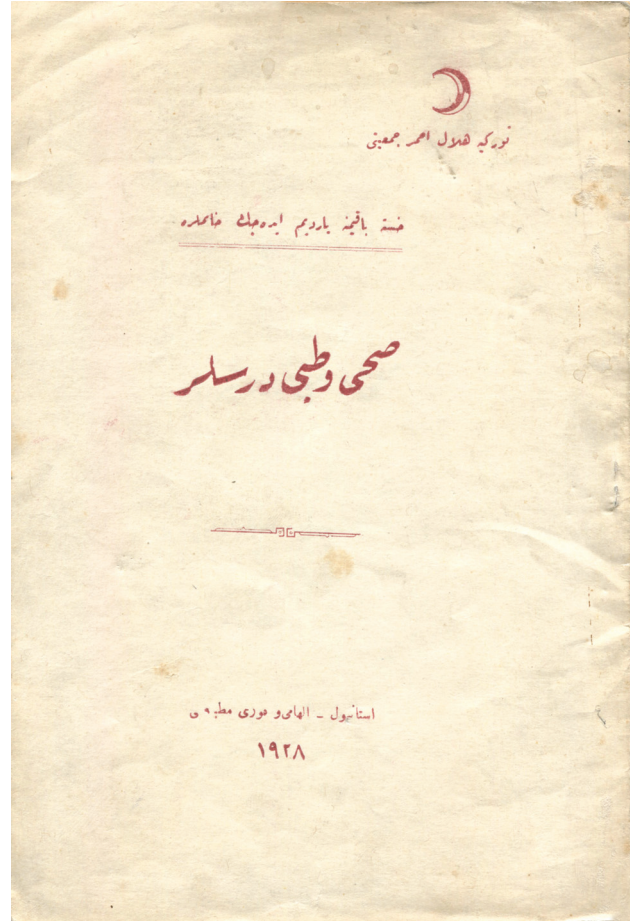

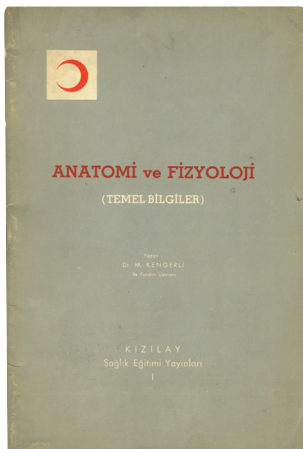
Hemşirelik Okulu Yayınlardan Örnekler

“SERÎRÎ DERSLER Hasta bakıcılar için”
927 yılında, İstanbul, Hilâl Matbaasında 1 Türkiye
Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti
Hasta Bakıcı Mektebi yayını olarak basılmıştır.

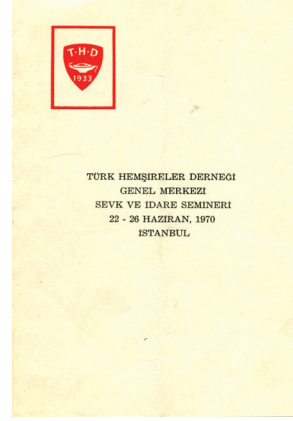
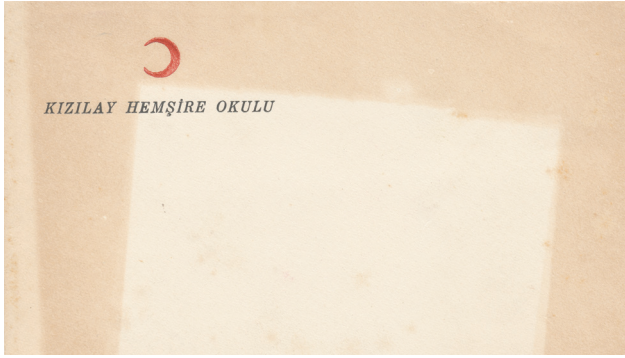

“Hasta bakımına yardım edecek hanımlara SIHHÎ VE TİBBÎ DERSLER”
1928 yılında, İstanbul, İlhamî ve Fevzî Matbaasında
Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti yayını olarak
basılmıştır.

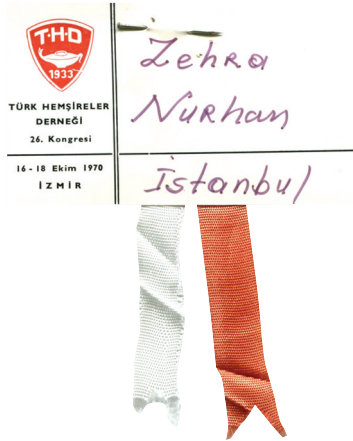

Belgeler

Eğitim Çalışması

Türkiye Hemşireler Sendikası'na çıkarılmış Hemşire isimli dergi

Rozet Örnekleri

Kimlik Örneği

Aidat Makbuz Örneği

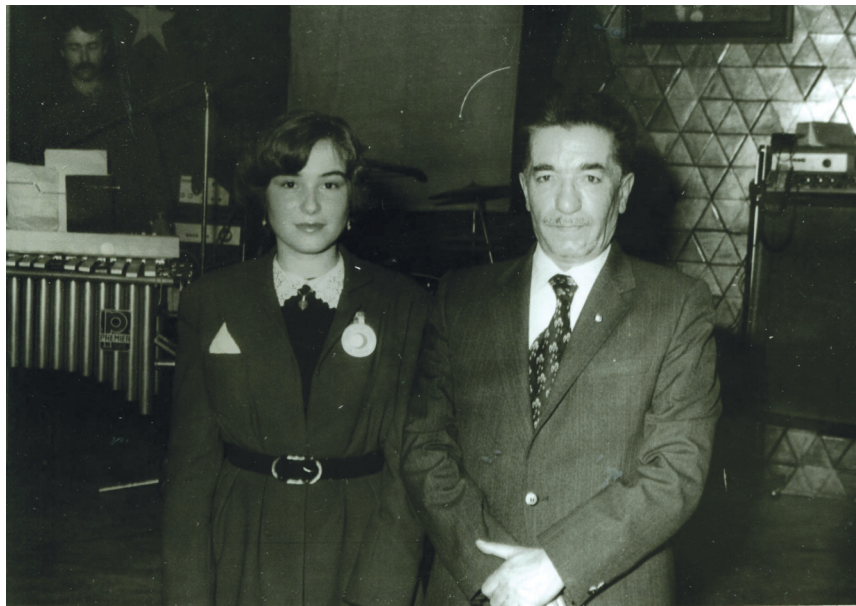

İLK YARDIM İSTASYONU VE İLK YARDIMCI

İlk yardım istasyonları yollarımız gelişip trafik kazalarının artması üzerine yaralılara ilk müdahale etmek üzere özellikle de kara yolları üzerinde kurulmuştur. Gönüllü olarak yardım edecekleri de İlk Yardım Kursları açarak eğitmişlerdir. Eğitim sonunda da başarı gösterenlere sertifikalı İlk Yardımcı ünvanı verilerek doktorlar gelene kadar hastalara ilk müdahale yetkisi verilmiştir.

Kızılay milli bir sağlık derneği olarak her zaman halkın eğitilmesi ile ilk yardımda neler yapılabileceği öğretmeye önem vermiştir. Bu konuda gerekli yayınlar yaparak bedava dağıtmış, posterler hazırlayarak ta halkın yoğun bulunduğu yerlere asmıştır.

İlk Yardımcı fotoğrafları

İlk Yardımcı Belgeleri ve Rozetleri

İlk Yardım Araç Ve Çantaları

İlk Yardım aracı

Çeşitli İlk Yardım Çantaları

Çeşitli İlk Yardım Çantaları

Araçlarda bulundurulması mecbur tutulan ilk yardım çantaları.

İlk Yardım Eğitim Faaliyetleri

İLK YARDIM. Hayat ile ölüm arasında olan bir insanın kurtulmasını mümkün kılar. Sağlam insanların kazaya uğramasını önlemek **DİKKAT** ile, kazaya uğramış olanların hayatlarını kurtarmak **İLK YARDIM ESASLARINI BİLMEKLE** kabil olur.

Pek basit sayılacak tedbirleri almak, bilgi ile bunların tatbiki, kazaya uğramışın, hayata dönmelerini sağlar.

İhmâl, küçük şeylerin büyümesine ehemmiyetsiz olan yaraların hayatı tehdit etmesine yol açar. **UFAK BİR SIYRIK**, veya **KESİK** ihmal etmeyiniz. **TEDBİR ALINIZ, DİKKATLI OLUNUZ. HEM KENDİ VE HEMCİNSLERİNİZİN HAYATINI KURTARIRSINIZ.**

Evde, çalıştığınız yerde, meydana, geliş güzel eşya bırakmayınız.

Pencere kenarlarında düşecek ve aşağıdan geçenlerin yaralanmasına sebep olacak eşya bırakmayınız. **BİR CANA MAL OLACAK KAZADAN SAKINMIS OLURSUNUZ.**

Kararıklıkta hareket ederken evvelâ işi yakınız. **ÇOCUKLARINIZI KARARLIKLA HAREKETDEN MEN EDİNİZ.**

İlaç alırken veya verirken muhakkak üstündeki etikete **bakınız.** Etiketsiz ilaçları kullanmayınız ve kullandırmayınız.

Soruların önünü açık bırakmayınız, kaynak su ve kibritleleri tehlikesiz, çocukların ulaşamayacağı yerlere koyunuz.

MUHTELİP SEBEPLER İLE, EVLERDE BULUNDURULAN ZEHİRLİ İLAÇLARI ÇOCUKLARIN ULAŞACAGI GİRİ YERLERDE VEYA AÇIKTA BIRAKMAYINIZ.

BOZULMUŞ ELEKTRİK DÜĞMELERİNİ, AÇIKTA OLAN TEL UÇLARINI HİÇ İHMAL ETMEYİNİZ. İSTEN ANLAYANA TAMİR ETTİRİNİZ, TEHLİKESİZ PALE SOKUNUZ.

BAVAGAZI MÜSLÜKLARINI AÇIK BIRAKMAYINIZ. İŞİNİZ BİTTİKTEN SONRA MUHAKKAK KONTROL EDİNİZ. YANICI, PATLAYICI MADDELERİ EMİN YERLERDE SAKLAYINIZ.

YATARKA SİGARA İÇMEYİNİZ. SÖNDÜĞÜNDEN EMİN OLMADAN SİGARAYI ORAYA BURAYA ATMAYINIZ. HEM CAN, HEM MAL KAYBINI BÖYLECE ÖNLEMİS OLURSUNUZ.

ŞİAHLARI KİLİT ALTINDA VE BOS OLARAK EVİNİZDE BULUNDURUNUZ. GELİŞİ GÜZEL YERLERDE KESİCİ ALET VEYA BİÇAK BIRAKMAYINIZ.

DÜŞEN, EZİLEN, CARPMAYA MARUZ KALAN İNSANI KALDIRMAYINIZ, KIRIK, ÇIKIKLARI OLDUĞU YERDE MUA-YENE EDİNİZ VE EN BASİT İMKANLARDAN İSTİFADE EDEREK OLDUĞU GİBİ TESPİT EDİNİZ. İKİ YASTIK VEYA BEN-ZERİ ARASINDA KOY VEYA BACAĞI SIKIŞTIRIP SARINIZ. ONDAN SONRA NAKLEDİNİZ.

ELEKTRİK CERYANINA KAPILAN İNSANI KURTARMAK İÇİN KABİL İSE CERYANI KESİN, KABİL DEĞİLSE, LÂSTİK VEYA KAVUCUK ÜZERİNE BASARAK, SAHSI KURTARMAGA ÇALISIN. BUNLARI BULAMAZSANIZ BİR BASTON VEYA

TAHTA İLE SAHSI VEYA TELİ ÇEKİNİZ. KURTARINCA HE-MEN YATIRINIZ. HEKİME HABER GÖNDERİNİZ. HASTAYI SICAK TUTMAK İÇİN SARINIZ.

YANIK, HASLANMIS OLAN YERLERDEKİ ELBİSELERİ ÇIKARINIZ. YANIK KABARCIKLARINI PATLATMAYINIZ, ZEYTİNYAĞI SÜRÜNÜZ. YOKSA KURU GAZLI BEZLE KAPA-TINIZ. HEMEN HEKİM VEYA HASTANEYE GÖTÜRÜNÜZ.

YAKICI MADDELER İLE KAZADA BOL SU İLE YIKAYI-NIZ. GAZLI BEZLE KAPATINIZ VE HEKİME GÖTÜRÜNÜZ.

SU İLE BOĞULANLARI YÜZÜ KOYUN YATIRINIZ. KAR-NINDAN ELLERİNİZİ GEÇİREK BELİNİ KALDIRINIZ Kİ YUTTUGU SULAR ÇIKSIN. HEMEN SUNTİ TENEFFÜS YAPI-NIZ VE HEKİM ÇAĞIRINIZ. HEKİM GELENE KADAR TENEF-FÜSE DEVAM EDİNİZ.

SICAK CARPMASINDA HASTAYI GÖLGEYE GÖTÜRÜNÜZ. SOYUNUZ. BAŞI YÜKSEK TUTUNUZ. SU SERPİNİZ VE YEL-PAZELEYİNİZ. BAYGIN HALDE VE YÜZÜ SOLUK İSE ÜSTÜ-NÜ ÖRTÜNÜZ VE SUNTİ TENEFFÜS YAPINIZ. HEMEN BİR HEKİM ÇAĞIRINIZ.

Kanama hayatı tehdit eder. **ONUN İÇİNDİR KİTİLİK OLARAK KANAMANIN DÜRDÜRÜLMESİ LAZIMDIR. ATAR DAMAR KANTYORSA, UZVU KALDIRINIZ. KANAYAN YERİN ÜZERİN-DEN TAZİYİK TEMİN EDECEK BİR SARGI KOYUNUZ. TOPLAR DAMAR KANTYORSA, HEM ÜSTÜRDEN VE HEM ALTINDAN TAZİYİK EDİNİZ.**

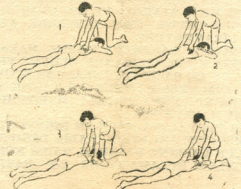
YARALANMALAR, YANIKLAR, DARBELERİ, Kazaya uğra-yanın SOKA GİRMESİNE SEBEP OLUR. TANSİYON DÜŞER VE KALP ZAYIFLAR. BU SEBEPLER SICAK TUTMAK, SICAK İÇE-CEKLER VERMEK LAZIMDIR. KAZADAN HAYATİ TEHDİT ETMEYEN BİR İZ İLE KURTULANLAR. SÖZ İLE ÖYÜNTÜ-LER. BU SEBEPLER İLK YARIMDA BUNU DÜŞÜNEREK HA-REKET ETMEK LAZIMDIR. HEMEN HEKİMİ YARDIMA ÇAĞI-RINIZ.

AÇIK KIRIKLARDA KEMİÇİ İÇERİ SOKMAGA ÇALISMA-YINIZ. YARAYI TEMİZ BİR SARGI VEYA GAZLI BEZ İLE ÖR-TÜNÜZ. HEKİME YAHUT HASTANEYE GÖTÜRÜNÜZ.

ZEHİRLENMELERDE ZEHİRİN NE OLDUGUNU BİLİYOR-SANIZ ONA KARŞI OLAN MADDE KULLANINIZ. NISASTALI BOL SU, TUMORTA AKI VERİNİZ VE KUSTURUNUZ. BUNLA-RI YAPARKEN HEKİME HABER GÖNDERİNİZ.

Burda sıralanmış olanlar tokiemmedik anlarda görülebilen kaza-lardır. En yakınlarımız bu gibi hallere düşebilir. Yapılacakları öğre-niniz ve öğretiniz ki bir sevgilinizin hayatını kurtarabilirsiniz.

Basit tedbirler zamanında ve suurlu bir şekilde yapılmıca hayatı kurtarabilir. İlk Yardım hayat ile ölüm arasında bir köprüdür. Siz İlk Yardım ile bir insanın hayata geri dönmelerini sağlarsınız.

İLK YARDIM

7 - 14 NİSAN 1958

SAĞLIK HAFTASI

İSTANBUL
1958

İLK YARDIM

III. BASKI

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ YAYINLARI

بورون قاناماسی - «رعاف»

علاستری : خان قلیه قه بورون دیکریندن عساده بورعازل آدور و بورون بولانی قورت زارادورک
 مازارادورک : جاده : یان اکیکتل و بورون قادیبی ویرکه سلورغری ایروب بش قهینه باصیربرعال
 آق کان طوماراسه بورونه [۱۸] دیرینه صیق سو چنجل آقشایب بورونه دکن اوکن آدور
 طورغری شریته ایلی چوق سیراق سو با تیراش باقوفل پر بودی یامو کیر آق : قوی سوغالی
 [۱۹] : باصیربرعال : جاده : یان اکیکتل و بورون قادیبی ویرکه سلورغری ایروب بش قهینه باصیربرعال

آق جگر و معدہ دن قان کلمہ سی۔ «نفث دم» و «قی دم»

ملازماتی : اوسوروك اى (آق چىركون) كان قان ايل كىندە كوپ كىيىدى . قى (مەھدۇن) كان قان سايىسى وكوپ كىزدۇ .
نە ئايالى چارە : خىستەنى قىيىداقلىق اوسا-كوسا سولە تەمكەك ، اوطەنى قارا كان وسىرىن بولۇندىمىن . بوز ارچىلىق بولدىمىن . صوفى
اير ئا تىرىكەك ، بىشى ئالچاق بولۇندىمىن . اوزۇرى تىرىق . قان مەھدۇن كىيۇرسە اوزۇرىق . بوزى زەمبارەق قىيىن . آق چىركون كىيۇرسە
كەكە خردال كاندەى كىزدىمەك ، سە : زورجەدە اى مۇلايىمەك چەك قىر سىچاقى سوز اى شىقە اىلىك (اىغ) قىر قەدەم اى استادان كىر .
قەدەم قەدەر سەمەركى .

امروزه و آنه
کوریجنت کشی آکادمی فرماری فان طباری
و تیرپان تحت فرموده

پیرده و آرد
شاد عطاری - شیراز سیاه

تسکره لر - قیریقلر و یاره لر ایچون صارغیلر

بقا : قيرلان بر ورده اخري جيريان اطمان جيمسزكي قيقاهه مازان قى ميكيك بارچهلر ده طيبى اولمان هر كيتلر شيشه.
 (اينجا) بارچهلر : قيرلان اصناف اولميش قان نري، بر قان بارچهلر (چيمر) اوردورده بخورده يول ايكي بارچهلر اوردورده طوموق قيقاهه قانمان، او قانمان لازمه، شيلير بر بارچهلر
 و قيقاهه كخته نو موادل (صديق قان بويه بارچهلرده قونيله بر قان قالى آقور)، كنهو، اطراف صامان بارچهلر مارش بر آقاه دالند قى بر نيمس يله اولور، بر قان بارچهلر
 (چيمر) اوردورده (اينجا) اوردورده يايلير اولموش قونيله قان نري ياخو كنهو بارچهلر صومقالا بر قيق اعصاب اولاق قيرمان بارچهلر، بر قان بارچهلر
 قى بارچهلر اوردورده، قورومون اول كسرى امل ماله ائيرى بر قان بارچهلر اوردورده امين اولموش.

بورغولما، چىقىق

علامت‌ری: پورق‌لاده، خشت‌آفری-شیش-مورامو واردر؛ اوشاق
برنده کرکنده کوچک وار ایسهده امکالزنی پوقدر. مجیق-ده حرکت
ایندرمعهکه کرکنده امکالزنی اولور.

به پایالی پاره دورغولاده اولدیه حیجان و یاسورق آق پایوبی
پایوب پایوق ساری ایله حارملی. مقیق ده دوشنور کفدن هیچ بر
شی یغنه قاتیشمالی، زرا برجه بر قضیه اوشاق آدم سقط قایر.

انك ایصیر ماسی

فی قرطیبه سبغانی و نوحالی
فی زادش بر دوبر پارچه سیله
(ممکن ایسه قودور حیوان ایله
کلب ندای خاسته کوندرمی.

حامض (آسید) و یا قلو یلر (آلکالی) الله یاتقہ .

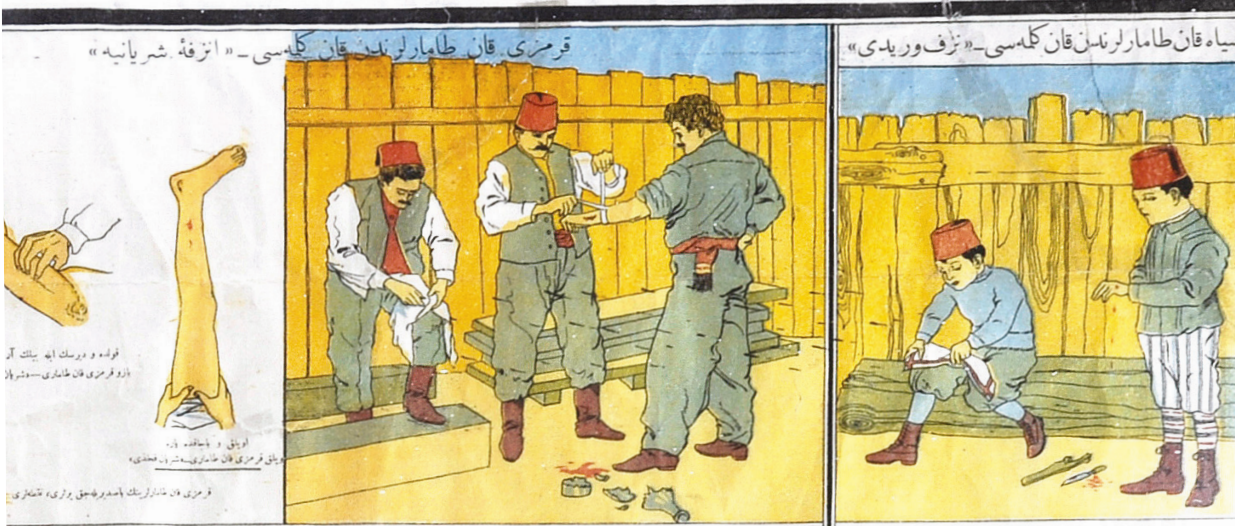

۴. ییلاک چادە : دواج یایی (جامعن) کچیت ساید سو قوونو و سیر پوول شاپ (حاضن) اوت ساید اوتوبی-اوفووت) .
 مازوونو (حاضن) قوورما، ساید قوونو، ایه اولان ییلازی قوونوت دوسودلی (سودا) سو (لیتهدە ۱۰ گرام قوونوت
 دوسود) ایه بلخود ساونلی سو (لیتهدە ۱۰ گرام ساون و بلخود لالی سو ایه پیتاقل سو کرا اوزورنه تیشوت یایی سورن . قوونیر
 ایه - سودو، پوولی، سو قوونو کچیج قوونوت دوشمک ایه اولان ییلازی سیرکی سو (قوجده بزرگه کیک سو) ایه بلخود لیون
 سونلی ایه پیتاقلو اوزورنه تیشوت یایی سورنلی .

آتشله یاسقل

بر طرق موقوفات اوم انكس بره آوب برورالانالي اولونجته اولان طرق بطوبه بظاير، جاده شال كي قاين
برش يله، بر قاين ايله اورغلي، اورتنه سور، قوم طريق آخال.
نه ايغلي ياره، ديريك آتده سور يولاتاسيله ميعان كان قايانه دورونغاقلار، ورمي تيز سولي رنور باغه
و باغوردها ايبي كرج سوي ايله صاف زيتون باغيت عيارت خلوتو و باغوردها يورومعه باشته بايركش باق ايله اورغلي و
اوسان، بر باغه موق طمطم، اولوردها، باغلت باغ اولور.

علامت‌های قرمزی قان طامار لر ناسن قان کلمسی - اثر فله شریانیه
 نه یانیل چاره‌سی: یاروشن اعصاب یوقاری قانری قانری، یاروشن قانری بر زده بر چوق دهنه ساروشن قان بر شنی (یاصعی چاقق حاشی و یا بر پاره، یکره، شکم، شروشق و اولق) ایله یاسد
 آکر قان طامار ناسن قان کلمسی - نرف وریدی، یاروشن قانری بر زده بر چوق دهنه ساروشن قان بر شنی (یاصعی چاقق حاشی و یا بر پاره، یکره، شکم، شروشق و اولق) ایله یاسد
 نه یانیل چاره‌سی: یاروشن اعصاب یوقاری قانری قانری، یاروشن قانری بر زده بر چوق دهنه ساروشن قان بر شنی (یاصعی چاقق حاشی و یا بر پاره، یکره، شکم، شروشق و اولق) ایله یاسد

Doktor Yetişinceye Kadar Ne Yapmalı?

- Siyah kan damarlarından kan gelmesi - "Nezf-i veridi"
- Kırmızı kan damarlarından kan gelmesi - "Enzife-i şiryâniye"
- Akciğer ve mideden kan gelmesi - "Nefes-i demm ve kayy-i demm"
- Burun kanaması - "Ru'âf" Yaralar
- Bugulma, çıkma
- Teskereler - Kırıklar ve yaralar için sargılar
- Böcek "Haşere" sokması
- Kulağa bir şey kaçması Zehirli balık "strakonya" vurması
- Boğaza bir şeyin kaçması
- Yılan sokması
- Kuduz - Kuduz bir hayvanın ısırması
- Hâmızlar (asit) veya kalvîler (alkali) ile yanıklar
- Ateşle yanıklar

Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti tarafından tab' ve neşr olunmuşdur.
 Fiy'âtı: 20 gurûşdur.
 Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti (mühür, solda)

2.3. KIZILAY'IN SOSYAL YARDIMLARI

Afetlerde

Sel, deprem gibi doğal afetlerde de Kızılay felaketzedelerin yardımına koşmaktadır. Barınmadan, ısınmaya, giyim ve yiyeceğe kadar her türlü acil ihtiyaçlar karşılanmaktadır.

Les premiers secours — ایلک قوریلان چادر

بیک عدد انشا اوله جق باراقه لر دن ایکی دانه سی
Les asiles construits par l'État dont le nombre sera 1.000.

Basında çıkan marmara depremiyle ilgili resimler

Un quartier détruit de Mériophots — مرفته ده خراب بر محله

حکومت طرفدن محتاجینه ذخیره توزیعاتی
Distribution de vivres aux sinistrés.

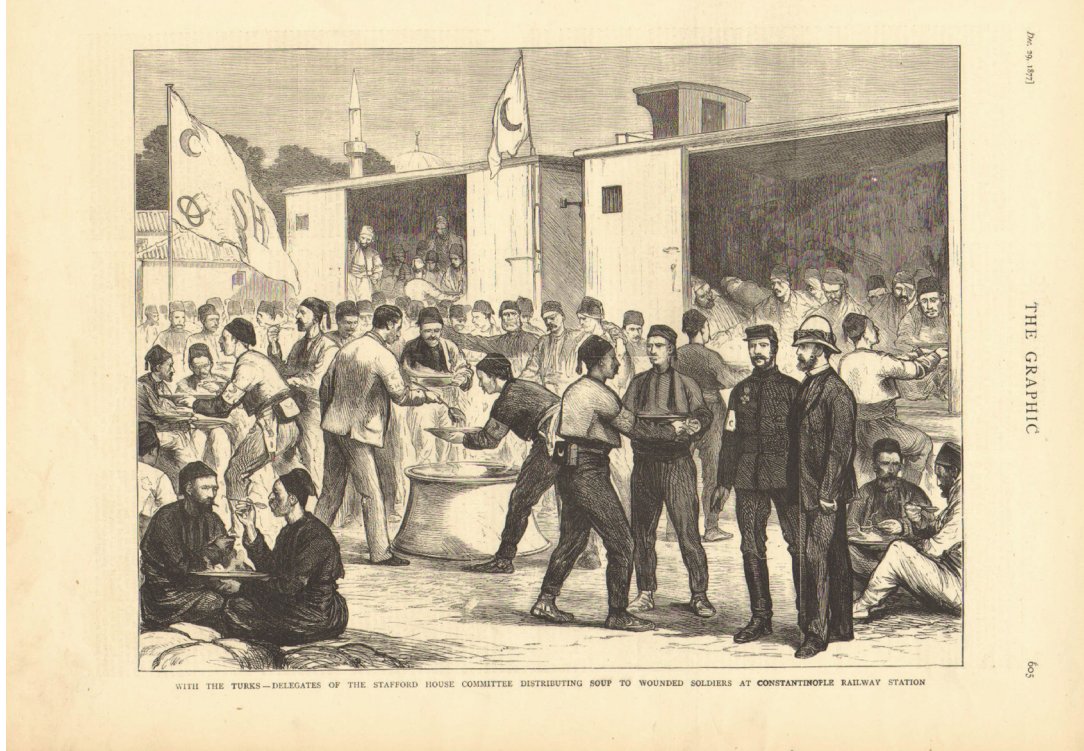
Depremlerle ilgili resimler

Kızılay tarafından ürettirilmiş ve afetlerde ihtiyaç sahiplerine dağıtılan kap, bardak, sürahi, çatal ve bıçaktan oluşan yemek takımı.

Aş Ocakları

Star House delegeleriyle Türklerin İstanbul tren istasyonunda yaralı askerlere çorba dağıtma fotoğrafı

İstanbul Aş Ocaklarınınca ihtiyaç sahiplerine verilmiş bir aylık yemek kuponu.

İstanbul'da Laleli Aşhanesi ve çıkan heyet başında Cumhurbaşkanı İsmet İnönü

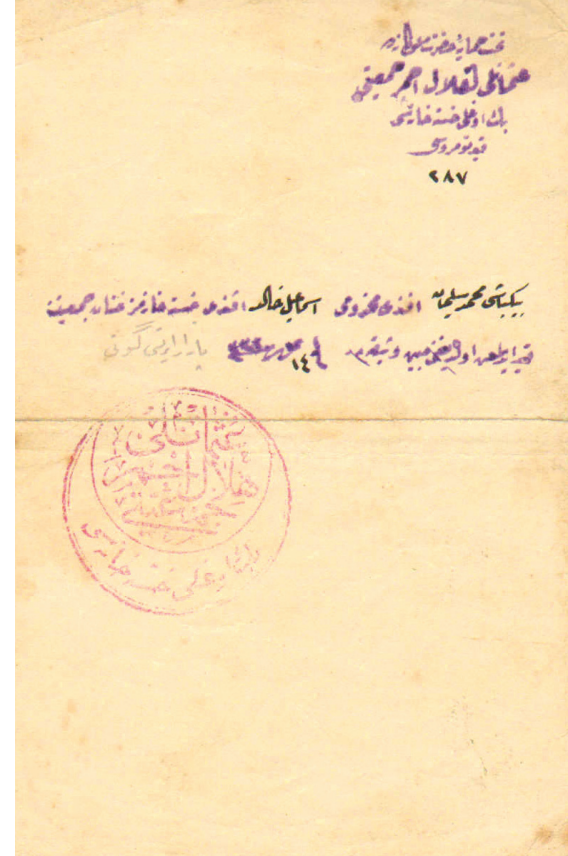

Tolu Sünnet Törenleri

Toplumumuzun önemli bir sosyal/dini ritüeli olan sünneti yapamayacaklar için Kızılay toplu törenle organize etmektedir. Günümüzde de fakir aileler için bu gelenek başta belediyeler olmak üzere devam ettirilmektedir.

Kızılay Derneğinin Beyoğlu-İstiklal Şubesinde organize ettiği 1946 tarihli toplu sünnet düğün duyurusu.

"Taht-ı Himayeyi Hazreti Mülükanede Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti Beyoğlu Hastanesi" başlıklı "*Sünnet Cemiyeti Kayıt*" vesikasıdır.

"Padişahım Çok Yaşa" yazılı takın altında toplu sünneti organize edenlerle sünnet çocuklarının toplu resmi olan kartpostal.

Toplu sünnet fotoğrafı.

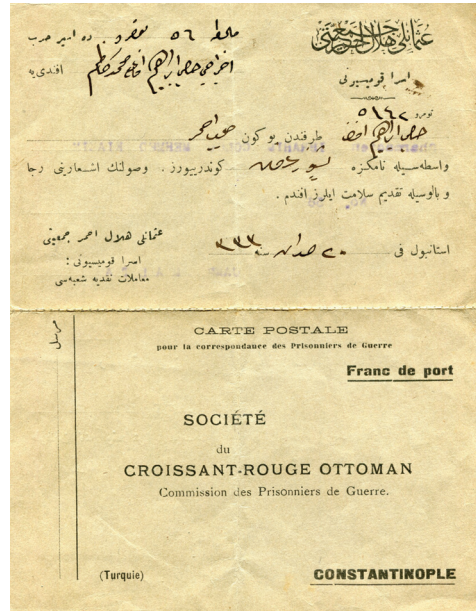

Esirler Komisyon Faaliyetleri

Kızılay uluslar üstü tarafsız kabul edilen bir dernek olduğu için Osmanlı-Türk ordusunun yurtdışındaki eserlerine yakınları tarafından eşya, para, mektup yollarına adeta posta idaresi gibi aracılık etmiştir. Esir değişiminde de aktif büyük rol oynayan Kızılay'ın bu faaliyeti çalışmamıza alınmamıştır. Kızılay uluslararası antlaşmalar çerçevesinde yurtdışındaki esir Osmanlı askerleri ile de ilgilenmiştir. Esirlerimizin haklarının korunması yanında posta hizmetlerinin yapılması ve yakınlarından yollanan yardımlara da aracılık etmiştir.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti - Üsara (esirler) Komisyonu” başlıklı 29 Nisan 1335 (1919) tarihli vezne makbuzudur. Bu makbuzla yollayacak kişiden para teslim alınmıştır. Daha sonra para istenilen esire belge ile yollanmaktadır.

“Osmânîlî Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Userâ (Esirler) Komisyonu” başlıklı Muamelât-ı Nakdiye Şubesinde 20 Haziran 333 (1917) tarihli Malta'da 56 numeroda esir olan Harb eczâcî Hâcî İbrâhimoğlu Mehmed Kâzım Efendi'ye beşyüz gurusu para yollanma makbuzudur. Makbuz parçasını parayı alan imzalayıp geri yollaması için yırtılan ek yapılmıştır. Bu ekte “Der-i Sa'âdet'de 'Osmânîlî Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti 'userâ komisyonuna Hâcî İbrahim Efendi 20 Hazirân sene:333 târihinde çarşuy-ı Kebir'de örüciler kapısında 13 numarolu mağazada tarafından nâmına göndermiş olduğunuz beşyüz gurûşu temâmen ahz eylemiş olduğumu beyân eylerim, Efendim.” yazısı ve “Malta şehrinde 56 numeroda esir şerhli imza yeri açılmıştır.

2.4. KIZILAY'IN TANITIM FAALİYETLERİ

Kızılay faaliyetlerini, yapacaklarını, dernek olarak gerekliliğini anlatmak amacıyla basın, yayın başta olmak üzere ve her türlü girişimlerde bulunmuştur. Bu sayede de yardım toplanması amaçlanmıştır.

Yayın Yoluyla

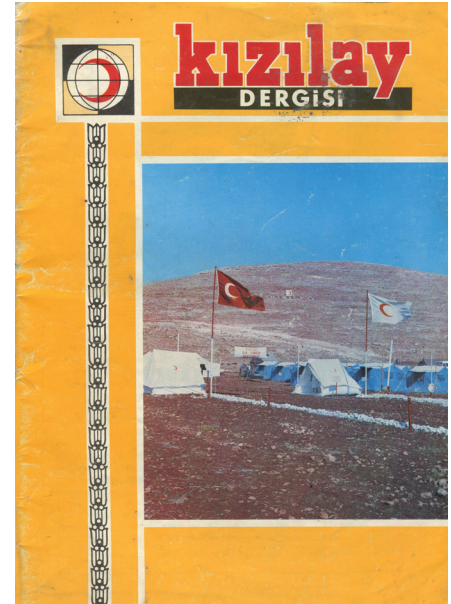
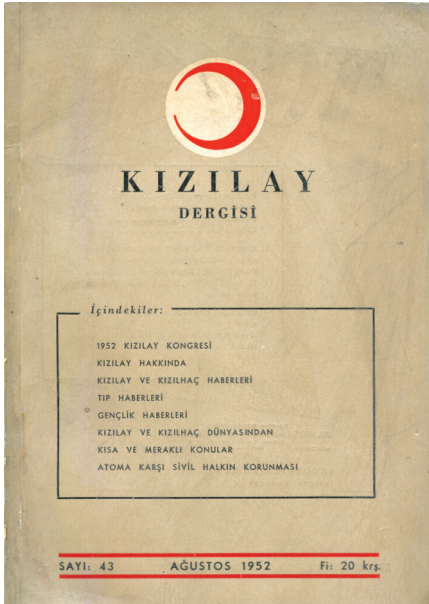
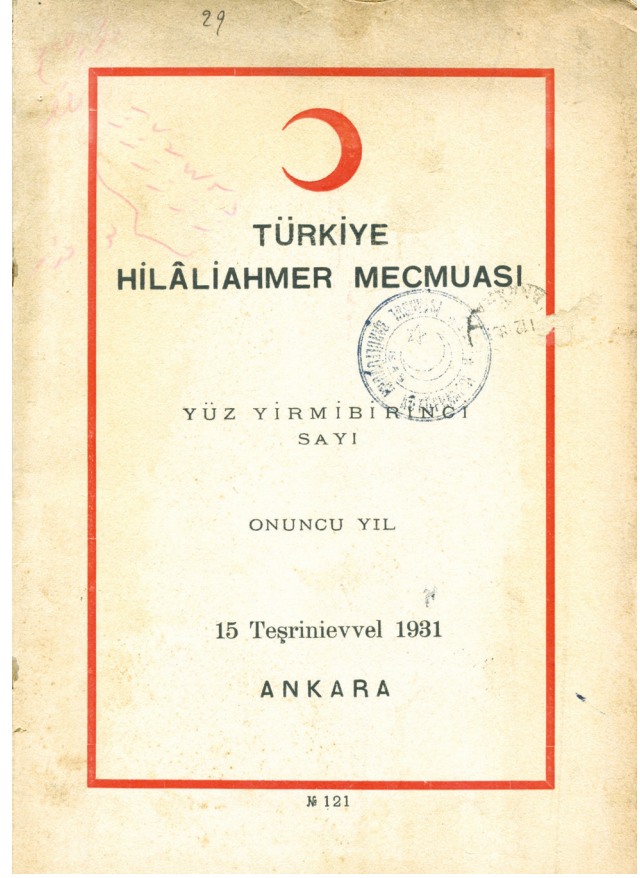
Hilal-i Ahmer Gazetesi

“10 şevval 1336 - 24 temmuz 1334 (1918)” tarihli “Numra 4” sayılı nüshası.”

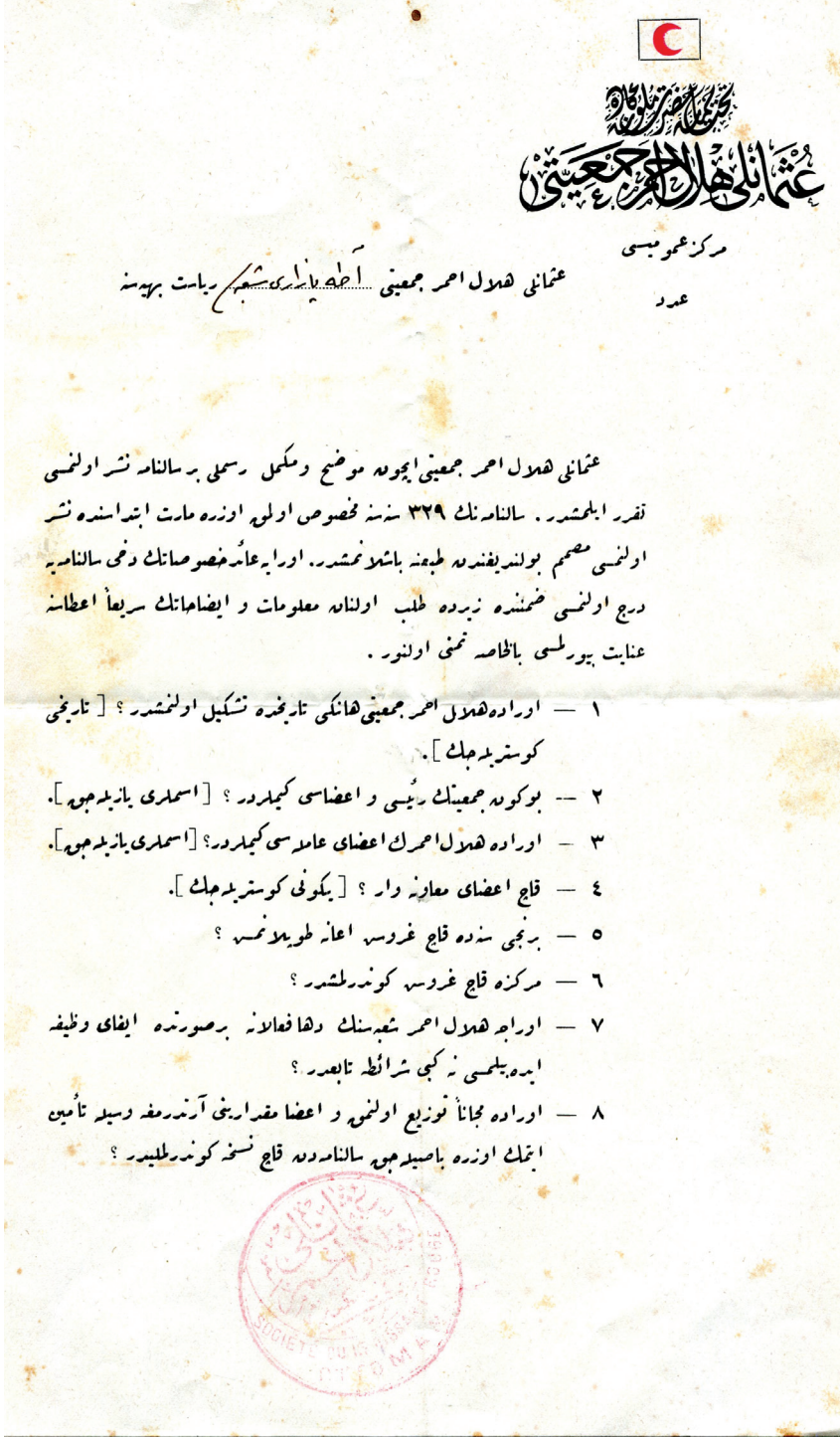

Kızılay Gazetesi

Bayramları çıkarılan gazetenin 25 son teşrin 1938 tarihli nüshasıdır.

Dergileri

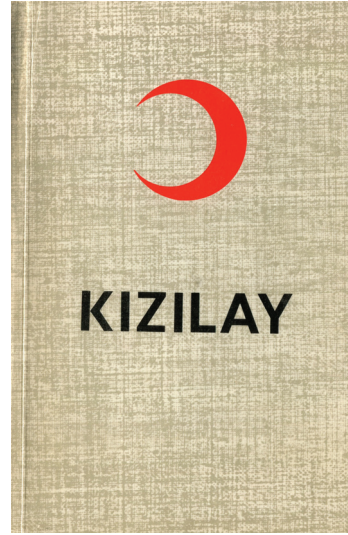
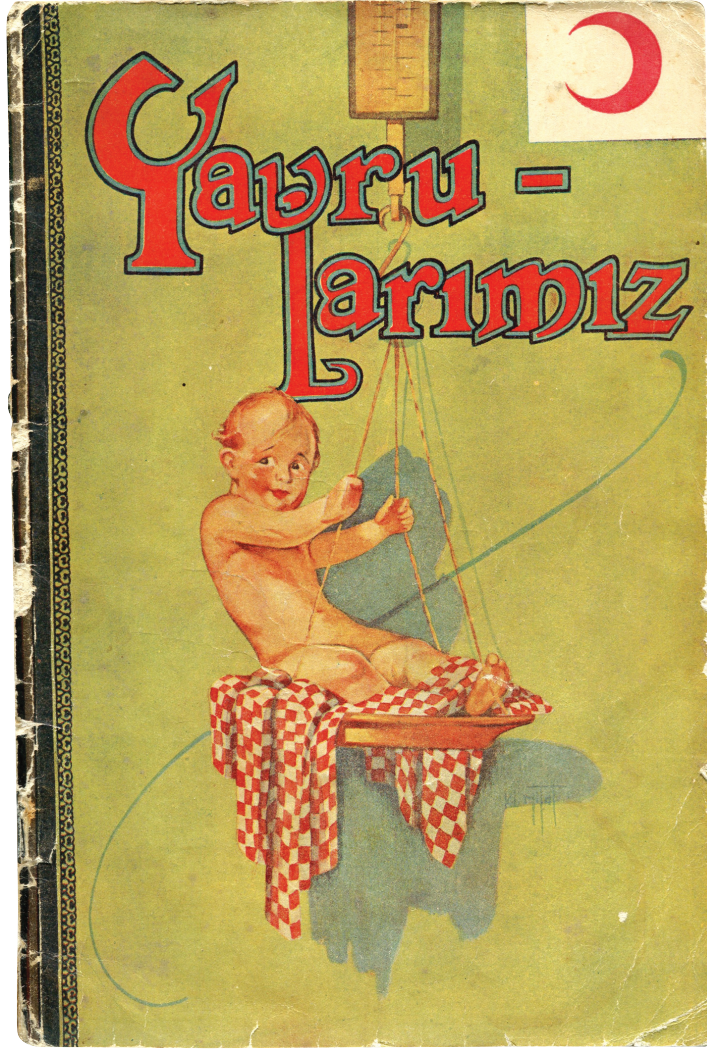
**TAHT-I HİMÂYE-İ HAZRET-İ
MÜLÛKÂNE'DE
'OSMÂNLI HİLÂL-İ AHMER CEM'İYETİ
MERKEZ-İ 'UMÛMÎSİ
'ADED**

Osmânlı Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Adâpâzârı Şu'besi Riyâseti'ne
Osmânlı Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti içün
muvazzah¹ ve mükemmel resimli bir
sâlnâme neşr olunması takarrür eylemiştir.
Sâlnâmenin 329 senesine mahsûs olmak
üzere Mart ibtidâsında neşr olunması
musammem bulunduğundan tab'ına
başlanmıştır. Oraya â'id husûsâtın dahî
sâlnâmeye derc olunması zımnında zeyrde
takeb olunan ma'lûmât ve iyzâhâtın serî'an
i'tâsına 'inâyet buyurulmasıbî'l-hassa
temennî olunur.

- 1- Orada Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti hângi târihte teşkil olunmuşdur? [Târihi gösterilecek].
- 2- Bu gün cem'iyetin re'isive â'zâsı kimlerdir? [İsimleri yazılacak].
- 3- Orada Hilâl-i Ahmer'in â'zây-ı 'âmilesi kimlerdir? [İsimleri yazılacak].
- 4- Kaç â'zây-ı mu'avine vardır? [Yekûnü gösterilecek].
- 5- Birinci senede kaç gurûş i'âne toplanmış?
- 6- Merkeze kaç gurûş gönderilmiş?
- 7- Orada Hilâl-i Ahmer Şu'besinin daha fa'âlâne bir sûretde iyfây-ı vazîfe edebilmesi ne gibi şerâ'ite tâbi'dir?
- 8- Orada meccânen tevzi' olunmak ve â'zâ mikdârını arındırmağa vesîle te'mîn etmek üzere basılacak sâlnâmeden kaç nüzha gönderilmelidir?

'Osmânlı Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti /
SOCIÉTÉ DU CROISSANT ROUGE
OTTOMAN (mühür)

Kızılay Salnamesi yayını için önce yapılmış yazışma örneği.

Kızılay'ın yayınladığı kitaplardan örnekler.

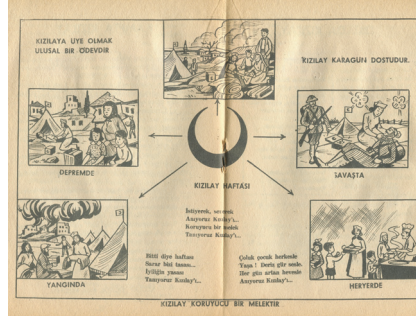

Afişlerle Tanıtım

Okullarda Tanıtım

Yayın yoluyla öğrencilerin eğitim çalışması

Öğrencilerin kızılray konulu çalışmaları

Okullarda Kızılay Eğitim Çalışmalarıyla İlgili Fotoğraflar

Kızılay Kolu Öğrencilerin Bayramlardaki Geçit Törenleri

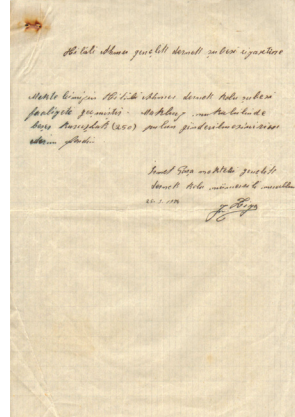
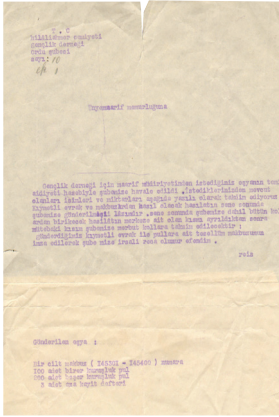

Kızılay Gençlik Kurumu

Genel Merkeze bağlı bir birimdir. İlkokuldan lise ve dengi okullara kadar olan eğitim kurumları içerisinde Kızılaycı gençlik yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. 1925 yılında çalışmaya başlayan Kızılay Gençlik Teşkilatının ismi 27.02.1933 tarihinde Kızılay Gençlik Kurumu adını almıştır. Gençlik sorunları ile ilgili hayırsever Kızılaycı olarak yetişmesi için yurtiçinde faaliyet gösteren kurum yurtdışında da Kızılhaç, kızılslan, güneş kurumları ile ilgilide yakın ilişkiler kurmaktadır.

Faaliyetleri ana hatlarıyla şunlardır:

Öğrenciler arasında yardımlaşma duygusunu aşılamak, gençlik pulu ve gençlik rozeti satarak yardım toplamak, okullarda Kızılay faaliyetlerini anlatmak için yazı ve broşür dağıtmak amacıyla **“Okullarda Gençlik Kolları Kurulması”**, Okulların sene sonu tatilleri zamanında zayıf bünyeli, sosyal himayeye muhtaç, çalışkan, maddi imkanları zayıf olan çocukları turistik bölgelerde kuvvetli gıdalarla besleyip pek çok eğitim faaliyetleri yapmak için yurtiçi ve dışında **“Gençlik Kampları”** organize edilmesi, **“Yurtiçi ve yurtdışı okullar arası ilişkileri”** yurtdışında da aynı amaçlı benzer dernekler aracılığıyla sağlayarak her seviyeden dış ülke öğrencilerine resim, eliş, kompozisyon gibi çalışmalar ile müsabaka ve konferanslar düzenleyerek, Memleketimizi ve Kızılay’ı resim, broşür, albümlerle tanıtım faaliyetlerinde bulunmak.

Kızıllaç Gençlik kurulunun ilk etüt merkezi 1951 senesinde Hollanda'nın WOUDSCHOTEN de açılmıştır. 1954 yılında ise milletlerarası üç tetkik merkezinin birisi Türkiye Pendik'te ikincisi İsveç FLAMSLATT üçüncüsü ise Lüksemburg BERTRANGE dedir. Milletlerarası Pendik kampına 15 ülkeden gençler katılmıştır. O tarihteki Türkiye Kızıllaç Cemiyeti Gençlik Kolu Başkanı Ankara milletvekili Necmi İnanç'tır.

Rozetlerden Örnekler

TEK TALEH KUTUMI Ç. ÇOK ÖLÇÜLÜ TALEHLER

	I	II	III	IV	V
Göster					
Parafı					
Sah					
Çerçemesi					
Parafı					
Çizim					
Çizim					

**TÜRKİYE
KIZILAY GENÇLİK KURUMU**

Oya Karnesi

Yiğiden adı : _____

Numarası : _____

Sınıfı : _____

Okulu : _____

Yılı : _____

Kimliklerden Örnekler

Kızılayın Organize Ettiği Sergiler

Kızılay faaliyetlerinin tanıtılması amacıyla açılmış sergilerde yardımlarda toplanmıştır. Uluslararası sergileri düzenleyen Kızılay kardeş dernekleri Kızılhaç ve Kızılaslan/Güneş ile işbirliği yapmıştır.

Sergiler kapsamında açılan bebek sergileri geleneksel hale gelmiştir. Oyuncak bebeklerden oluşan bu sergiler sayede ülkemiz bebekçilik sanatların gelişmesinde, turistik bebek atelyelerin çoğalmasına katkı sağlamıştır.

İlk Enternasyonal Bebek sergisi Kızılay'ın Eminönü şubesi tarafından 1936 yılında Taksim Belediye bahçesinde düzenlenen kermes sebebiyle bir pavyonda açılmıştır.

İlk Kızılay sergisi 3 ay süreyle 1917 yılında Galatasaray Sultaniyesinde (Lisesi) açılmıştır.

İkinci Enternasyonal Bebek sergisi yine Kızılay'ın Eminönü şubesi tarafından 1950 yılında Spor ve Sergi Sarayında açılmıştır.

Üçüncü Enternasyonal Bebek sergisi ise 1954 yılında Gülhane Parkında açılmıştır.

Dördüncü Enternasyonal Bebek sergisi ise 1959 yılında 10 Temmuz-1 Eylül tarihleri arasında Galatasaray Lisesinde İkinci Kızılay Sergisi kapsamında açılmıştır.

Beşinci Enternasyonal Bebek sergisi ise 1968 yılında 11-30 haziran tarihleri arasında İstanbul'da Spor ve Sergi Sarayında açılmıştır. Esasen bu sergi, Kızılay'ın kuruluşunun Yüzüncü Yıl kutlamaları münasebetiyle düzenlenmiş Türkiye Kızılay Derneği'nin 3. Enternasyonal Sergisi kapsamındadır.

1968 yılında ise 11-30 Haziran tarihlerinde İstanbul Spor Sergi Sarayında açılmıştır.

Bu sergi ile ilgili gazetede yayınlanan Almanca ilan sureti

1917 de açılacak sergi ile ilgili bilgi vermek ve ilan almak için ilgili gazetede yayımlanan Almanca yazı

2 — Serginin dışarıdan görünüşü.
Vue de la bâtisse de l'Exposition prise de l'extérieur
View of the Exposition building

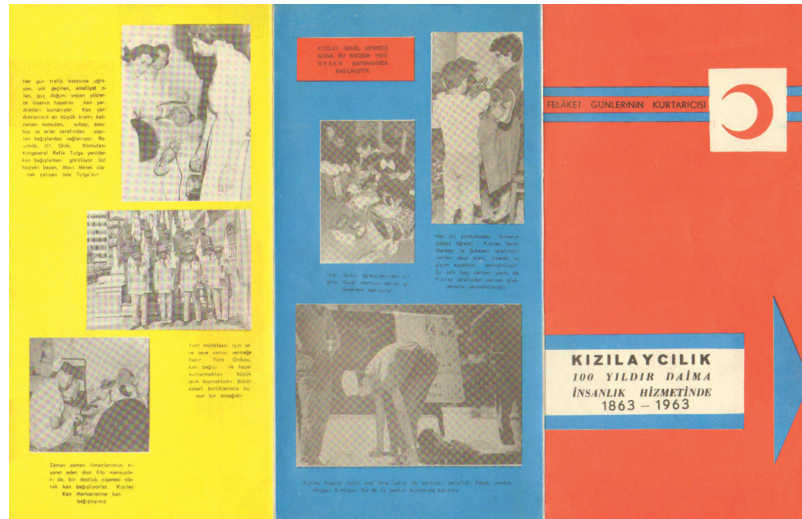
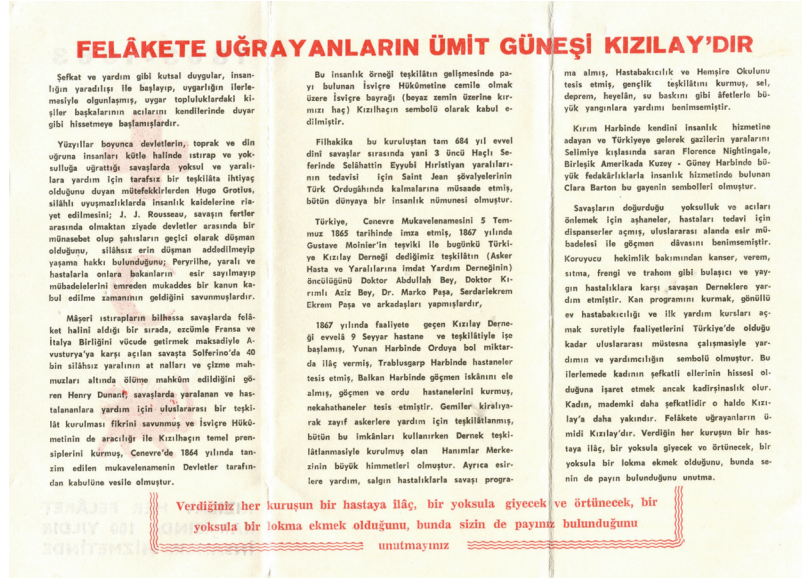
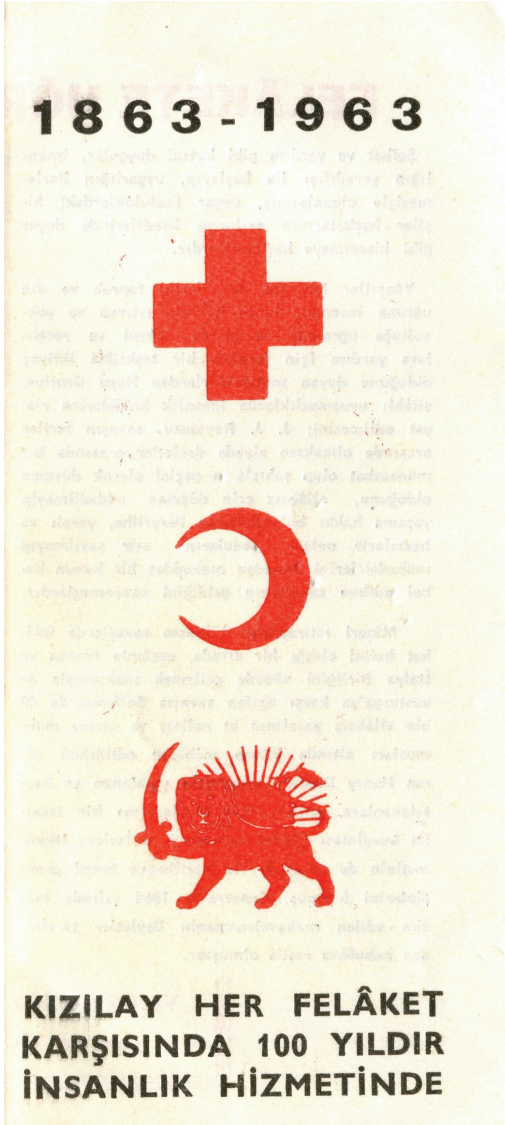
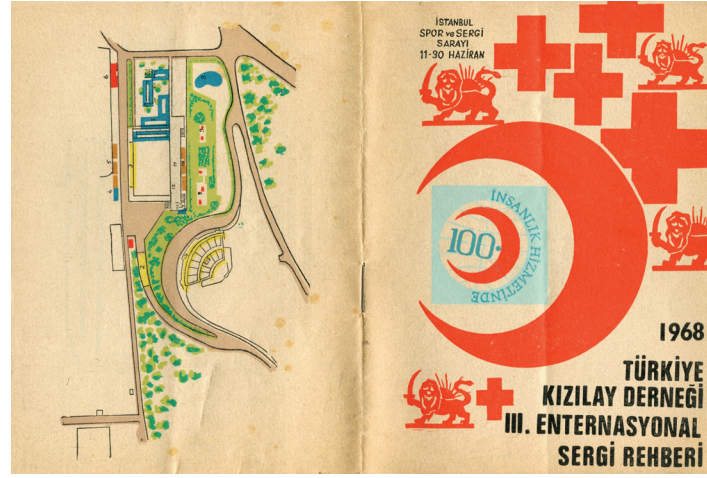
1950 yılı sergisi ile ilgili foto ve sergi kataloğu

Çeşitli Sergi

Broşürleri

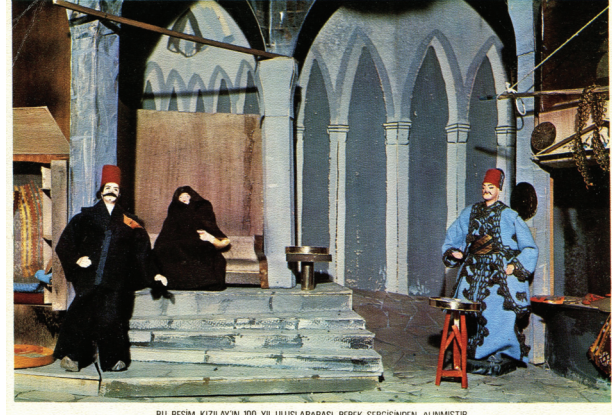

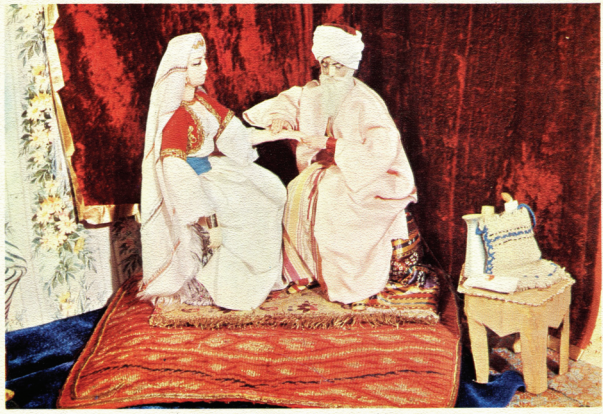
Sergilenen bebek standlarının fotoğrafları

BU RESİM KIZILAY'IN 100. YIL ULUSLARARASI BEBEK SERGISINDEN ALINMIŞTIR.

BU RESİM KIZILAY'IN 100. YIL ULUSLARARASI BEBEK SERGISINDEN ALINMIŞTIR.

BU RESİM KIZILAY'IN 100. YIL ULUSLARARASI BEBEK SERGISINDEN ALINMIŞTIR.

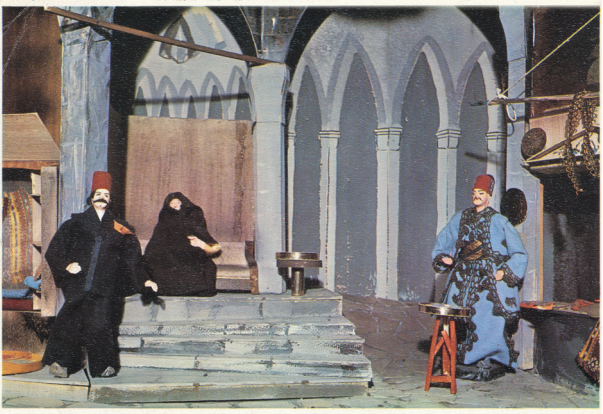
BU RESİM KIZILAY'IN 100. YIL ULUSLARARASI BEBEK SERGISINDEN ALINMIŞTIR.

BU RESİM KIZILAY'IN 100. YIL ULUSLARARASI BEBEK SERGISINDEN ALINMIŞTIR.

BU RESİM KIZILAY'IN 100. YIL ULUSLARARASI BEBEK SERGISINDEN ALINMIŞTIR.

BU RESİM KIZILAY'IN 100. YIL ULUSLARARASI BEBEK SERGISINDEN ALINMIŞTIR.

BU RESİM KIZILAY'IN 100. YIL ULUSLARARASI BEBEK SERGISINDEN ALINMIŞTIR.

100. Yıl Kutlamaları

Afiş ve kullanılan logolar

Bastırılan pullar

Mineli rozetler

3. KIZILAY'IN GELİR KAYNAKLARI

3.1. TİCARİ VE SAĞLANAN İMTİYAZ GELİRLERİ

İki ana grupta toplanmaktadır. İlki kanunen verilen imtiyazlar ile ticari ve diğer faaliyetlerinden elde edilen gelirler. Bunlara örnek olarak; röntgen filmleri, kinin tuzları ve diğer ilaçlar tekeli, kan merkezleri gelirleri (kan ürünleri, kan grup tayini, kan tali ürünlerin satışı), Plazmafraksionasyon faaliyetleri, aşı ve serum satışları, madensuyu ve soda işletmesi, gayrimenkul kira geliri, takvim, gibi malzeme satış geliri, piyango geliri, alınan faizler.

İkinci ana grupta bağış ve toplanan yardımlardır. Bunlara örnek olarak ise; Ayni ve nakdi yardımlar, üye gelirleri, kurban derisi, fitre ve zekat, at yarışı küsurat farkı, pul ve kartpostal, karne satış geliri sayılabilir.

İlaç Satışı

Sadece Kızılaya ilaç ithalat ve üretim hakkı tanıyan 7.06.1935 tarihli 2767 sayılı Sıtma ve Frengi İlaçları Hakkında Kanun gereği başta kinin olmak üzere pek çok ilacın ve röntgen filmlerin ithali Kızılayın tekeline bırakılmıştır. 7.2.1958 tarihinde değişikliğe uğrayan kanun halen yürürlükte olup konumuzu ilgilendiren maddeleri şöyledir.

Madde 1- Kinin ve müştaklarıyla milhlerini ve halen sıtma tedavisi ile sıtmadan korunmada kullanılan primathamine, primaquine, chlorquine terkindeki ilaçlar, frengi tedavisinde kullanılmakta ve neosalvarsan ile aynı veya benzeri terkipleri, arsenobonzol mürekkeplerini ve bunlara hertürlü ispençiyari şekillerini bizmut ve iyodür milhlerini ve bunların mürekkepleriyle pencilini ve ileride tedavideki müesseriyeti üstünlük gösterebilecek diğer sıtma ve frengi ilaçlarını ve herçeşit röntgen filmlerini yurda ithal etmek Türkiye Kızılay Cemiyetinin monopolu altındadır. Monopol altına alınan ilaçların listesi sıhhat ve içtimai muvemet vekaleti tarafından tanzim ve icra vekelleri heyetince tasvip olunur. Bu listede değişiklik yapılmasına lüzüm görüldüğü takdirde değişikliğin tatbik zamanı ve icra vekelleri heyeti tarafından kararlaştırılır. Madde 3- Birinci maddeye göre monopol altına alınan ilaç ve filimlerden Sıhhat ve İçtimai Muvanet Vekaletince tayin olunacak miktarları Kızılay Cemiyeti yurt içinde devamlı surette bulundurur. Malların toptan satış fiyatları Sıhhat ve İçtimai Muvanet Vekaleti ile Kızılay Cemiyeti arasında tesbit edilir. 2490 sayılı kanunun 69 ncu maddesine göre resmi dairelere yapılacak satışlar bu fiyatlar üzerinden yapılır.”

FATURA

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ
Monopolist
Sıtma ve Frengi İlaçları Deposu
Ticaret Sicil No: 25979
Ticaret Sicil No: 25979
Ticaret Sicil No: 25979

FATURA

İlaç Adı: ...
Tutarı: ...

Miktarı	İlaç Adı	Birim	Tutarı
...
...

MAKBUZ

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ
İstanbul Müdürlüğü
Sıtma ve Frengi İlaçları Deposu
Ticaret Sicil No: 25979
Ticaret Sicil No: 25979
Ticaret Sicil No: 25979

MAKBUZ

İlaç Adı: ...
Tutarı: ...

Miktarı	İlaç Adı	Birim	Tutarı
...
...

MAKBUZ

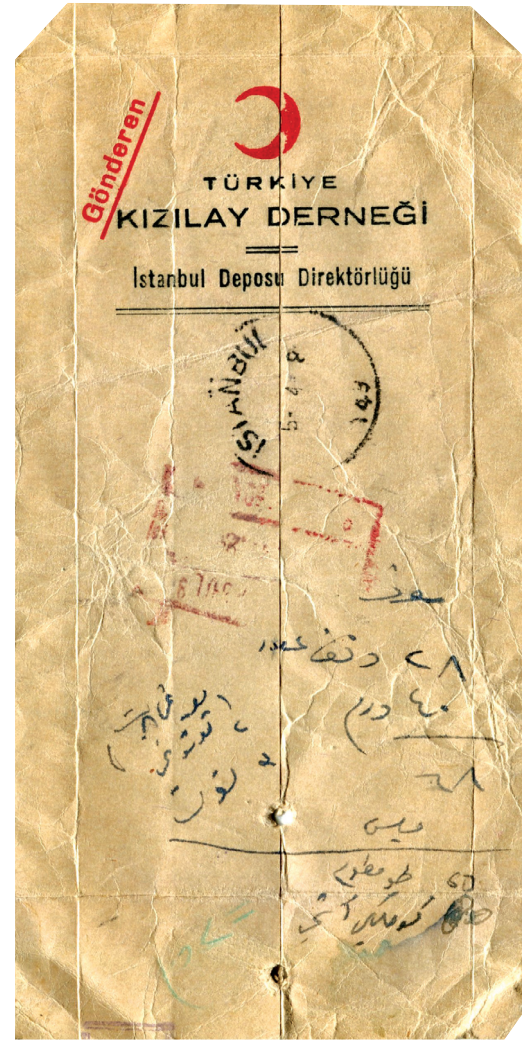
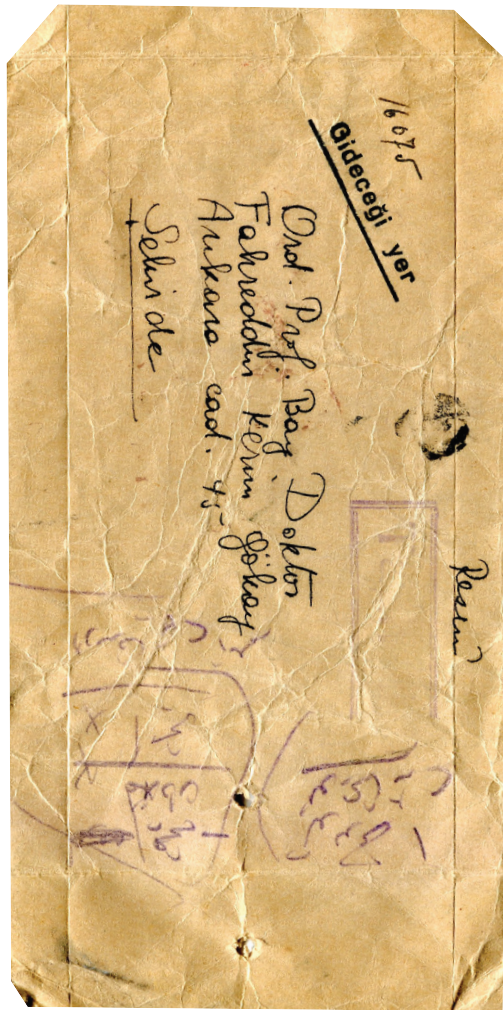
TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ
İstanbul Müdürlüğü
Sıtma ve Frengi İlaçları Deposu
Ticaret Sicil No: 25979
Ticaret Sicil No: 25979
Ticaret Sicil No: 25979

MAKBUZ

İlaç Adı: ...
Tutarı: ...

Miktarı	İlaç Adı	Birim	Tutarı
...
...

İlaç satış faturalarına örnekler

İlaç yollama paket örnekleri

Kiniler

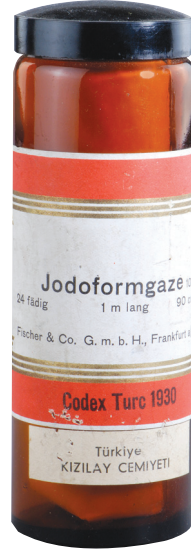
Amazon'da yetişen Cinchona ağacının kabuğundan elde edilen kinin maddesi başta sıtma olmak üzere dolaşım bozukluklarına kadar çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılmıştır. Oldukça yaygın kullanım alanı bulunan Kinin ve kutularından örnekler incelendiğinde; sıvı olarak ampüller yanında, katı olarak 0.10, 0.20 ve 0.25 gramlık drajelerde kullanıldığı, kininin ilk zamanda Hollanda / Amsterdam Kinin Fabrikasından ithal edildiği, ancak daha sonra ülkemizde Eczacıbaşı, Havel Laboratuvarında, Sağlık bakanlığı komprime imalathanesinde Kızılay'ca kendi adlarına yaptırıldığı, drajelerinde görülen kırmızı hilal veya baskılı hilal sembollerin bulunması özel üretimi doğrulamaktadır.

SATILAN DİĞER İLAÇ ÖRNEKLERİ

Kan merkezlerinden yapılan satış ürünleri

DİĞER SATIŞLAR

TAKVİM SATIŞLARI

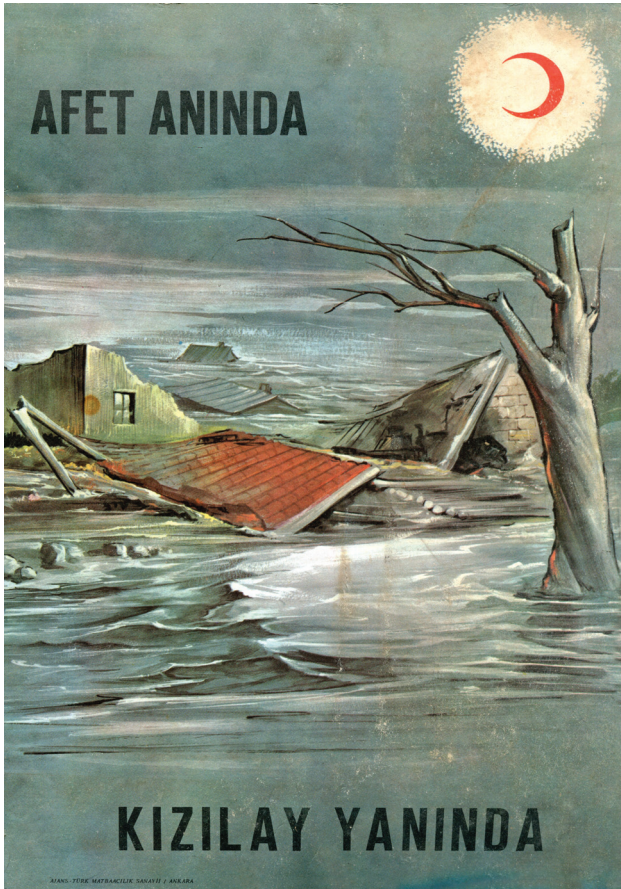
Kızılaya gelir sağlamak amacıyla her sene duvar ve masa takvimleri bastırılarak satılmıştır. Takvimlerde genellikle dernek ve faaliyetleri anlatılmıştır.

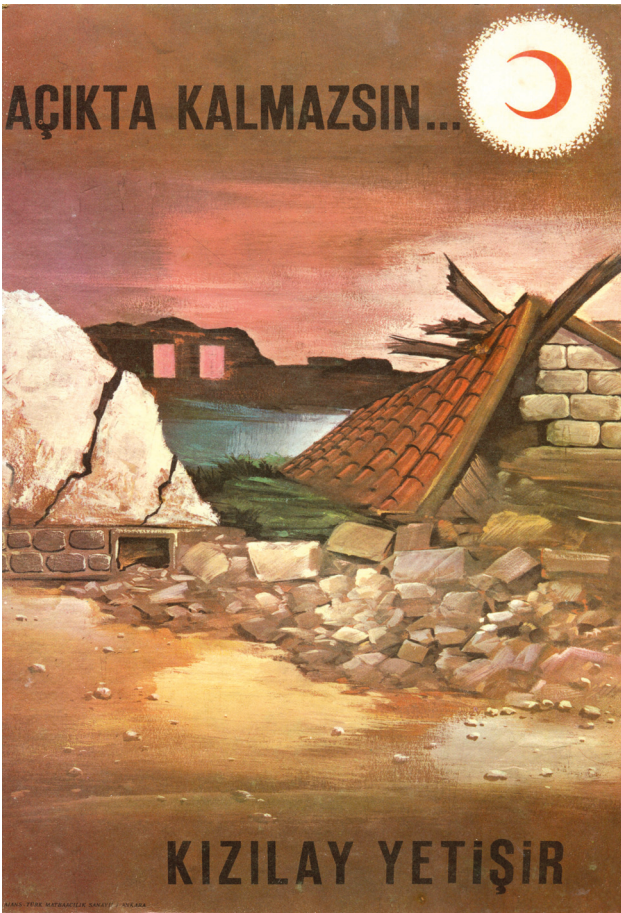
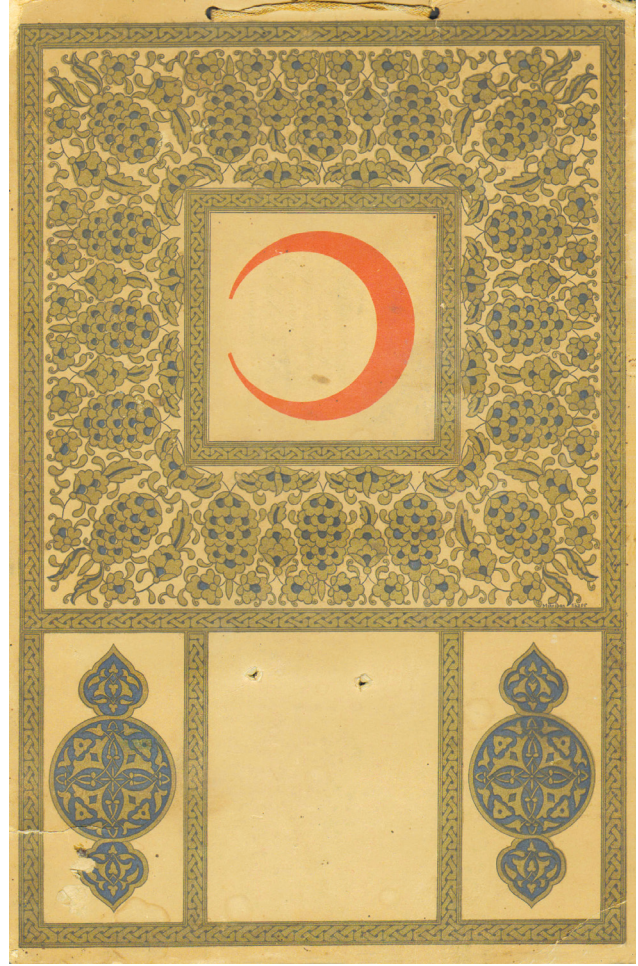
DUVAR TAKVİM KARTON (FON) ÖRNEKLERİ

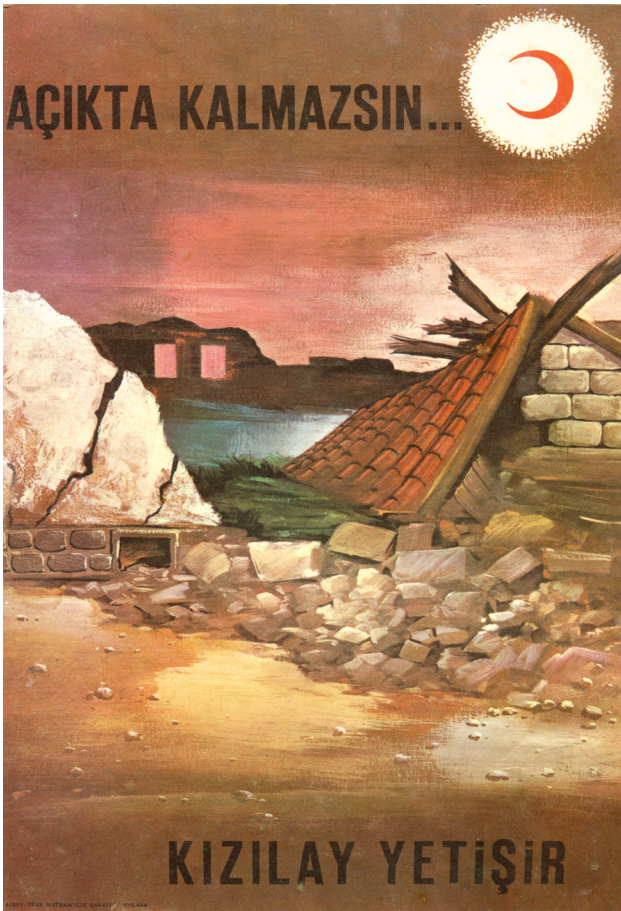
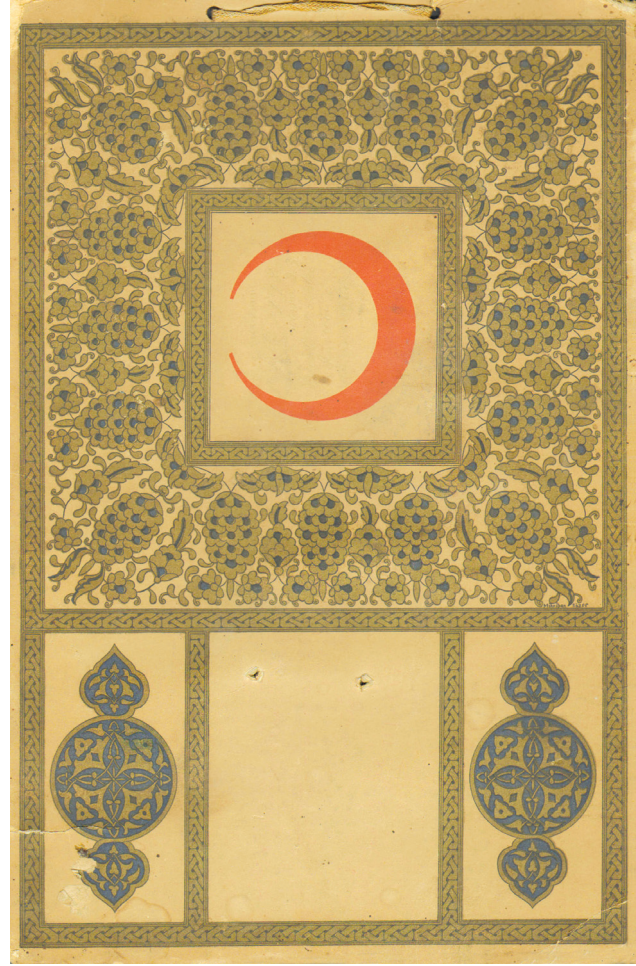

Sanatçı Taslak Çalışması.
Çalışılan takvim kartonun basılması için
Kızılay yönetimine sunulmuş örnektir.

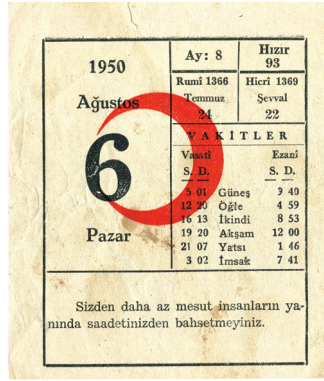

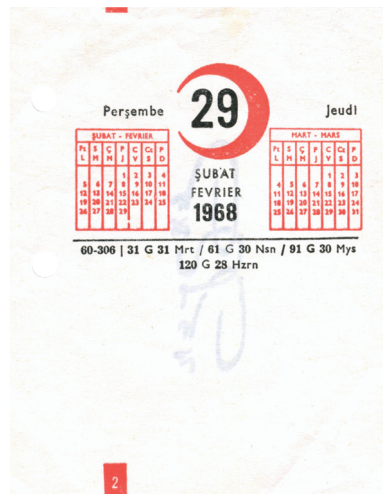
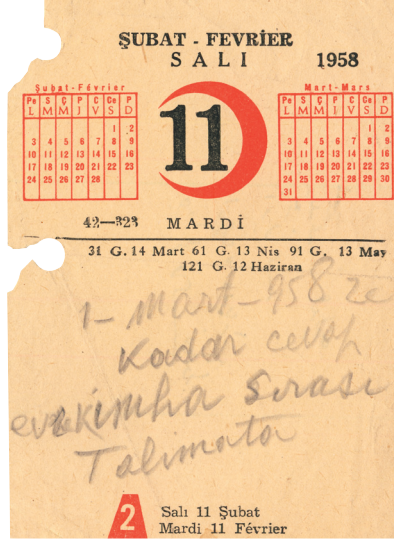
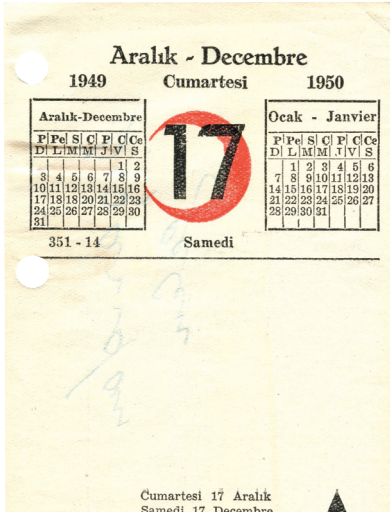
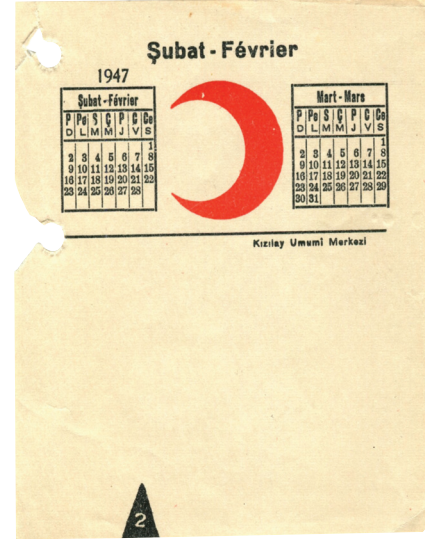
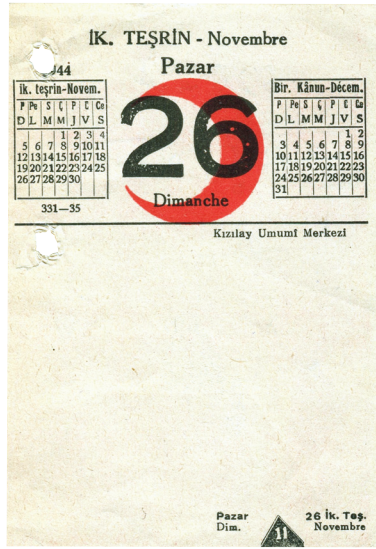
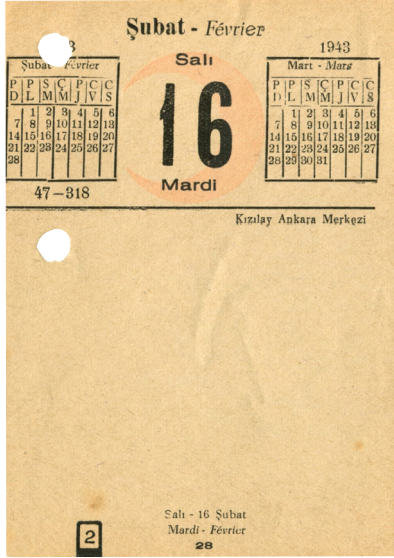

Duvar Takvim Yaprak Örnekleri

Masa takvimi yaprak örnekleri

BAŞKACA GELİRLERDEN ÖRNEKLER

İskambil kağıdı satışı

MAKBUZ Ankara, 3 Ocak 1953
61

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
Genel Merkezi
No: ...
Emrin Verildiği yer: ...
Tarihi: ...
Numarası: ...

Hesap Numarası: ...
Da: 27 Borçlu ve alacaklı hesaplar
Tale: 171 Borçlu gahis ve lusu tegeke

Parayı veren: Polis mem. Bay Mehmet Özdoğan

Dikiş makinası bedeli Ocak 1953 taksiti olarak....

Lira K. 30---

Yalnız (Otuz lıradır) 30---

Yukarıda miktar yazılı miktarda alınmıştır.

Alındı Veznedar: ...

Mahasebe Makbuzu No: 746

Türkiye Kızılay Cemiyeti
UMUMİ MERKEZİ

Dikiş makinası bedeli Mayıs 1953 taksidi olarak Mehmet Özdoğan'dan

Yukarıda yazılı Ocak 1953 taksiti olarak alınmıştır

Ankara, 12-5-1953

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ
Umumi Merkezi

Makbuz No: 10

Dikiş makina satışı makbuz örnekleri

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
VEZNE MAKBUZU

N: 96877

Lira K. 130

Cemile Şimşek'ten Temmuz 1962'deki kira kirası olarak

Yukarıda yazılı yalnız 130 lira 31.7.1962

Parayı verenin imzası: ...

Veznedar: ...

Sayman veya Kâtip: ...

Şube Başkanı: ...

Şubesi: ...

Seri: A

N: 384293

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
AÇIK VEZNE MAKBUZU

Lira K. 9.600

Tarih: 2.3.1984

Parayı veren: Cemile Z. Başkurtal

Ne için verildiği: Mart 1984 ayı kirası olarak

Yukarıda yazılı: Dikiş mak. alması Kuruş alınmıştır

Parayı alan: ... Şube Başkanı

Parayı verenin imzası: ... Resmi Mühür ve İmza

Kira gelir makbuz örnekleri

MADEN SUYU İŞLETMESİ (AFYONKARAHİSAR)

Afyon'un İhsaniye ilçesi yakınlarında Gazlıgöl kaplıcası civarında bulunan maden suyunun geçmişi bölgede medeniyet kuran Frigyalılara kadar inmektedir. Osmanlı Döneminde ise Belçikalı bir doktorun II. Abdülhamid'e tavsiyesi üzerine hemen tahlil yaptırılır. Tahlil sonuçlarının tıbben olumlu görülmesi üzerine işletme imtiyazı II.

Abdülhamid'in yeni kurdurduğu Şişli Etfal Hastahanesi'ne verilir. I. Dünya sonrası tüccarlarca işletilmiş 1926 yılından sonra Kızılay'a devredilerek Karahisar-ı Sahip Maden Suyu olan ismi de değiştirilerek "Afyon Karahisar Maden Suyu" markasıyla üretime devam edilmiştir. Kayıtlarda maden suyu büyük şişesinin 100 küçük şişesinin ise 60 para olduğu belirtilmiş olmasından dolayı iki çeşit şişe ile satış yapıldığı anlaşılmaktadır. Koleksiyonumuzda 100 cl. ve 50 cl. lik şişelerden başka günümüzde de yaygın olarak kullanılan 20 cl. lik çeşitliliği görülmektedir.

ŞİŞE ÖRNEKLERİ

100 cl. lik yeşil renkli şişe üzerinde kabartma arap harfleri ile "Hilal-i Ahmer Kara Hisar Maden Suyu" latin harfleri ile de İngilizcesi okunmaktadır.

50 cl. lik kahverengi şişe üzerine kabartma "Hilali Ahmer KARAHİSSAR MADEN-SUYU / EAU MINÉRALE NATURELLE DE KARAHİSSAR yazıları ile sola dönük hilal görülmektedir.

30 cl. lik kahverengi şişe üzerine kabartma "KIZILAY KARAHİSAR MADENSUYU / EAU MINERALE NATURELLE DE KARAHİSAR yazıları ile sola dönük hilal görülmektedir.

20 cl. lik kahverengi şişe üzerine kabartma "KIZILAY KARAHİSAR MADENSUYU / EAU MINERALE NATURELLE DE KARAHİSAR yazıları ile sola dönük hilal görülmektedir.

20cl.lik kahverengi şişe üzerine baskı beyaz boyalı "KIZILAY-AFYON KARAHİSAR MADENSUYU VE SODASI/ EAU MINERALE NATURELLE D'AFYON KARAHİSAR yazıları ile sola dönük kırmızı hilal görülmektedir.

Şişelerin ahşap kasası Kızılay Maden Suyu yazısı ve sola dönük kırmızı hilal görülmektedir.

REKLAMLAR

Madensuyunun tanıtım ilanlarında “Mide, Karaciğer, Böbrek hastalıklarına iyi gelen Dünyanın en şifalı suyu” olduğuna, Eczaneler dahil her yerde satıldığına, çok taklit edilmesi sebebiyle de Kızılay amblemi olan kapaklı şişelerin alınması gerektiğine dair ifadeler okunmaktadır.

Hilâliahmer Afyonkarahisar Maden suyu

Menbânda doğrudan doğruya en asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bil'umum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima karahisar

Madensuyu bu lunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan varestede kahlırlar.

Afyonkarahisar Madensuyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır. Hasılâtı Hilâliahmer Cemiyetine aittir.

Bil'umum eczahane ve bakkaliye mağazalarında satılır.

Hilâliahmer Afyon karahisar Maden Suyu

Membaından doğrudan doğruya en asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bil'umum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima Karahisar

Maden Suyu bu lunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan varestede kahlırlar.

Afyonkarahisar Maden suyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır. Hasılâtı Hilâliahmer Cemiyetine aittir.

Bil'umum eczahane ve bakkaliye mağazalarında satılır.

VATANDAŞ

"Havacık, ve "Spor, Mecmuasını oku. Hem tenevür edersin hem de yurdunun müdafaasına hâdim faideli bir kurduluş yardım etmiş olursun.

Kızılay Afyonkarahisar Maden Suyu

Kaynağından doğrudan doğruya en asrî makinelerle çıkarılıp şişelere doldurulmaktadır. Arasulâsi sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Mide, karaciğer, böbrek ve bağırsak hastalıklarında çok faydalıdır.

Afyonkarahisar Maden Suyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır. Hasılâtı Kızılay Cemiyetine aittir.

Bil'umum Eczane ve Bakkaliye Mağazalarında satılır.

KARAHİSAR
MADEN SUYU
HERYERDE
BULUNUR

KIZILAY

**MADEN SUYU
VE
SODASI**

YALNIZ TÜRKİYE'nin
DEĞİL
DÜNYANIN
EN ŞIFALI SULARINDANDIR

YALNIZ TÜRKİYE'nin
DEĞİL

DÜNYANIN
EN ŞIFALI SULARINDANDIR

KIZILAY
MADEN SUYU VE SODASI

Maden suyunun tanıtım ile satışının artırılması için verilen reklam, ilanlardan örnekler

KIZILAY
MADENSUYU ve SODASI

DÜNYADAKİ
BENZERLERİNDEN
ÜSTÜN
MEMLEKETİMİZİN
YEGANE
EMNİYET VE GÜVENLE
İÇİLEBİLİR

*Sıhhi ve Şifalı
Suyudur.*

**KIZILAY MADENSUYU ve SODASI SAĞLIĞINIZIN
DOSTUDUR**

*Hakiki Kizilay Madensuyu ve Sodası
Kizilay Amblemlı Kapak ve Şişelerdedir.*

TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.

**KIZILAY
SODA**

KIZILAY GRAFİK Yekeler Siparişliği

**SAĞLIĞINI SEVENLERİN
YEGANE DOSTU**

**KIZILAY
MADEN SUYU**

SAYAN REKLAM

KIZILAY MADEN SUYU ŞİŞELERİ DİĞER FİRMALARCA
KULLANILDIĞINDAN; İÇENLERİN SAĞLIKLARINI KORUMAK
AÇISINDAN, ŞİŞE KAPAKLARININ KIZILAY AMBLEMİ
KAPAKLARLA KAPANMIŞ OLMASINA DİKKAT ETMELERİ
ÖNEMLE HATIRLATILIR.

KIZILAY
MADENSUYU ve SODASI

Dünyadaki Benzerlerinden
Üstün, Memleketimizin
Yegane
Emniyet ve Güvenle
İçilebilir

**SIHHİ VE ŞİFALI
SUYUDUR**

**KIZILAY MADEN SUYU
VE SODASI
SAĞLIĞINIZIN
DOSTUDUR**

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ
AFYONKARAHİSAR
MADEN SUYU İŞLETMESİ

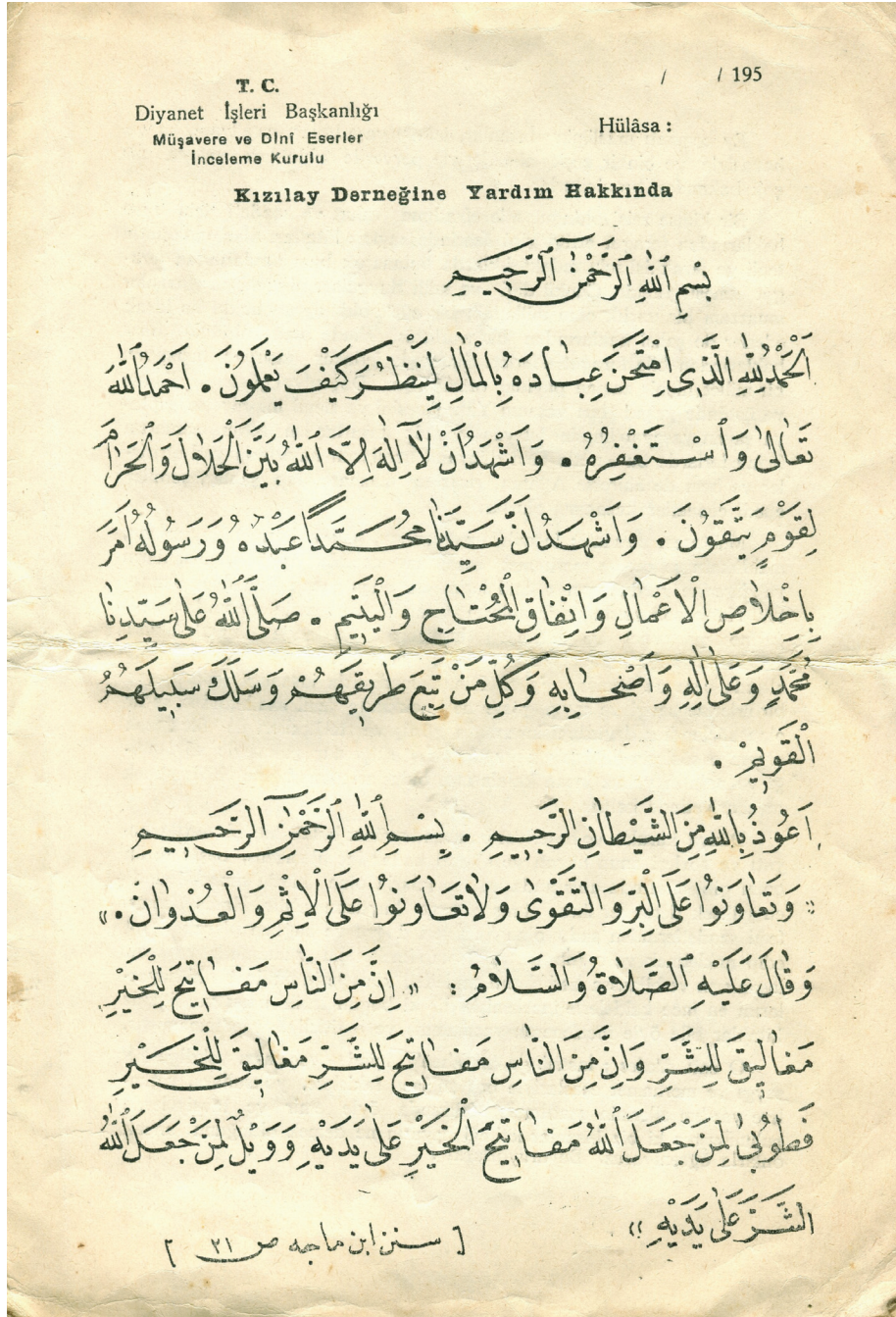
*Raife - Tekin
ve Çocukları El Löz
öper ve
Kurban Bayramını kutlar
Saygılar diler.*

3.2. YARDIM TOPLAMA

Yardım Toplamak İçin Camilerde Okutulmuş Hutbe

Diyânet İşleri Başkanlığınca camilerde okunmasının istediği “Kızılay Derneği’ne yardım edilmesi” hakkındaki dağıtılan hutbedir. 1950’li yıllara ait olan bu hutbe Diyânet İşleri Başkanlığına bağlı Müşavere ve Dini Eserler İnceleme Kurulu tarafından hazırlanmıştır.

Ey cemaatı müslimin ; İnsanlar, içinde yaşadıkları cem'iyete, su ve havasıyla ve binbir çeşit nimetleriyle perverde oldukları vatana bir çok bakımdan borçludurlar.

Bir kimse reisi olduğu aile efradının rahat ve saadeti için bazı haklarından feragat ettiği gibi üzerinde sayısız lütufları olan vatanında teali ve terakkisi için fedakârlıklarda bulunarak bazı haklarından feragat etmesi gerekir. Çünkü dini ve milli duyguları olgunlaşan insanlar muazzam bir varlık olan milletin bir cüz'ü olduklarını hakkı ile idrak ederler de şahsi haklarından hatta idaresi elinde olan ailesinin bazı haklarından bile feragat ederler. Sinesinde fedakâr unsurlar taşımayan bir millet hiçbir zaman payidar olamamıştır. Doğru yol gösteren dininin ve üstünde yaşadıkları vatanın Yükselmesini ve âlemi insaniyette gıpta ya şayan yaşayabilmesini isteyen fedakâr unsurlar mallarını canlarını feda ederlerde bu suretle hem dünyada namlarını hayırlarla yad ettirirler ve hem de âhirette Allahın rızasına mazhar olup şanlar, şerefler ebedi cennetler kazanmış olurlar.

Muhterem cemaat : İnsanlık mefhumunu, hakka hürmet duygusunu, mahlûkata şefkat ve merhamet esaslarını vucude getiren, insanların yekdiglerine yardım etmek kaidelerini vaz eden ancak islamiyet olmuştur. Hatta son asırlarda insanların tesanüd ve teavün babında yekdiglerine merhamet ve hürmet duyguları hakkında kaydettikleri muvaffakiyetler dahi, uzaktan veya yakından dini esaslar tesiri altında cerayan etmiştir. Fahri Kâinat efendimizin insanlığı yükseltmek birbirlerine sevgi ve saygı göstermek hakkında femi saadetinden sadır olan sözler her devirdeki insanların görüş ve telâkkileri ile ölçülecek olursa o sözlerin ilâhi bir kuvvetin bahş ettiği nur saikasıyla söylendiği ve onların yalnız insan kafalarının buluşları olmadığına hükmetmek mecburiyetinde kalırız.

Dünya kurulalı ve beşeriyet bu alemde vücut bulalı hiç bir ferdin hayatı ve sözleri onun hayatı ve sözleri kadar incelenmemiş, beşer tarihi onun gibi sıfatında ahlakında ve insanlarla olan bütün muamelesinde en yüksek dereceler ihraz etmiş bir zat kaydetmemiştir. Hadis üleması femi saadetlerinden sadır olan hadisleri doğru ve sağlam olarak zapt edip nakletmek ve o (nura) vasil olabilmek için zamanında yaşayan insanların ve bilhassa hadislerini nakleden kimselerin bütün tarihi hayatlarını en ince kaidelerle incelemişlerdir ki bugün tarih namı verdiğimiz kitaplar bile öyle incelenerek yazılmamış ve o titizlikle toplanmamıştır.

O zatı Akdes ; İnsanlığın bir ahenk içinde yaşaması yekdiglerine saygı ve merhamet esaslariyle bağlanması, fakirlere, yoksullara, yetimlere yardım ellerinin uzatılması hakkında öyle emir ve tavsiyelerde bulunmuştur ki biz insanlar ictimai hayatın ne demek olduğunu ancak onlarla öğreniyoruz. Buyuruyorlarki :

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ

(1) « Sizler nefsi için arzu ettiği şeyleri diğer din kardeşleri için de arzu etmedikçe tam bir iman sahibi olamazsınız. »

(2) « Müslümanların hüznü مَنْ لَمْ يَهْتَمَّ بِأَمْرِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ »

ile mahzun süruru ile mesrur olup onlarla alâkadar olmayan kendini onlardan sayamaz ».

Kur'anı kerim ; İnsanlığın fikrine doğan o hidayet güneşi «iyilikte insanlık vazifelerini yapmakta birbirinize yardım edin günaha zulüm ve teaddiye yardım etmeyin » (3)

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

emriyle bütün insanlara hitab eder. Ve diğer bir ayette dahi buyu-

dur ki : لَنْ نَسْأَلَ الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ (4) « sevdiğiniz mal-

lardan iyilikte bulunup Allah yolunda sarf etmedikçe kemâlatı insaniyeye vasıl olamazsınız. » Ve yine diğer bir Ayeti Kerimede Cenabı Hak :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ

لَهُ وَلَا شَفَاعَةٌ

(5) Ey imam edenler kurtuluş için fidye, dost-

luk, iltimas ve şefaât olmadığı kıyamet günü gelmeden size verdiğimiz rızık ve mallardan muhtaç olanlara veriniz. » Ve Hadisi Kudsisinde:

مَا مِنْ أَدَمٍ أَنْفَقَ أَنْفَقَ عَلَيْكَ (6) Ey adam oğlu sen ver ben de sana

- (1) Buhari Şerifin İmam bahsinde
- (2) Tebarani Evsatında Huzeyfeden rivayet etmiştir
- (3) Surel Maide'nin birinci ayetli Kerimesi
- (4) Surel Âl - İmran 93 . cü Ayetli Kerimesi
- (5) Surel Bakara 255 . İnci Ayetli Kerimesi
- (6) Daru - Kutul Ebu - Hureyreden rivayet etmiştir.

vereyim » buyurur. Her kim bu hayatta hayır namına ne işlerse ahirette mükafatını görecektir ve yine şer namına ne yapsa cezasını görecektir. Ne mutlu o kimseye ki basireti açılmış hakikatı kavramış bu hayatın geçici olduğunu idrak ederek hayırlar yapar, fukaraya yardım eder, Allahın emirlerine münkad olur.

Kur'anı Kerimde buyrulurki :

وَأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ

أَنْ يَأْتِيَا أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ

فَأَصْدَقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا

(7) Ey iman edenler ölüm gelip yakanıza sarılmazdan önce size verdiğimiz rızıklardan muhtacine veriniz. Sonra : Ya Rabbi, bana bir az daha mühlet versen de bol bol sadakalar versem hayırlar yapsam ve salih kimselerden olsam ne olur; der halbuki Allah bir nefsi eceli geldiği zaman asla te'hir etmez. Hutbemizin Başlangıcındaki naklettiğim hadisi şerifte cenabı peygamber buyuruyor ki : Bazı insanlar hayır için anahtar şer için kilit gibidir, bazıları da şer için anahtar hayır için kilit mesabesindedir. Ne mutlu o kimseye ki cenabı hak hayır işlerinin anahtarını eline vermiş, ne yazık o kimseye ki şer işlerinin anahtarını eline almıştır.

Muhterem cemaat; Memleketimizde uzun seneler çok kıymetli insanı vazifeler gören Kızılay Derneği bugün 75 yaşına girmiştir. Bu müddet zarfında pek çok felâketzedenin imdadına yetişmiş harp yaralılarının yarasını sarmış, yetimlerin münkesir hüznü kalplerini taltif etmiş, zelzele ve yangın felaketine tutulananların eline yapışmış ve bu vatanın sineğinde açılan binbir çeşit yaraların tedavisine koşmuştur. Bu hayır cemiyetininin bu günkü şanlı gününü vatanımızın her köşesinde Dini Muhammedinin şiarını temsil eden kudsi minberlerden tebrik ederiz. 75 sene gibi bir zaman fakirlere, yarahlara, felaketzedelere yaptığı yardımlarla her vatandaşın takdirini kazanmıştır.

75 sene vatan hizmetinde bulunan bu derneğin bu seneki senei devriyesinin böyle mübarek bir güne tesadüf etmesi o cemiyete mensup olanların ve işini görmek şerefiyle müşerref olan me'murların İmanlı

(7) Suresi Munafıkun

bir şuurla kalplerini coşturmuş tabu vatana olan insani ve milli borçlarını ifa ettiklerine dair hesap vermek fırsatını kazandırmıştır. Bu münasebetle bu günün şerefine fahri olarak seferber olmuşlar ve her müslüman vatandaşın evine, ticarethanesine, dairesine giderek dindaşları ile tebrikler alıp verecekler ve bu cem'iyetin vatan hizmetinde daha muvaffakiyetli adımlar atması ve daha uzun ömürler yaşayabilmesi için kendilerinden yardım istiycekler; Kızılay derneğine aza kayd olmalarını arz edeceklerdir.

Muterem cemaat : Hayatını bir düziye geçirmiş olan insan, hayatın ezvakını ve âlâmını tatmış, bu hayatı anlamış, olgun bir insan olarak yaşamış değildir. Hastalık sağlık, fakirlik, zenginlik hep insanlar içindir, İnsan ânide bir halden bir hale geçebilir ; fırsat elde iken insanlığa hizmet etmek, hayırlı işler görmek hayır cemiyetlerinin yardımına koşmak dini, insani ve vatani bir borçtur, Sana verilen lütfun devamını istersen, muhtaçlara lütfunu esirgeme, ihsan olunan her lütfun kendine mahsus bir şükra vardır: servetin ve sıhhatin şükru de ; sadaka vermekle, ferdi ve ictimai hayır işlere yardım etmekle ödenir.

Ey müslüman kardeş : Nurlu kalbinle sen bu gibi işlerin ehemmiyetini herkesten ziyade takdir edersin, Vatani seven, yetimler babası fakirler melcei olan sensin.

O halde sehavet saçan ellerini; yetimlere yardım eden bu derneğe uzat ki senin peygamberin (Yetime bakanla ben cennette komşuyum, merhamet etmeyene merhamet olunmaz) der, Yer yüzünde yaşayanlara merhamet edin ki gök yüzünde yaşayanlar da sizi rahmetle ansınlar. (Kul din kardeşinin yardımına şitap ettikçe Allahta ona yardım eder)

اللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ

Ey müslüman kardeş : Sen bu işin ehlisin, cenabi peygamber Efendimiz buyuruyorlarki :

اصْنَعِ الْمَرْوُوفَ إِلَى مَنْ هُوَ أَهْلُهُ

وَالْيَ غَيْرِ أَهْلِهِ فَإِنْ أَصَبْتَ أَهْلَهُ أَصَبْتَ أَهْلَهُ وَإِنْ لَمْ تَصِبْ أَهْلَهُ كُنْتَ

(1) « Ehli olana, ehli olmayanada eyilik yap, eğer yaptı-

أَنْتَ أَهْلُهُ

(1) Fethül - Kebir de Hatip İbnî Ömerden rivayet etmiştir

ğın iyilik ehline isabet etmiş ise ne âlâ, eğer ehline isabet ettirememiş isen sen iyilik yapmakta ehilsin ya yine şayanı takdirisin. Halbuki vatanının yoksullarına ve felâketzedelerine yardıma koşmak şıarı olan Kızılay Derneği yaptığın ve yapacağın iyiliklerinin tam ehli olduğunu görüyorsun. O halde iyiliklerinin ehline isabet ettiğinde de şüphen yoktur. Ve yine buyurmuşlar ki : Allahın her sabahı gökten iki melek iner. Biri ya Rabbi infak edene ver gidenin yerini boş koyma, diğeri de ya Rabbi cimrilikten hasislikten hayra sarf etmeyenin malını telef et diye dua ederler.»

وَقَالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ : « اِرْحَمُوا مَنْ فِي الْاَرْضِ بِرَحْمَتِكُمْ
مَنْ فِي السَّمَاءِ »

YARDIM SEVERLERE VERİLEN TEŞEKKÜR BELGELERİ

Maddi ve manevi her türlü yardımda bulunanlar unutulmayarak Kızılay'ca onurlandırılmaktadırlar. Bunun içinde yardım edenlere törenle plaket, madalya, berat verilmektedir.

Verilen Onur Üyelikleri

Türkiye Kızılay Madalya Yönetmeliğine göre belirlenen kıstaslar doğrultusunda maddi ve manevi yardımda bulunanlara Genel Merkez Kurul kararı ile Onursal, Daimi, Dost üyelikler verilmektedir. Bröveler, Kızılay haftasının başladığı Cumhuriyet bayramında düzenlen törenle ilgili şube tarafından sahiplerine verilir. Onursal üye olacakların sadece yardım yapması yeterli görülmemekte aynı zamanda Derneğe layık olması, çevresinde güvenilen ve itibarlı olmaları şartları da aranmaktadır. Bunun içinde adayların Genel merkez müfettişlerce gerekli inceleme yapılmaktadır. Bu özelliklerini daha sonra kaybeden üyelerinde üyelikleri de geri alınmaktadır. 1995 yılına kadar 987 altın, 351 gümüş, 550 bronz onursal üyelik verilmiştir.

Onursal Üyelikler

Dokuz yıl karşılıksız olarak fiili olarak derneğe yardım edenler ile zamanla sınırlı olmayarak maddi ve manevi yarar sağlayanlara ile gerçek kişilerden 200.000.-TL, tüzel kişilerden 400.000.-TL maddi yardımlarda bulunanlara verilmektedir.

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
Genel Merkez

No. 103.03. / Şubesi Şubeler-Md. / Eki 1.günden

Telgraf adresi : Kızılay - Ankara

Ankara 12 Nisan 1959

Özeti Genel Kongre / Toplantı no:

Sayın Celal Köseoğlu

Tüzüğümüzün 28 inci maddesi gereğince toplanarak olan 1958 yılı Türkiye Genel Kongresi 28 Nisan 1958 Cuma günü saat 10 da Ankara'da Genel Merkezimiz binasında yapılmıştır. Tüzüğümüzün 23 inci maddesinde yazılı olarak belirlenmiş bulunan Genel Kongre etresi günü aynı saat ve mahalde toplanacaktır.

Tüzüğümüzün 28 inci maddesinde «Delays seçilmiş Onursal Üyeler, Devrek Genel Kongresine katılmadıkları Yeter sayıya dahil değildirler. Katılmadıkları, ay kullanmadıkları, belirlenmiştir.

Genel Kongresinin Onursal Üye olarak görev vermesini rica ederiz.

Sayılmamışlar,

Amme

Rıza ÇERÇEL
TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
Genel Başkanı

Not : Onursal Üyelerin görev ve diğer işleri Türkiye Kızılayı Ankara'da yapmaları hususunda etki ederiz.

Kayıtlarda : dosya sayı, şubesi ve tarihine yazılması rica olunur.
Telefon numarası : 121455, 121925, 177124.

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ
UMUMİ MERKEZİ

ANKARA 26/3/1959 19

No. 7182

Sayın Celal Köseoğlu
Türkiye Kızılay Cemiyeti
Onursal Üyesi
Kızılay Şubesi ile
Başbakan

Cemiyetimizin 1959 yılı Umumi Kongresinin bu sene 28 Nisan 1959 Salı günü saat 10 da İstanbul'da toplanması kararlaştırılmış bulunmaktadır.

Uzun zamandır Cemiyetimizde meclis olan kıymetli hizmet ve mesuliyet bir takdir nişanesi olmak üzere Enis Nizamnamemize muvafık Onursal Üyelik unvanını ihraz buyurmuş olmanız dolayısıyla bu Kongremize aynı sıfatla görev vermenizi derin hüsnüca ile rica ederiz.

Sayılmamışlar,

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ
UMUMİ MERKEZİ REİSİ
Alyon Mekin
Amme
Rıza Çerçel

Daimi (Sürekli) Üyelik

Bir defada gerçek kişiler tarafından en az 50.000.-TL ile tüzel kişiler tarafından 220.000.-TL verenlere verilmektedir.

Dost Üyelik

Madalyalar yönetmeliğinde hangi şartlarda verildiği belirtilmemiştir.

Diğer Madalya Örnekleri

Kızılay'a maddi veya manevi hizmetlerde bulunanlara verilen madalyalar "Türkiye Kızılay Cemiyeti Madalyası - 1877 ile Savaşta ve Barışta İnsaniyetperverlik" yazılı gümüş madalyalar. Biri minyatürdür. Minyatür madalyalar madalyonun birebir ufağı olup büyüğünün takılamayacağı zamanlarda elbise yakalarına takılması için üretilmiştir.

Plaket Örneği

ÇEŞİTLİ YARDIM/AİDAT MAKBUZLARI

Yardım için kabul edilen eşyalar ile nakit paralar, bağışlar, aidatlar, şefkat pulu satış bedelleri gibi her türlü girdiler karşılığı makbuzlar verilmektedir. Bu bölümde ticari olmayıp karşılıksız alınmış girdiler için verilmiş makbuzlar düzenlenmiştir. Tamamen elle doldurulmuş makbuz örneğini bilmemekteyiz. Matbu olarak hazırlanmış makbuzların bir kısmı kabul edilmiş bağış miktarlarının boş bırakılmış kısmına sonradan elle doldurulanlardır. Diğer bir kısmı ise bağış miktarının da belirlenerek matbu olarak hazırlanmışlardır. Makbuzların bir kısmında hangi amaç için alınmış olduğunu belirten kaşelerle açıklamalar vurulmuştur.

[illegible][illegible]

TÜRKİYE
HİLÂLIAHMER CEMİYETİ

İstanbul Merkezi
Şubesi

15.12/1934 5 Ağustos 1934

Tuzla Muhtarı Rifat efendisi:

31/7/1934 tarihli mektubunusa karşılı:
Bekkal hafız Remzi ef. deklan makbuzları mer-
keze devir etmek üzere kendisinin Gagalçılındaki mar-
kamışa gönderilmesini ve bu hususta yol masrafinin
kendisine verileceğini bildirmenizi rica ederim ef.

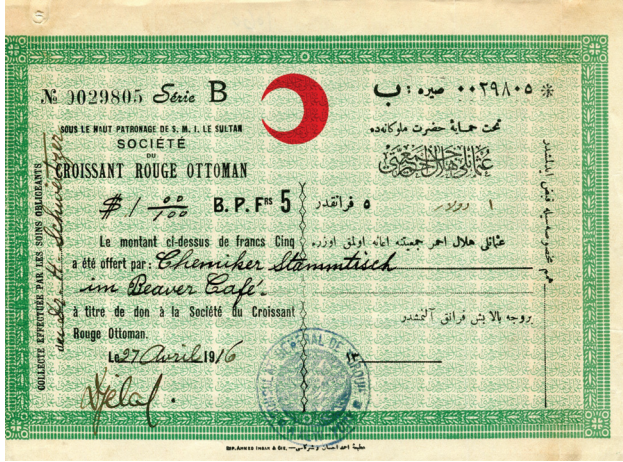
Reis Dr:
Mingir

Tahsilat makbuzlarının teslimi içinde ayrıca yazılı belgeler düzenlenmektedir.

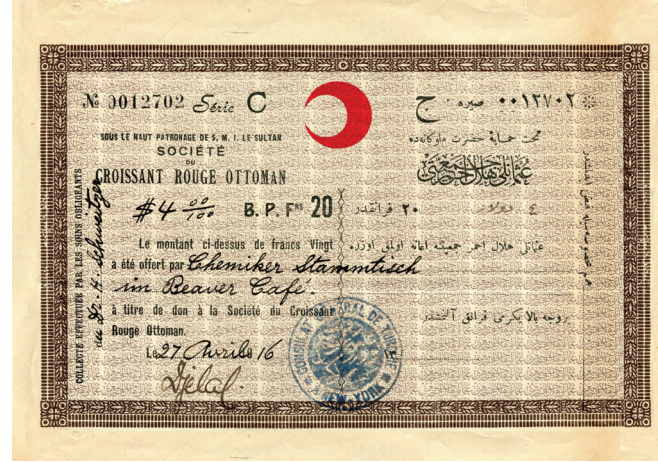

Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti (1877-Kasım1922)

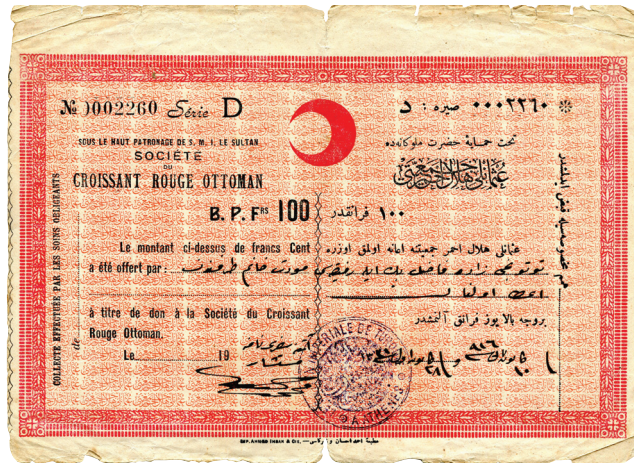
Yurtdışından toplanan yardımlar için Fransızca ve Osmanlıca iki dilde basılmıştır. Bu grup makbuzlardaki cemiyet isminin önünde matbu olarak “Taht-ı Himaye-i Hazret-i Mülükane” (Osmanlı Padişahının koruması altında) ibaresi bulunmaktadır.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı Newyork şubesinde çift dille düzenmiş matbu 5 franklık (frank yanına elle 1 dolar yazılmıştır.) 27 Nisan 1916 tarihli yardım makbuzudur.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı Newyork şubesinde çift dille düzenmiş matbu 20 franklık (frank yanına elle 4 dolar yazılmıştır.) 27 Nisan 1916 tarihli yardım makbuzudur.

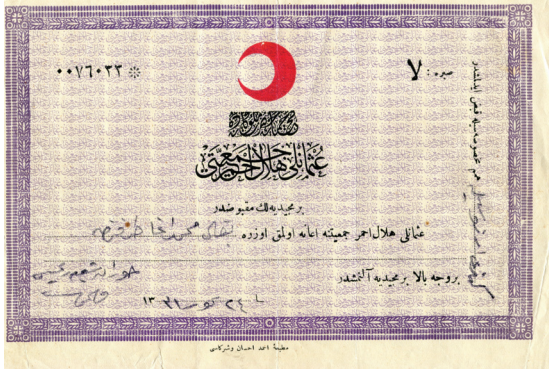
“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı çift dille düzenmiş matbu 20 franklık tarihsiz, şubesi belirsiz yardım makbuzu üzerine kaşe vurularak bir liradır şerhi düşülmüştür.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı Atina şubesinde çift dille düzenmiş matbu 100 franklık 10 Kanun-i Sani 1916 tarihli yardım makbuzudur.

Bu grup makbuzlardaki cemiyet isminin önünde matbu olarak “Taht-ı Himaye-i Hazret-i Mülükanede” (Osmanlı Padişahının koruması altında) ibaresi bulunmaktadır.

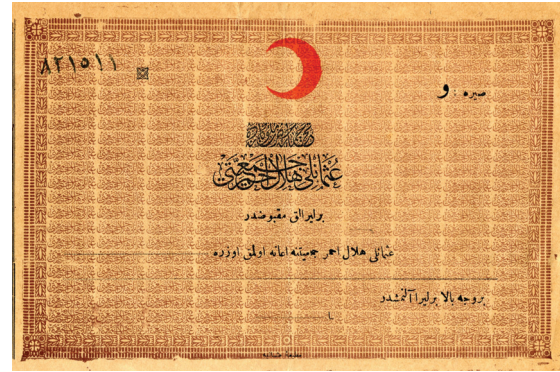
“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 24 Temmuz 1331 (6.Ağustos.1915) tarihli Havran şubesinde düzenlenen bir meciyelik yardım makbuzudur.

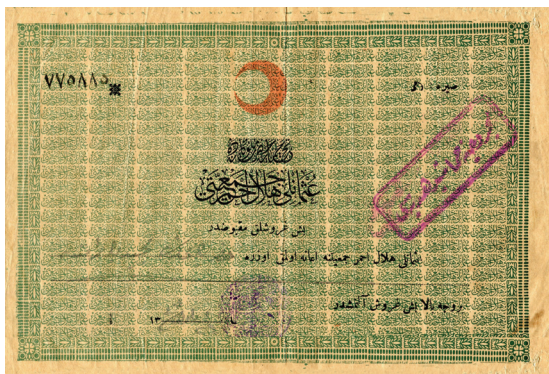
“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 1330 (1914/1915) tarihli beş guruhluk yardım makbuzudur.

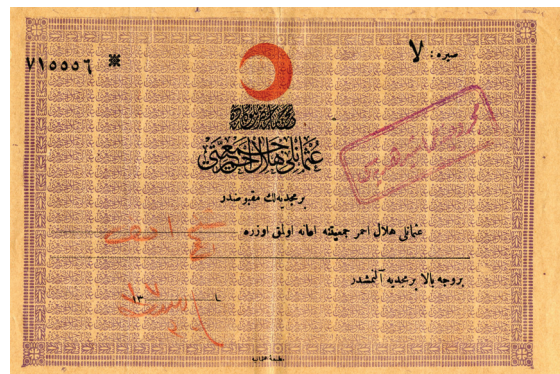
“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı bir liralık yardım makbuzudur.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı boş yardım makbuzudur.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” beş guruhluk yardım makbuzudur. Üzerine sonradan kaşe ile “Mecruhine (yaralı) çamaşır hediyesi” yazısı vurulmuştur.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 1337(1921) tarihli bir meciyelik yardım makbuzudur. Üzerine sonradan kaşe ile “Mecruhine (yaralı) çamaşır hediyesi” yazısı vurulmuştur.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 6 Teşrin-i sani 1327 (19. Kasım.1911) tarihli bir Osmanlı liralık üye aidat makbuzudur.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 21 ağustos 1331 (3.Eylül.1915) tarihli Teberruatı Ayniye (eşya) makbuzudur.

Cağaloğlu Hastahanesi Şubesinde düzenlenmiş makbuzda

“...hazreti tüccardan 4. Zabıt koğuşuna 1 küçük, 10. Zabıt koğuşuna 1 büyük masa örtüsü, muşamma ve mezkur 10. Zabıt koğuşunun masası üzerine 1 adet keten örtü verem...” yazıları okunmaktadır.

Bu grup makbuzlardaki cemiyet isminin önünde matbu olarak “Taht-ı Himaye-i Hazret-i Mülükanede” (Osmanlı Padişahının koruması altında) ibaresi bulunmaktadır.

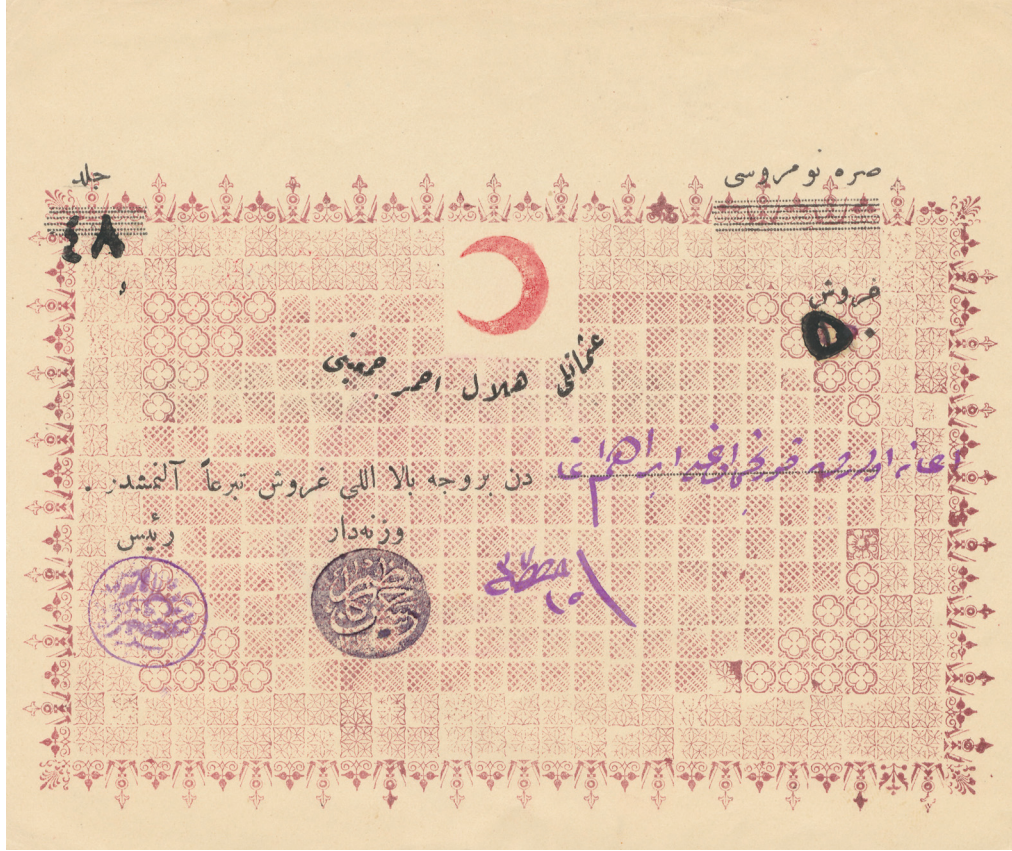
“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 10 Kanun-i Sani (1)924 tarihli üyelik aidat makbuzudur.

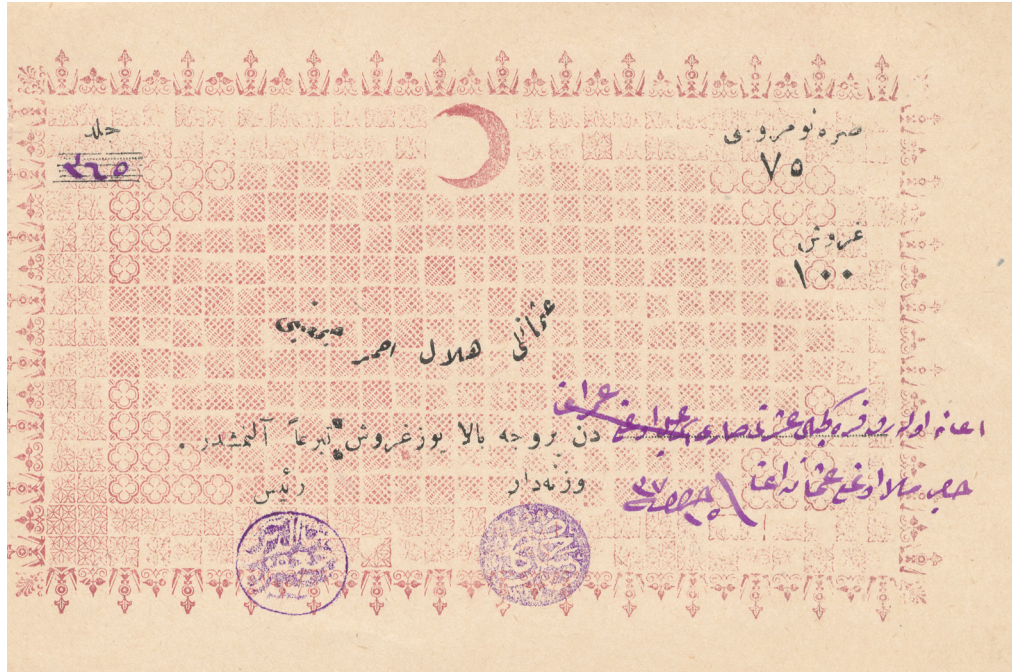
“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı Dersaadet şubesinde düzenlenmiş Akil Muhtar (Özden Paşa) imzalı 27 Eylül 1337 (1921) tarihli aynı eşya makbuzudur.

“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı Dersaadet şubesinde düzenlenmiş 30 Teşrin-i evvel 1334 (30.Ekim.1918) tarihli 1200 gurusluk iane makbuzudur.

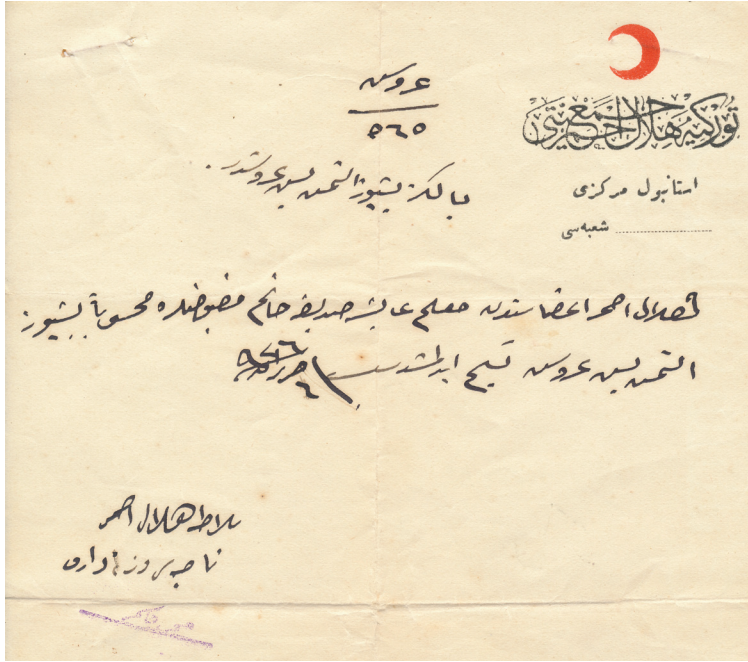
“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı Eskişehir şubesinde düzenlenmiş matbu olarak hazırlanmış 10 Haziran (13)37 (1921) tarihli 50 guruşluk(100 elle 50 yapılmıştır) yardım makbuzudur.

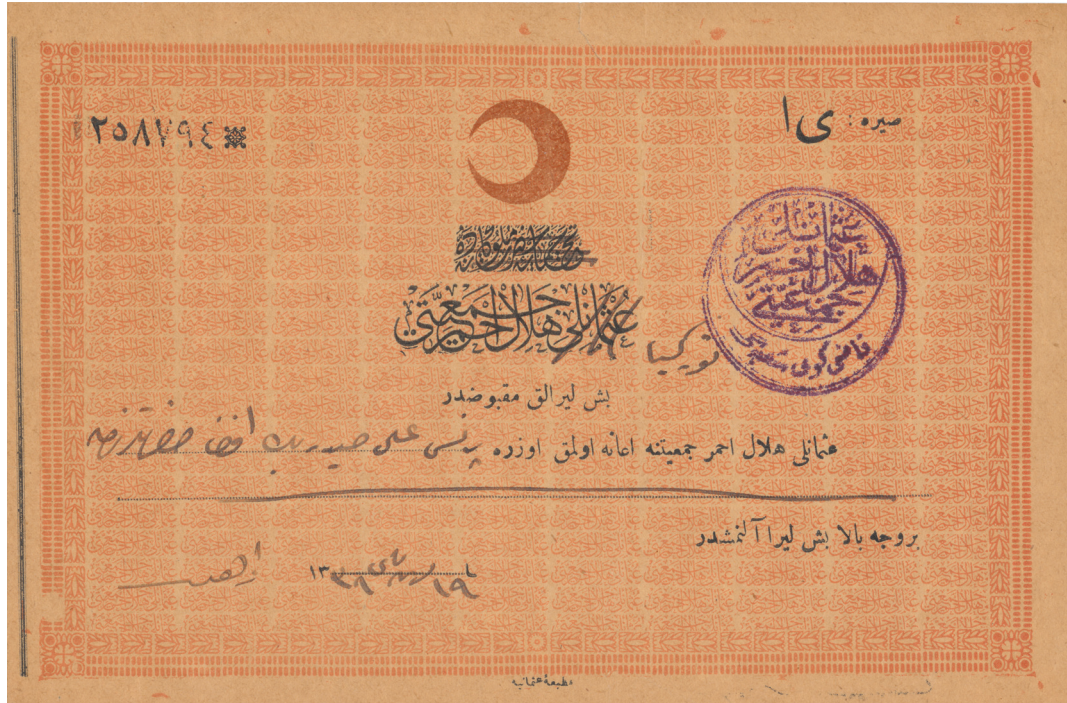
“Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı Eskişehir şubesinde düzenlenmiş matbu olarak hazırlanmış 10 Haziran (13)37 (1921) tarihli 100 guruşluk yardım makbuzudur.

Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti (1922-1935)

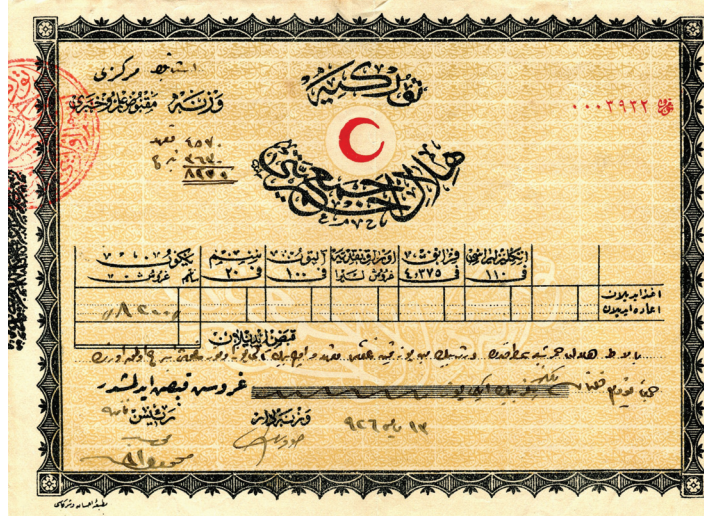

Makbuzların teslim edildiğine dair belgedir. "Türkiye Hilâl-i Ahmer Cemiyeti / İstanbul Merkezi" başlıklı Haziran (1)926 tarihli Balât Hilâl-i Ahmer Nahiyesi veznedârı Mehmed Kâsım tarafından yazılan makbuzda "Hilâl-i Ahmer 'Âzasından Mu'allim 'Â'îşe Sıdika Hânım makbuzlara mahsuben beşyüz altmışbeş guruş teslim edilmiştir." yazıları okunmaktadır.

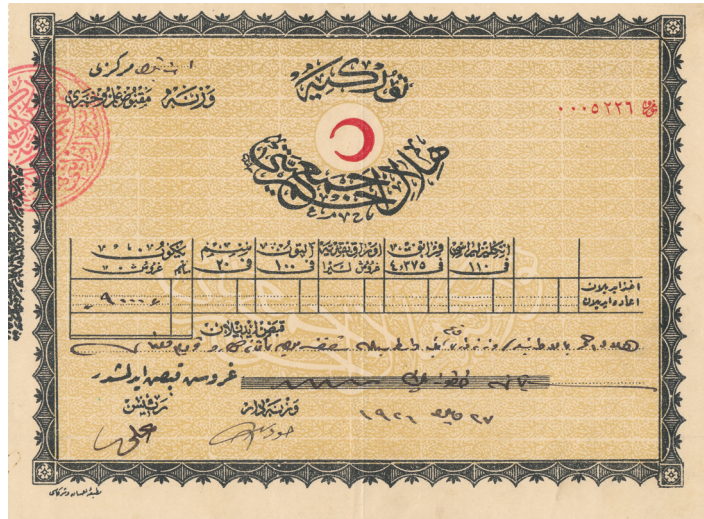

"Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti" başlıklı 19 Teşrinî sani 1338 tarihli Kadıköy şubesinde düzenlenmiş 5 liralık yardım makbuzudur.

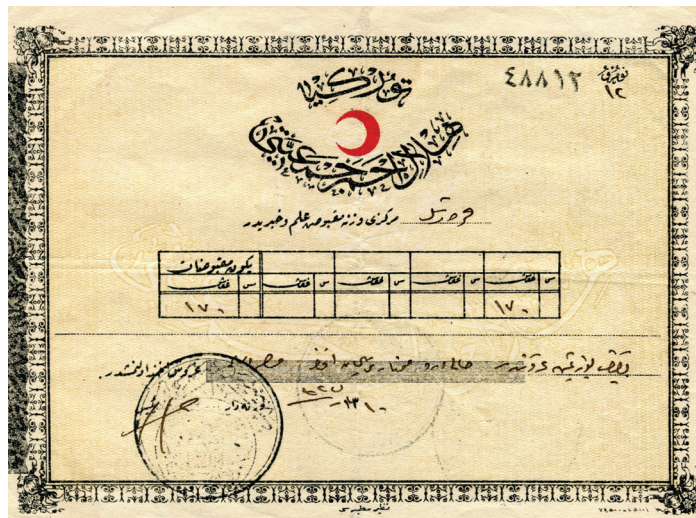
Esas bu Osmanlı Hilal-i Ahmer cemiyeti adına bastırılmış makbuzun elle değiştirilerek kullanılmış halidir. Makbuzun matbu yazılı olan "Taht-ı Himaye-i Hazret-i Mülûkanede (Osmanlı Padişahının koruması altında)" ve "Osmanlı" ibarelerinin üstleri kalemle karalanmış ve yerine "Türkiye" kelimesi eklenmiştir. si bulunmaktadır. Ancak daha ilginç olan bu makbuzda kullanılan mühürde Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti isminin bulunmasıdır.

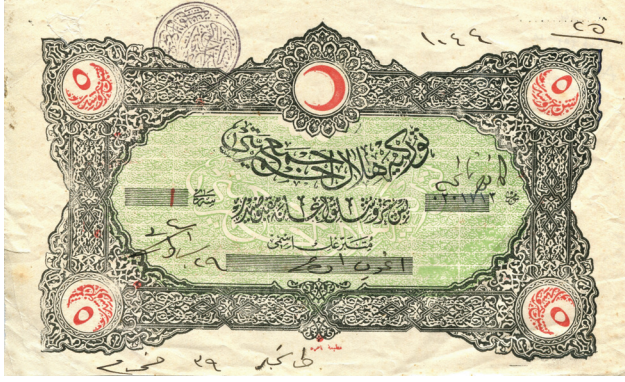
“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı İstanbul merkezince düzenlenmiş 13.Mayıs.(1)926 tarihli Balat şubesinden 8.200 gurus alındığına dair vezne alındı makbuzudur.

“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı İstanbul merkezince düzenlenmiş 27.Eylül.1926 tarihli Balat şubesinden 9.000 gurus alındığına dair vezne alındı makbuzudur.

“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 10.Mart.1327 tarihli Karamürsel şubesi 170 gurusluk vezne alındı makbuzudur.

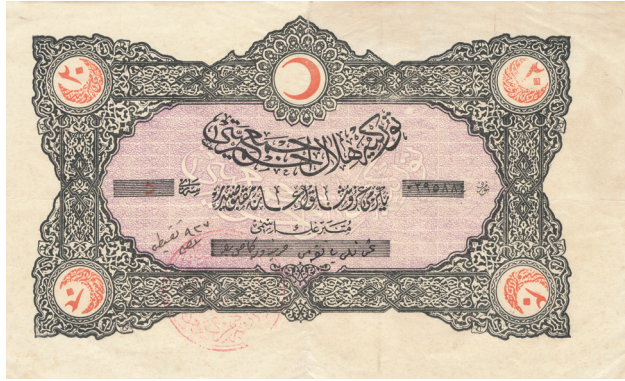
“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı
29 Şubat 1334 (1918) tarihli matbu
5 guruşluk yardım makbuzudur.

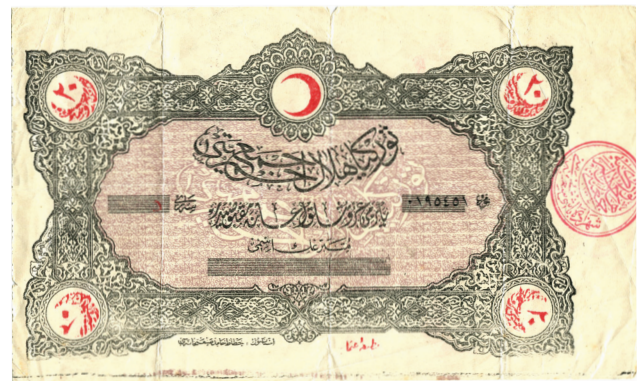
“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı
düzenlenmiş matbu 5 guruşluk yardım makbuzudur.

“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 1 Ağustos (13)39 (1923) tarihli matbu 10 guruşluk makbuzudur.
Arkasına kadıköy şubesi (siyah) mührü ile Bostancıcemi ianat heyeti (kırmızı) mühürleri basılmıştır.

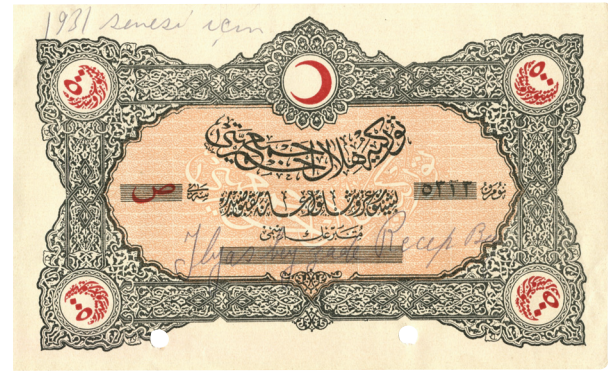
“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı matbu
20 guruşluk yardım makbuzudur.

“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı Şehzadebaşı
(mühürde) şubesinde düzenlenmiş matbu
20 guruşluk yardım makbuzudur.

“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı matbu
100 guruşluk makbuzudur.

“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı
1931 tarihli matbu 500 guruşluk makbuzudur.

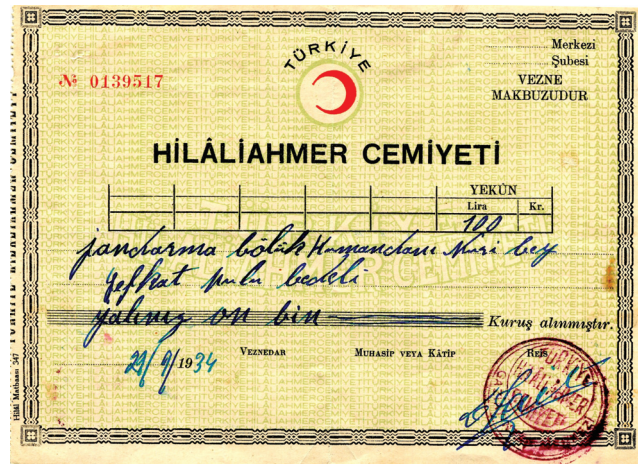
“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 10 guruşluk matbu aidat makbuzudur. (Müzayede kataloğundan alınan fotoğraf olup koleksiyonumuzda bulunmamaktadır)

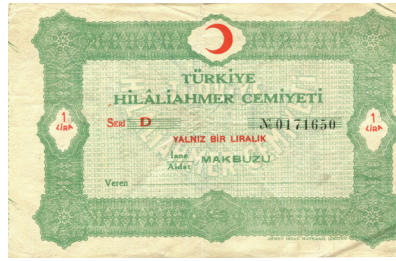
“Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti” başlıklı 100 guruşluk matbu aidat makbuzudur. Makbuzda İzmir felaketzedeleri yazısı okunmaktadır.

Alınan ayakkabı karşılığı 25.10.1937 tarihli eşya makbuzudur.

Şefkat Pul satış bedeli olarak 29.9.1934 tarihli 100 liralık makbuzudur.

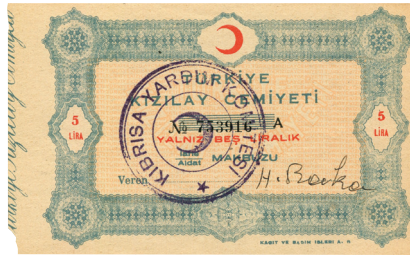

10,25,50 kuruş ile 1 ve 5 liralık matbu iane/aidat makbuzlarıdır. Makbuzlar üzerinde 1934 ile 1936 tarihleri görülmektedir. Bir makbuzda da zelzele felaketi kaşesi okunmaktadır.

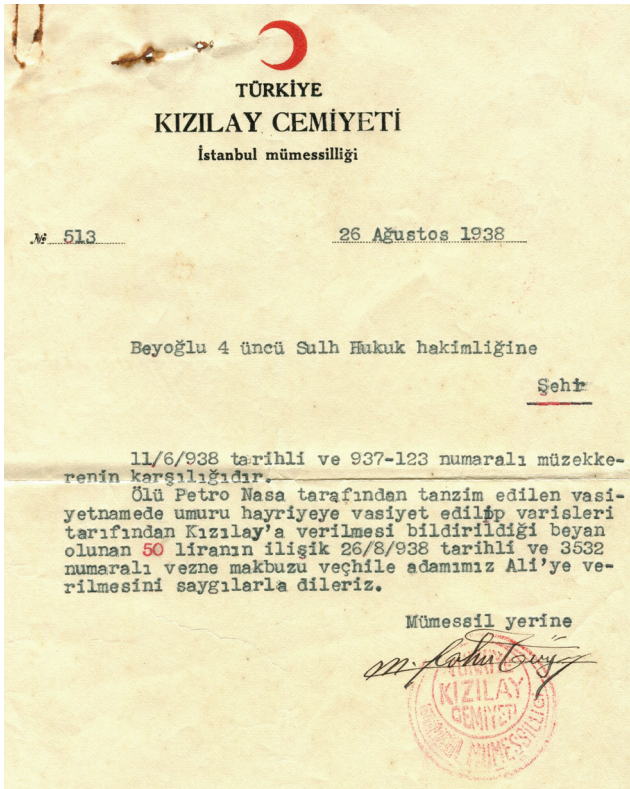

Türkiye Kızılay Cemiyeti (1935-1947)

10,25,50 kuruş ile 1,5,10,25,50 ve 100 liralık matbu iane/aidat makbuzlarıdır. 1943, 1953 ve 1975 tarihleri görülmektedir. Bir makbuzda da Kıbrıs'a yardım kaşesi okunmaktadır.

Vasiyetname ile yapılmış 50 liralık bağış için Cemiyetin İstanbul temsilcilüğince Beyoğlu 4. Sulh Hukuk Hakimliğine hitaben yazılmış 26.8.1938 tarihli üst yazı ile ekinde aynı tarih ve miktarlı makbuzdur.

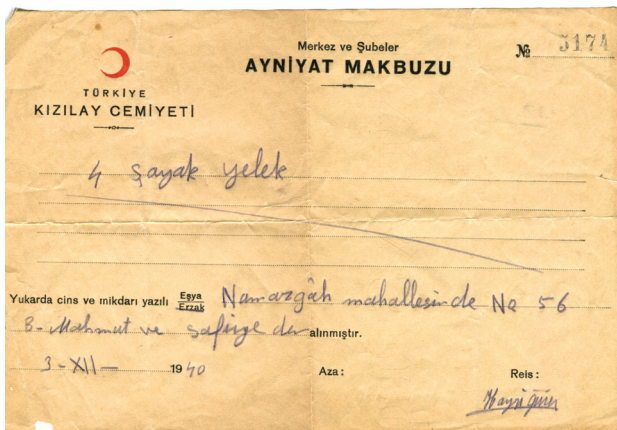

3.1.1940 tarihli Genel Merkezin Milli Yardım Komitesi Namına verilen makbuz.

1940 lara ait Genel Merkezin kullanılmadığı için iptal edilen boş makbuz.

3.12.1940 tarihli alınmış 4 yelek ile ilgili ayniyat makbuzudur.

11.1.1941 tarihli Genel Merkezin ordu için alınmış yün kazak ve çorap ile ilgili ayniyat makbuzu.

Türkiye Kızılay Derneği" (1947...)

50 kuruş ile 1,2,5,10 ve 25 liralık matbu iane/aidat makbuzlarıdır. 1943, 1958 ve 1974 tarihleri görülmektedir. Bazı makbuzda Kıbrıs'a yardım, Göçmen ve Mültecilere Türkiye yardım birliği, kaşeleri okunmaktadır.

50 kuruş ile 1,2.5,5 ve 10 liralık matbu 1959, 1969 yıllarına ait aidat makbuzlarıdır.

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
Şubesi
GÖÇMEN VE MÜLTECİLERE
TÜRKİYE YARDEMLERİ
MAKBUZU

Ayniyat Makbuzu
Seri : C.
No : 52451

Cinsi	Miktar	Ölçü	İZAHAT
İpek elbise	2		
Yün "			Bonidükilisek
Manto	1		Bayaz
Bölük pantolon	3		Yün
Bluz	2		İpeke
Yün başlık	2		
Çekmece	1		
İpek orkeke	1		
Yün yelek	1		Kadın

Kemal Söylmezoglu, gümüş süs
ad. 50/2
nin yaptığı bağış olarak yukarıda cins ve miktarı yazılı
kalem ayniyat şükranla alınmıştır.
21.3.1959

Bağış Sahibinin
İmzası
H.K. Söylmezoglu

Öye
Başkan

1950 lere ait Göçmen ve Mülteciler için alınmış 9 adet çeşitli elbise (aynıyat) eşya makbuzudur.

Tarih : 14.11.1971

SERİ : C No 139410

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
VEZNE MAKBUZU

Lira Kır. 20

Parayı Veren suyu ferit ural

Ne için verildiği fitre olarak

Yukarıda yazılı girilmiştir.

Parayı Veren Veznedar

19.11.1971 tarihli fitre olarak verilen 20 liralık makbuzdur.

Tarih : 11.12.1975

SERİ : D No 180130

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
VEZNE MAKBUZU

Lira Kır. 500

Parayı Veren Sm. Fatma Ayal (M. M. M.)

Ne için verildiği Şartlı Bağış

Yukarıda yazılı Beş yüz lira

Parayı Veren Veznedar

11.12.1975 tarihli şartlı bağış olarak verilen 500 liralık makbuzdur.

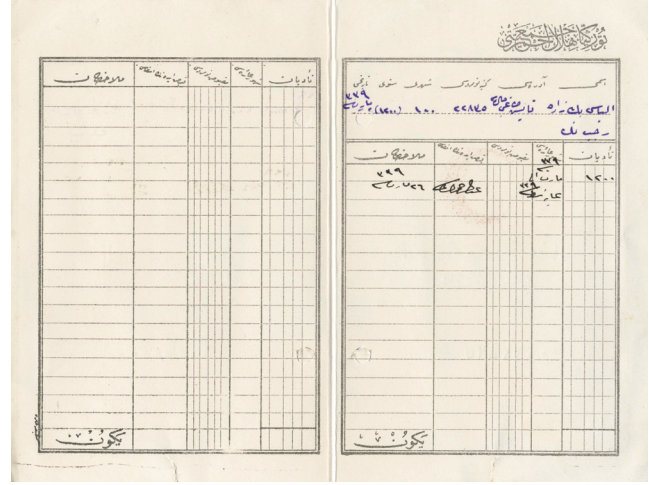
ÜYE AİDAT GELİRLERİ

Kızılay Üyelikleri

Derneğin bir diğer gelir kaynağı da üyelerinden topladıkları aidatlardır.

Tanıtım faaliyetleri ile kendi istekleri ile derneğe üye olanlar imkanları oranlarında belli bir üye aidatı ödemeyi taahhüt etmektedirler. Üyelerin ödedikleri aidatları karşılığında aldıkları makbuzlar sistematik olarak düzenlenememiş olup örnekleri makbuzlar bölümünde görülebilir.

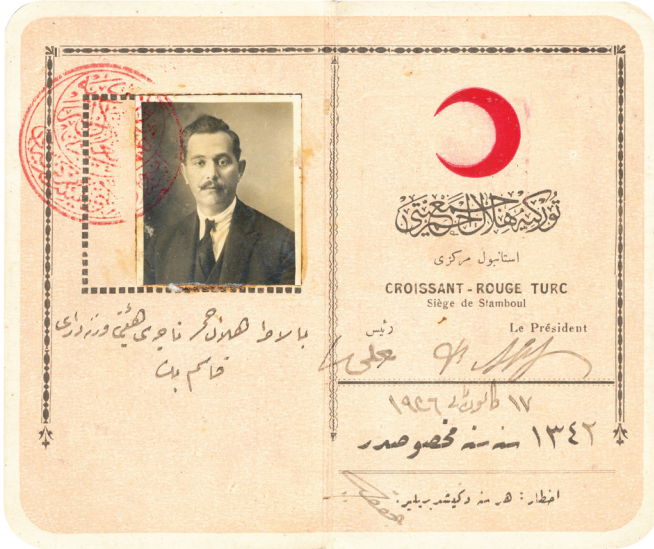
Kızılay Üyelerine Ait Kimliklerinden Örnekler

Hilâl-i Ahmer Mu'avin Â'zâsına Mahsûs Cüz'dandır .

Kayışdağı Caddesi'nde oturan İlyâs Bey-zâde Receb Bey'in aylık 100.-, yıllık 1.200.- kuruş aidatına ait Şubat-Mart 1923 yılına ait 0022835 numarolu cüzdan.

Kaşe: Her te'diyât mukâbilinde kıymetli maktû' makbûz isteyiniz. **Mühür:** Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti – Kâdi Köy Zühdi Pâşâ Hey'et-i İ'ânât [...]. **Mühür:** Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti – Kâdi Köy Şu'besi.

Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti / İstanbul Merkezi
(CROISSANT-ROUGE TURC / Siege de Stamboul)
17 Kânûn-ı sâni 1926 / 1342 senesine mahsûsdur.

Re'is (Le President) Alî (imza) İhtâr: Her sene değiştirilir. (imza)

Mühür: Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti – İstanbul Vilâyeti Hey'et-i Merkeziyesi
Bâlât Hilâl-i Ahmer Nâhiyesi Hey'eti Veznedârı
Kâsim Bey

Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti İstanbul Merkezi

1928 senesine mahsûsdur. Re'is: 'Alî

İhtâr: Her sene değiştirilir. (imza)

Mühür: Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti – İstanbul Vilâyeti
Hey'et-i Merkeziyesi

Bâlât Nâhiye Hilâl-i Ahmer â'zasından Kâsim Bey Efendi 7
Temmuz 1928

Türkiye Kızılay Cemiyeti kimliği

262
Ödediği yıllık üye verimcesi:

YIL	MAKBUZ No.	TARİHİ
1949		
1950		
1951		
1952		
1953		
1954		
1955		

TÜRKİYE
KIZILAY DERNEĞİ
Beşiktaş Şubesi
KİMLİK CÜZDANI
Üyenin kütük defteri No. 418

ÜYENİN:
Adı : Osman
Soyadı : Bağcı
Vazifesi : üye
Kolu : Beşiktaş
Yuvası : Hacıoğlu
Tarih : 31.3.1952
KÜTÜK DEFTERİ :
Defter No. : 418
Sahife No. :
Tasdik üyeliği : 31.3.1952
TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
Beşiktaş Şubesi

31.3.1952 tarihli
Türkiye Kızılay
Derneği Kimliği

Üye taahhüt belge örnekleri

TÜRKİYE
KIZILAY DERNEĞİ
NİŞANTAŞI ŞUBESİ

Sayın Yurttaş

Günün Müstesna ve pek gergin Cihan yazıyeti, KIZILAYI her vakitten daha ziyade düşünmeği ihtar ediyor.

Şubemiz muhitimizin fakir hastalarının ıstıraplarına cevap vermek emeliyle bu işe candan bağlı Dr. arkadaşlarla teşriki mesai ederek bir DISPANSERİ faaliyette bulunduruyor.

Necip ve asil ruhlı yurttaşlarımızın çok hassas kâpleri bu şefkat yuvasına bütçelerini sarmsayacak, ufakta olsa, kıymetli yardımlarını bekliyor.

Bu suretle üye olarak bizlere iltihak buyurmanızı candan saygılarımızla rica ederiz.

Muhâsib ve Veznedar: CELÂLEDDİN KÖSEÖĞÜLÜ
Sekreter: GANI KURBAN
Başkan: SÂME ERGÜNSÜ

Üye: MAKBUL OHRI
Üye: REZZAN TILABAR
Üye: Dr. İBRAHİM GÜÇER

Cilt No. su _____ Sıra No. su _____
Adı ve Soyadı: _____
Adresi: _____
Aylık Teahhüt olarak _____ Kuruşu KIZILAY
Derneği Nişantaşı Şubesine vermeği kabul ediyorum. _____ 1951
İmza _____

Cilt No. 8261 826073
Türkiye Kızılay Cemiyeti
Merkezi
Kolu
Üye Verimce Kâadı
Parayı verecek kimsenin adı, sımı ve tuttuğu iş
Kızılay üyeliğini
kabul ederek yılda _____ kuruş vereceğim. _____ 19

Cilt No. 8261 826173
TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ
Merkezi
Kolu
Üye Verimce Kâadı
Parayı verecek kimsenin adı, sımı ve tuttuğu iş
Kızılay üyeliğini
kabul ederek yılda _____ kuruş vereceğim. _____ 19

Dikkat : Bu form genel Merkez gönderilmiştir.

Cilt No. 8261 826073
Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti
Kartal Kaşan
Mallık Kaşan
AZA TAHHÜT VAKASI
Taahhütda bulunan zatla muvazzah adres ve meşgulliyeti
Mallık I. c. mektep
mudallini işyeri
Mallık Hilal-i Ahmer Azalığı
kabul ederek senevi 60 kuruş vereceğimi
taahhüt ederim
1-4-1935
Chyrlak

Cilt No. 8261 826073
Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti
Kartal Kaşan
Mallık Kaşan
AZA TAHHÜT VAKASI
Taahhütda bulunan zatla muvazzah adres ve meşgulliyeti
Mallık I. c. mektep
mudallini işyeri
Mallık Hilal-i Ahmer Azalığı
kabul ederek senevi 60 kuruş vereceğimi
taahhüt ederim
1-4-1935
Chyrlak

Normal üyelerden yıllık ödeyecekleri miktarları kendilerince belirleyerek taahhüt belgesi vermeleri istenmektedir.

Kağıt Hilâl-i Ahmer Çiçeği Rozeti

Kızılay (zamanındaki adıyla Hilâl-i Ahmer Cemiyeti) gelir sağlamak amacıyla ilk kez 1912 yılında “Hilâl-i Ahmer Çiçeği” adı verilen rozetleri bastırarak dağıtmıştır. Çiçek şeklindeki rozetler yapraklı yonca gibi beyaz kağıttan üretilmiş olup ortasına kırmızı hilal bastırılmıştır.

Bayram günü bütün yurttta genellikle öğrenciler tarafından dağıtılmaktadır. Öğrencilerden biri taşıdığı sepetteki kağıttan üretilmiş rozeti vatandaşların yakasına iğne ile takmakta yanındaki öğrenci arkadaşı ise boynuna astığı kilitli kumbarasını uzatarak yardım toplamaktadır.

Osmânî Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Hanımlar Hey’et-i Merkeziyesi Tarafından Tertîb Edilen 4.Takvîm:1918, (İstanbul: 1334), ss.161-166

“Hilâl-i Ahmer Pulları, Kartpostalları, Hilâl-i Ahmer Müzeyyenâtı” başlıklı yazıda yardımların başlaması, toplama gerekçesi, derneğin faaliyetleri çok güzel anlatılmıştır. Aşağıda da yazıdan bir kısım özet alınmıştır.

“Hilâl-i Ahmer Cemiyeti, Osmânî memleketinde şefkat ve insâniyet, imdâd ve muâvenet ve vezîfedâr bir müessese-i milliye-i hayriyenin vücûdunu hatırlatmak ve efrâd-ı millet arasında “ittihâd” ve “teâvün” hissini “ikâz ile bu “cemiyet-i müştereke” teşkilindeki ehemmiyeti göstermek üzere 1328 senesinde iyd-i fitrın ilk gününü “Hilâl-i Ahmer Günü” add eyledi. İşte o zamândan beri, bayrâm günü Hilâl-i Ahmer Çiçeği dağıtılıyor. Bayrâm gün Hilâl-i Ahmer’in “çiçek” günüdür. Bu çiçeğin neye delâlet ettiğini bilmeyecek, göğsünde ma’a’l-iftihâr bu zarîf çiçeği taşımayacak hiçbir Osmânî yoktur.”

Kadıköy Hilal-i Ahmer Şubesi

Bilumum Edirne Muhtecinine İanedir. İstirdad 1329.

Yardım Toplayan Öğrenci Fotoları

Hilal-i Ahmer'in Isparta faal heyeti
alt sıradaki elle kırmızı yazılmış alt yazıda:
"No:35 Hilal-i Ahmer'in Isparta heyet-i fealesi"
Öğrencilerde bulunan bantta ise: "Hilal-i Ahmer'e muavenet (yardım) ediniz" yazısı okunmaktadır.

1928 - Ramazan Bayram - Adana

26.3.1930

8.9.945 - Karadeniz Ereğli

Öğrenci Kolluğu

Beyaz ham ipek bant üzerine Hilâl-i Ahmer Çiçeği ve kırmızı hilal basılmıştır. Daha sonra da kızılây dernek mührü ile kırmızı mürekkeple damgalanmıştır. Mühürde **“Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti 30 Temmuz 1331 (12 Ağustos 1915)”** yazısı okunmaktadır. Yardım toplayan öğrenci koluna iğne ile takılmaktadır. Mührün bulunması suiistimallerin önlenmesi ve yardım toplayanın dernek tarafından resmen görevlendirildiğinin halka gösterilmesi amacını taşımaktadır.

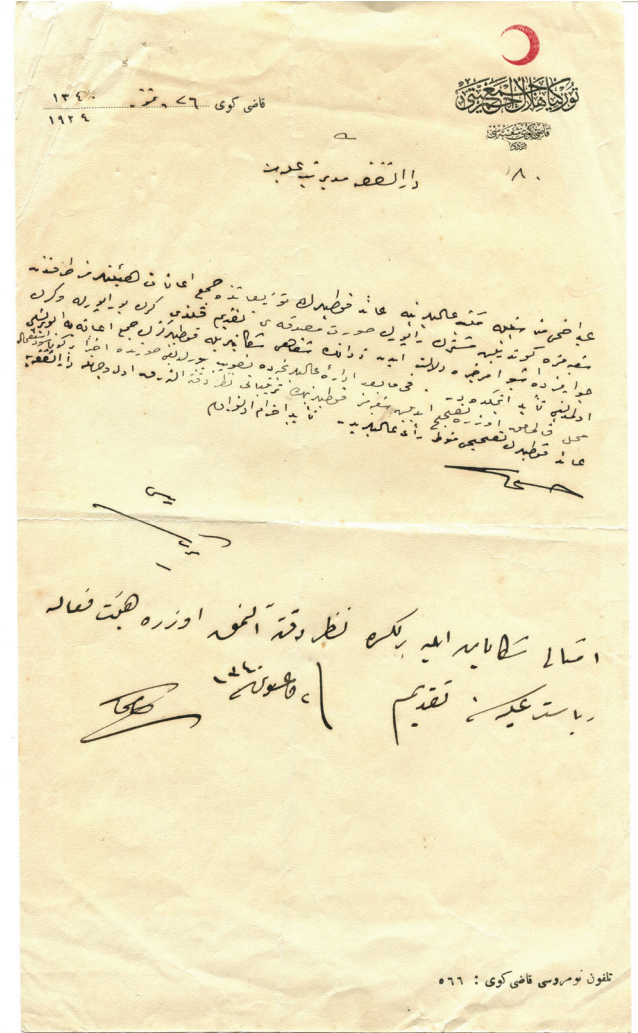

Yardım Toplama Kutusu

Pirinçten nikel kaplama kilitli bakır kumbara üzerinde emaye Kızılay arması aplike edilmiştir. Üstünde madeni ve kağıt paraların girebileceği iki ayrı delik yapılmıştır. Askı kayışı eksiktir.

Darüşşafaka okulundaki kutuların yardım toplamaya elverişli olmadığından yeniden düzeltilmesi isteği ile şikayetin dikkate alınması notu olan 1924 tarihli belge.

“Türkiyâ Hilâl-i Ahmer Cemiyeti / Kâdiköy Şu’besi / Aded: 80”

Kâdiköy, 26 Temmuz 1340 (1924)

Dârü’ş-şafaka Müdiriyyet-i ‘aliyyesine ‘lyd-i Adhâ (Ramazan Bayramı) sebebiyle mektebinize ait kutuların tevziatında cem’i iânât heyetleriniz tarafından şu’bemize gönderilen rapor suretleri takdim kılındı. (imza) Reis

Emsâli şikâyât ile birlikte nazar-ı dikkate alınmak üzere Hey’et-i ‘aliyyesine takdim.

2 Ağustos 1340 (imza)

KARTPOSTALLAR SATIŞ GELİRLERİ

I. SERİ

1912-1913 yılları savaş yıllarıdır. Bu zamanda Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin üstlendiği sorumluluk çok ağırdır. Gelir sağlamaya yönelik çıkarılan ilk grup kartpostallarda renkli olarak savaşta Kızılay konulu resimler işlenmiştir. Posta kartı olarak kullanılan bu kartlar Kızılay'ın savaşta üstlendiği rolü çok iyi de anlatmıştır. Kartpostallar savaş döneminde, cephedeki askerlerimiz ile aileleri arasında bir köprü kurmuştur. Bu nedenle maddi değerlerinin yanı sıra manevi değerleri de önemli olmuştur.

Daha sonrada uzun süre tekrar basılarak ve daha başka serilere de başlanarak kart basım geleneği devam ettirilmiş ve Kızılay bağış gelirleri arasında önemli yer tutmuştur.

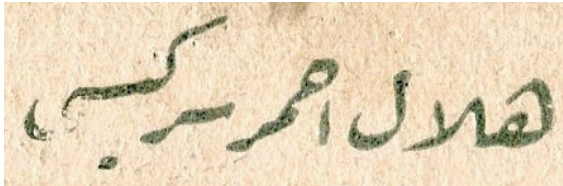
İlk grup Hilâl-i Ahmer kartpostallarının üzerinde, ortasında sola bakan kırmızı hilalli mührü bulunmaktadır. Mühürde "taht-ı himâye-i hazret-i mulûkânede Osmânî Hilâl-i Ahmer Cemiyeti" yazısı, üzerindeki kurdalesin de ise Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin savaş zamanı sloganı olan "vatana muhabbet, yaralılara muâvenet!" yazısı okunmaktadır.

Bu kartpostallarda kullanılmış olan suluboya resimler gerçekten çok iyi seçilmiş olup derneğin faaliyetlerini çok iyi anlatmaktadır. Kaliteli resimlerin sipariş ile iyi ressamalara yaptırıldıkları açıktır. Bir kartın suluboya çalışmasının aslı İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü koleksiyonunda bulunmaktadır. Müze kaydında "Balkan Savaşı süresince Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti başkanı Dr. Besim Ömer tarafından Viyana'dan getirdiği resamlara yaptırdığı suluboya" notu vardır. Kartpostalların renkli baskılarının Avusturya ve Almanya'da son derece kaliteli biçimde yapılmış olmasıdır. Suluboya resimlerin hepsi çekici pastel renklerle bezelidir ve çoğu imzasızdır. Az sayıdaki kartpostalda ise, "Şemseddin," "A.K.," "Pictomer, Wien 1915" gibi farklı imzalar okunabilmektedir. Çeşitli zamanlarda satışa çıkarılmış bu kartpostalların seri numaraları bulunmadığı için basım sıraları bilinmemektedir. Ayrıca, hangi zamana kadar basıma devam edildiği, kaç çeşit ve kaç adet basıldığı da belli değildir.

Hilâl-i Ahmer kartpostallarının en önemli satış merkezi, hiç kuşkusuz ki, Galatasaray'da açılmış olan Hilâl-i Ahmer Sergisi'nde yer alan seyyar postahane olmuştur. Bu sergide satılmış olan kartpostalların üzerinde "Galatasaray Hilâl-i Ahmer Sergisi" ibaresi de yer almaktadır. Yine kartpostallarda damga veya yazı olarak "Hilal-i Ahmer Sergisi" notu açılan sergilerde kartpostal satışlarına önem verildiği anlaşılmaktadır.

Manevi değeri de olan kartpostalların satışını arttırmak amacıyla 7 Mayıs 1917 günü çıkmış olan Tasvir-i Efkâr gazetesinde şu duyuru yayınlanmıştır:

"Hilâl-i Ahmer kartpostalları alınız: Dört güzel levha teşkil eyleyen dört nev'i Hilâl-i Ahmer kartpostallarını her kitâpçı ve kâğıtçıda arayınız. Sûret-i nefîse de (nefis şekilde) Münih'de tab' ettirilmiş olan bu kartların iştirâsıyla (satın alarak) hem zevk-i bediânızı (zevkinizin güzelliğini) isbât eylemiş, hem de vatana muhabbet, hasta ve mecrûh (yaralı) askere muâvenet etmiş olursunuz. Beheri (her biri) yirmi parayadır.

Bazı kartpostalların düzenlenmiş sergiler de yardım amacıyla satışa çıkarıldığına dair "Hilal-i Ahmer Sergisi" yazılı damga ve yazısı okunmaktadır.

Bu seri kartpostalları konularına göre şu alt gruplara ayrılmıştır.

BİRİNCİ ALT GRUP

1.1. Sultan V. Mehmed Reşad'ın Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne gelir getirmesi amacıyla Avusturya'da yayınlanmış olan "tasvîr-i hümayûnu"nu (portresi) taşımaktadır.

Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin ünlü yöneticisi Dr.Besim Ömer Paşa 13 Ekim 1915 günü dönemin sadrazamı Mehmet Said Paşa'ya hitaben bir yazı kaleme almış, cemiyetin "ciddi miktarda gelire" ihtiyacı olduğunu belirterek, Sultan V.Mehmed Reşad'ın portresinin Viyana'da bir Hilâl-i Ahmer kartpostalında basılmasını istemiştir. Bunun üzerine Sultan V. Mehmed Reşad hemen Said Paşa kabinesinin reyine başvurmuş, kabine üyelerinin görüşünü ve onayını aldıktan sonra da 27 Ekim 1915 günü gerekli irade-i seniyyeyi vermiştir. Elimizde üzerinde Sultan V. Mehmed Reşad portresi ve "Pictomer, Wien 1915" imzası bulunan kartpostal işte bu izin üzerine yayınlanmıştır.

Galatasaray Lise bina ve bahçesi. 21.01.1917 tarihinde Galatasaray Lise binasında açılan Hilal-i Ahmer sergisi münasebetiyle bastırılmıştır.

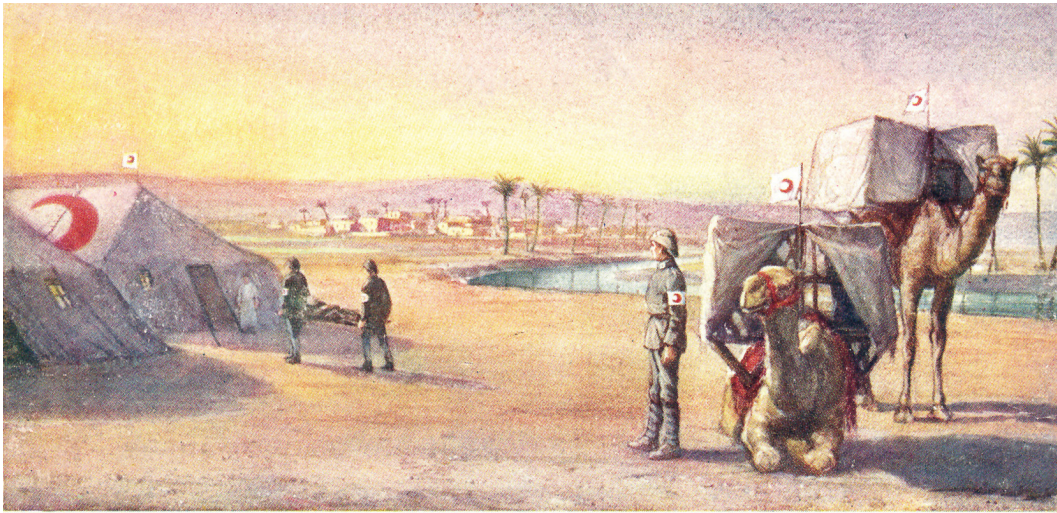

İKİNCİ ALT GRUP
Cephede savaşırken yaralanan askerler

ÜÇÜNCÜ ALT GRUP
Kızılay Sahra hastahane görüntüleri

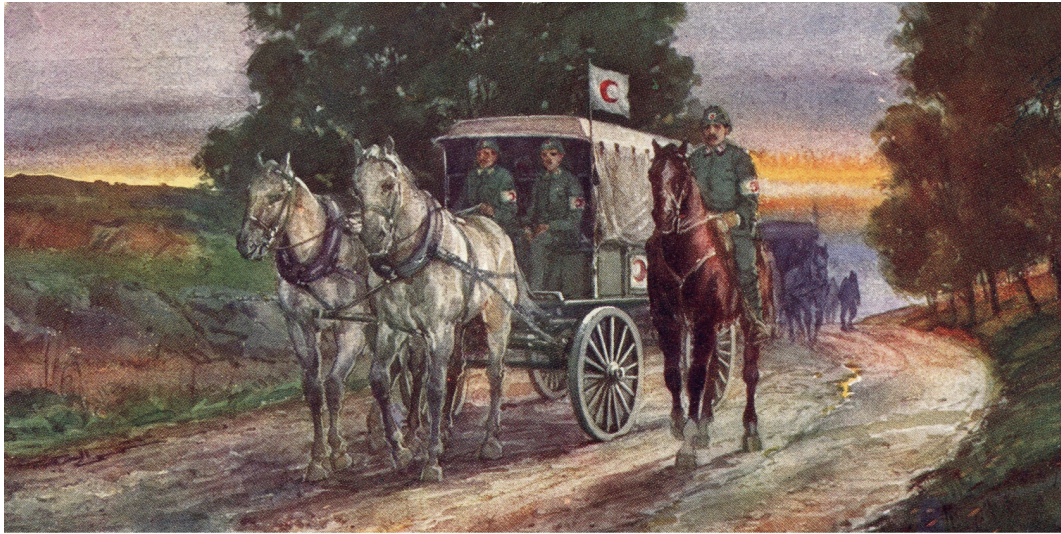

DÖRDÜNCÜ ALT GRUP

Yaralı askerlerin kızılây hastahanelere taşınması

BEŞİNCİ ALT GRUP

Yaralı askerlerin kızılây hastahanelerde tedavi edilmesi

Mini bir üçlü seri olarak çıkarılan bu kartpostallarda yaralı asker ve hemşire aynıdır. Sol bacağı savaşa kaybeden asker hastahane de tedavi edilip protez ayak takılmıştır. İyileşen madalyalı kahraman asker minnetini göstermek için hemşireye selam durmaktadır. Üçlü seri ayrıca ufak boyda basılarak muhtemelen toplu satılmıştır.

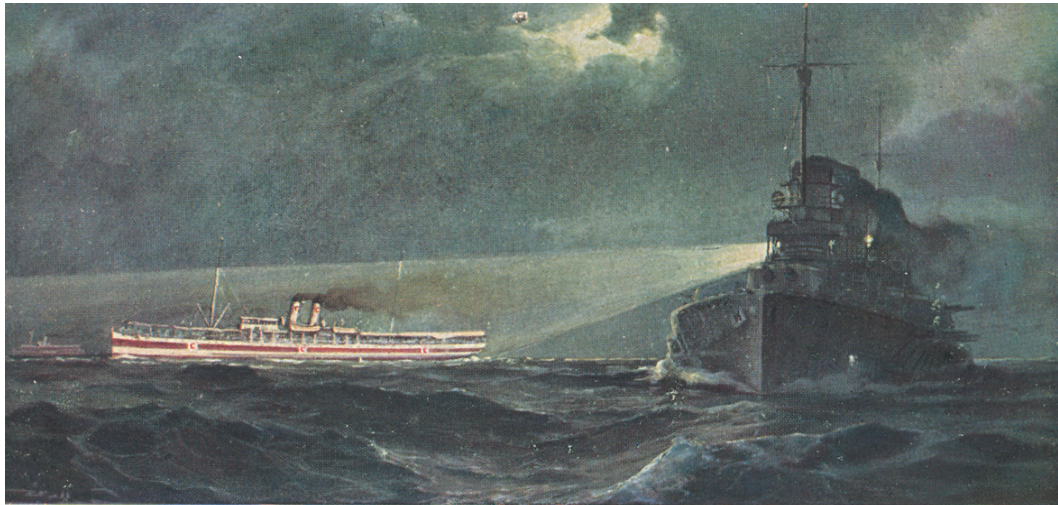

ALTINCI ALT GRUP

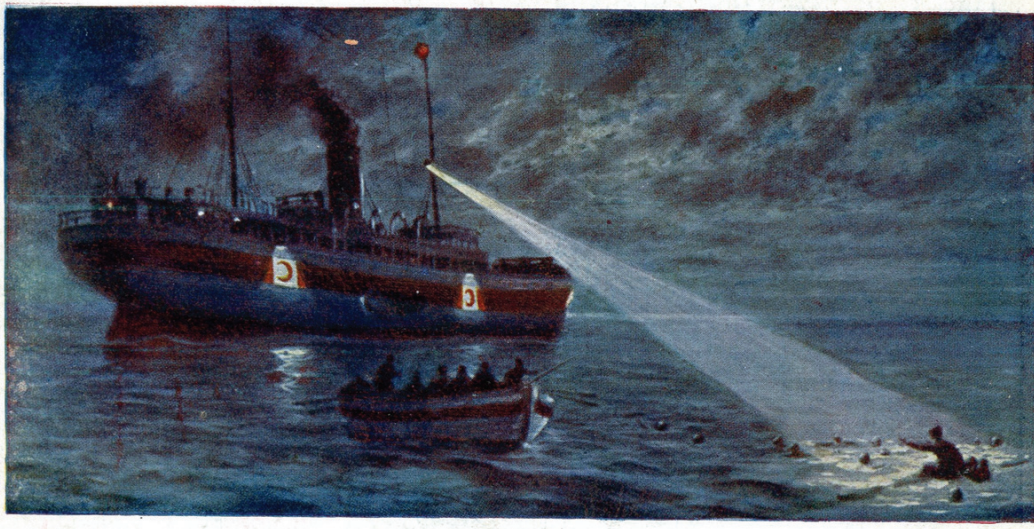
Çanakkale Savaşı sırasında Hilâl-i Ahmer tarafından kiralanmış olan hastahane gemisine ilişkin görüntülerdir.

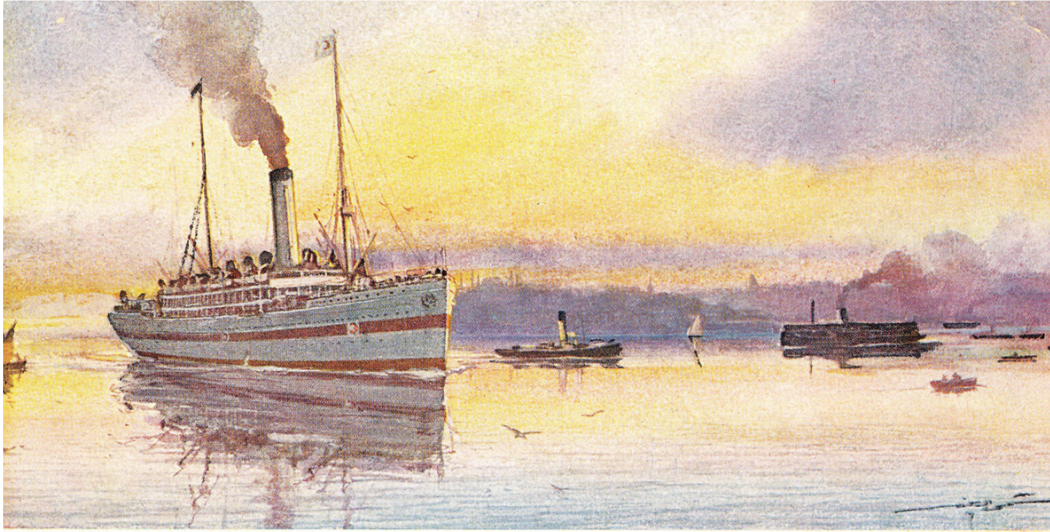
Hilâl-i Ahmer hastahane gemisinden sedye ile yaralı indiren sıhhiye erleri

Şafak vakti İstanbul limanındaki Hilâl-i Ahmer hastahane gemisi

Gece projektörüyle aydınlatıldığı kazazedeleri filikalarla
denizden toplayan Hilâl-i Ahmer hastahane gemisi,

Geceleyin bir kruvazörün projektörü altında görünen
Hilâl-i Ahmer hastahane gemisi,

II SERİ

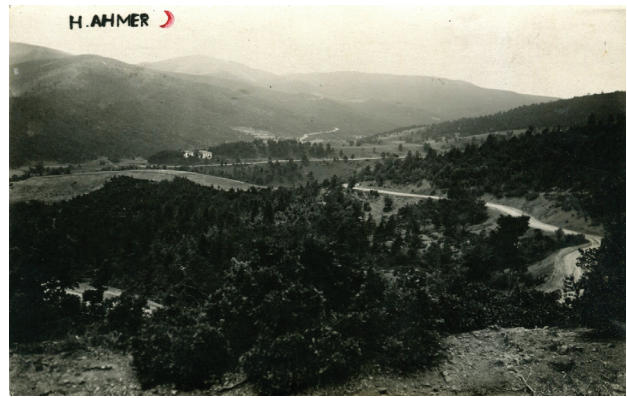
İstanbul hatırası yazılı siyah beyaz kartpostallarda kızılây hemşireleri resmedilmiştir. Savaş sonrası basılmışlardır.

"Hilâl-i Ahmer" in ellinci yıl dönümü Hâtırası (1877-1927)

III SERİ

Bu grup fotoğraflar kızılay yönetimi tarafından çektilererek siyah beyaz kartpostal haline getirilmiştir Daha sonra da kırmızı hilal damgası basılarak satılan foto kartpostallardaki fotoların sağlıklı ilgili tabiat manzarası olmasına özen gösterilmiştir.

YARDIM PULLARI

Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne gelir sağlamak amacıyla savaş yıllarında çıkartılmış ve adına da şefkat pulları adı verilen yardım pulları ilk olarak 1912 tarihinde basılmıştır. Savaş sonrasında da çıkarılmaya devam ederek cemiyetin devamlı ve önemli gelirlerinden biri olmuştur. Pullar incelendiğinde çok iyi dizayn edildiği ve istenilen mesajların gayet güzel verildiği görülmektedir.

Hilâl-i Ahmer pullarının çıkarılması üzerine Mahmûd Sâdık 4 Haziran 1332 (1916) tarihli Servet-i Fünûn dergisinde **“Hilâl-i Ahmer Pulları: Hizmet-i İnsâniyetkârâne ve Şefkat-kesterâne”** başlıklı kaleme aldığı yazı şefkat pullarını çok güzel anlatmıştır. Yazının özetinde; on paralık bir serveti olan kişilerin bile artık cemiyete bağışta bulunabileceklerini, bu yardım pullarını satın alan kişilere bağışlarının karşılığını göstermenin Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne, bu kampanyaya katılımın arttırılmasını sağlama görevinin de Osmanlı basınına düştüğü, Hilâl-i Ahmer Cemiyetinin de varoluş nedeninin, tek dayanağının ve devamının biricik sebebinin “millet”in desteği, dayanışması ve insani duyguları olduğunu vurgulanmaktadır.

“Her ferd kudretine göre, velev pek cüz-î olsun, Hilâl-i Ahmer’e yardım etmezse vicdân-ı milliden uzak kalmış gibi vicdânında elem duymalıdır.

Hilâl-i Ahmer Cemiyeti, milletin her ferdinde bu fazîleti gördüğü, bu hasletin vücûduna kâni’ bulunduğu için hem kendi hidemât-ı hayriyyesini tevsî’ ve hemde bütün efrâd-ı milletin vicdânını tatmîn için bir çare buldu. Kırk paralık, on paralık resimli, boyalı, latif pullar yaptırdı. Hilâl-i Ahmer Cemiyeti’ne herkesin, hatta on para muâvenetde bulunabilmesini teshil etdi. Milletin i’âl-i hasene ve i’fal-i insâniyetkârânesine bütün efrâd-ı milleti teşrîk etdi. Bu pulları mektûblarına, tezkerelerine –resmi posta pulları haricinde- mektûb zarflarına yapışdırarak, kullanacak olanlar hem vicdânlarını, hissiyât-ı insâniyelerini tatyib, hem de bu cemiyet-i müşfike hakkında millettâşlarının hamiyet ve semâhatini îkâz ederek onları pek büyük bir emr-i hayra teşvîk ve tergîb etmiş olacaklar. On para pek küçük bir meblâğdır. Damla damla göl olur. Küçük fedâkârlıkların muhassalesi büyük küçük i’ânelerin yekûnü mühim olur. Hilâl-i Ahmer pullarını kullanmak sûretiyle, kendisini şefkat ve insâniyet-i milliyeden hâric bırakmamak milletimizin her ferdi için bir emel olacak, bundan şübhemiz yok. Hilâl-i Ahmer’in ulvîyetini, bu i’ânelerle ifâ edebileceği hizmetini göstermek, hiçbir ferdi bu i’âneye iştirâk lezzetinden mahrûm bırakmamağa çalışmak da matbû’âta düşer.”

İlk başlarda ihtiyari olarak yardım toplamak amacıyla satılan şefkat pullarının ileride ki yıllarda rüsumat/vergi gibi almaları kural haline getirilmiştir. Birçok resmi işlemler, posta pullarının yanı, öğrenci karneleri gibi pek çok evraka yapıştirilerek Kızılay’a yardım yaptırılması sağlanmıştır.

Şefkat pulların satışı için çok çeşitli yerlerde yaptırıldığı pulların teslimi için düzenlenen makbuzlardan anlaşılmaktadır. Bu yardım pullarını bayilik gibi satışını yapanlara gelirin bir kısmını bırakarak komisyonlar verilmektedir.

Kızılay’ın yanında Çocuk Esirgeme Kurumu’nun da çıkarttığı yardım pullarına da “Şefkat Pulu” denilmektedir. Bu iki kurum arasında yardım pullarıyla yardım toplama konusunda gizli rekabetlerin olduğu görülmektedir. Nitekim, Kızılay’ın pul satışından elde edilen gelirlerinin belirli bir oranını satıcıya bırakması, Çocuk Esirgeme Kurumu’nun ise bu oranı sürekli küçük tutması Çocuk Esirgeme Kurumunun hemen hemen her genel kurulunda tartışma konusu olmuştur.

1964 yılında Kızılay, Türk Hava Kurumu, Ulusal Verem Savaş Derneği ve Yardım Sevenler Derneği Kıbrıs Pulu adında ortak bir yardım pulu çıkartmışlar ancak yeterli gelir sağlanamamıştır. Bunun üzerine her dernek tekrar kendi adlarına pul basımını sürdürmüşlerdir.

Pulların tesliminde ayrıca yazılı belgeler düzenlenmektedir.

30

44. t. balat subesi riyaseti
muhteremesine.

استانبول ولايتي
هيئت مركزيه
عدد
648

Şefkat pulu
آتيده مفرداتي مجرر اولديني اوزره ارسال قاتان غروشلق منطوق خيبراملي
مقبوضليك وسولي ملفوف بوردرونك بالتصديق اعاده سيله اشارة بيورمه كز متناذر اقدام
سنه 1329/5/19 ل

استانبول مركزي
M. valit

عدد	نومروسي	قيمتي	طوتاري ساعاتي غروش
1000	Şefkat pulu on Kuruş	1000	
2000	" " Beş "	1000	
			بالكز... غروشدر

يكي توكيه مطبعهسي - استانبول چقال اوغلي

Balat subesi tarafından iade olunan pullar

11/10/1931 M. 0009

Hilal-i Ahmer İstanbul Merkezine (Merkezi Umumi tarafından gönderilen)
veya şubât ve eşhas tarafından iade olunan şefkat pullarına ait
Tesellüm varakasıdır

Tutarı Kuruş	Kıymeti	Numarası	Adet
80.80	on Kuruş	Şefkat pulu	80.80 adet
55.10	Beş Kuruş	" "	1102 adet
64.50	göçme para	" "	240 adet
14265 Yalnız on dört bin dört yüz altmış beş			

Teslim eden zatın imzası: M. Şefkat
Veznedar: Evvel
Muhasip: M. Rab

AHMET İHSAN MATBAASI LIMITED

بالات هلال كزيمهسي - استانبول ولايتي

استانبول ولايتي
هيئت مركزيه
عدد
17

بيلده
آتيده مفرداتي مجرر اولديني اوزره ارسال قاتان غروشلق منطوق خيبراملي
مقبوضليك وسولي ملفوف بوردرونك بالتصديق اعاده سيله اشارة بيورمه كز متناذر اقدام
درسمات 1329/5/20 ل

استانبول مركزي
م. شيفكات

عدد	نومروسي	قيمتي	طوتاري ساعاتي غروش
500	Beş	500	
1000	Beş	500	
			بالكز... غروشدر

هلال مطبعهسي

TÜRKİYE KIZILAYI DERNEĞİ
İSTİKLÂL ŞUBESİ

TELEFON: 5444 1 41 14 47
Dışar: 1 41 14 42
Beyoğlu, Balı Kışık
Yeni Sokak No. 24

15/9/1964

KENT Tiyatrosu
Sayın Müdürlüğüne
B e l i r

Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkezinden, Kıbrıs'a Yardım pulları, hakkında alınan yazı ve kararname sureti iligikte takdim edilmiştir.

Talep edilecek yardım pullarının cins ve mikdarının bildirilmesini rica, şimdiden teşekkürlerimizi bildiririz.

İ.Ş.

Saygılarımla
Hayri Akyüz
ŞUBE KURULU BAŞKANI

Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti İstanbul Vilayeti
He'yet-i Merkeziyyesi başlıklı Balat Başkanlığına
hitabetli (1)929 tarihli Şefkat Pulu teslimi ile belge.

Kızılay'ın Bastırdığı ŞEFKAT PULLARI (Dantelli)

1912 tarihinde Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına 6 çeşit olarak taş baskı (litografi) tekniği ile Viyana'da Elbemühl AG de basılmıştır. 10 ve 40 para değerlerindedir. Kızılay adına basılan ilk basılan seridir. Dikkati çeken seride ki altı çeşit puldan beş tanesi 10 para bir tanesi ise 40 para değerinde olmasıdır. Pulların üzerlerinde genel bilgiler dışında **“Vatana Muhabbet Yaralı Askere Muavenet”** yazmaktadır.

1915 tarihinde ikinci seri olarak Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına 6 çeşit olarak taş baskı (litografi) tekniği ile Viyana'da Elbemühl AG de basılmıştır. Bütün pulların değerleri 10 paradır. Pulların üzerlerinde genel bilgiler dışında **“Vatana Muhabbet Yaralı Askere Muavenet”** yazmaktadır.

1916 tarihinde Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına 6 çeşit olarak ilk seri pulları üzeri sürşarjlanarak tekrar kullanılmıştır. Sürşarjların beşinde “Yüz Para” birinde “Beş Kuruş” yazısı tipografi tekniği ile basılmıştır. Diğer bilgiler birinci serinin aynısıdır.

1923 tarihinde dördüncü seri olarak Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına 3 çeşit olarak taş baskı (litografi) tekniği ile İstanbul Ahmed Nazmi matbaasında da bastırılmıştır. 1 kuruş, 2,5 kuruş, 5 kuruşluk değerlere sahiptirler. Pulların üzerlerinde genel bilgiler dışında ilk iki pulda “Şefkat, Muavenet ve İnsaniyet” son pulda ise “İmdat” yazmaktadır.

1924 tarihinde beşinci seri olarak Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına 4 çeşit olarak çok renkli baskı tekniği (Multicolour print) ile Almanya’da bastırılmıştır. 1 kuruş, 2,5 kuruş, 5 kuruş ve 10 kuruşluk değerlere sahiptirler. Pulların üzerlerinde genel bilgiler dışında üç pulda “Vatana Muhabbet Yaralı Askere Muavenet” bir pulda ise “İmdat” yazmaktadır.

1927 tarihinde Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına 3 çeşit olarak dördüncü seri pulları üzeri sürşarjlanarak tekrar kullanılmıştır. Tipografi tekniği ile basılan sürşarjların sonundaki pulda “20 Yirmi Paradır??? KURUŞ OLABİLİR” yazmaktadır. Diğer bilgiler dördüncü serinin aynısidir.

1928 yılı Mayıs ayında Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına yedi çeşit olarak tipografi ve Gravür baskı tekniği ile 500.000 adet olarak Londra Thomas De La Rue & Co. da bastırılmıştır. Kuruş olarak yarım, bir, iki buçuk, beş, on, yirmi ve elli kuruş değerlerindedirler. Pulların üzerinde genel bilgiler dışında “Şefkat Pulu” yazısı okunmaktadır.

1932 yılı 2 Haziranda Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına tek çeşit olarak 1928 yılı serisinin on kuruşluk pulun üzeri sürşarjlanarak tekrar tipografi baskı tekniği ile 1.000.000 adet Ankara Hakimiyet-i Milliye Matbaasında bastırılmıştır.

1933 yılının 15 Kasımında Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına tek çeşit olarak 1928 yılı serisinin yarım kuruşluk pulun üzeri sürşarjlanarak tekrar tipografi baskı tekniği ile 1.000.000 adet Ankara Hakimiyet-i Milliye Matbaasında bastırılmıştır.

1934 yılının 8 Martında Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına tek çeşit olarak 1928 yılı serisinin ikibuçuk kuruşluk pulun üzeri sürşarjlanarak tekrar tipografi baskı tekniği ile 250.000 adet Ankara Hakimiyet-i Milliye Matbaasında bastırılmıştır.

1934 yılı Haziran ayında Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına bir kuruş değerinde tek çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile 10.000.000 adet İstanbul Damga Matbaasında bastırılmıştır. Latin harfleri ile basılmış ilk seridir.

1934 yılı Aralık ayında Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına yarım kuruş değerinde tek çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile 3.000.000 adet İstanbul Damga Matbaasında bastırılmıştır.

1935 yılı Mart ayında Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına ikibuçuk kuruş değerinde tek çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile 10.000.000 adet İstanbul Damga Matbaasında bastırılmıştır.

1935 yılı Temmuz ayında Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına beş kuruş değerinde tek çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile 5.000.000 adet İstanbul Damga Matbaasında bastırılmıştır.

1937-1938 yıllarında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına altı çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile Devlet Basımevinde bastırılmıştır. Yarım, bir, iki buçuk, beş, on, yirmi ve elli kuruş değerlerindedirler.

1941 yılında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına bir ve beş kuruş değerinde iki çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile İstanbul Damga Matbaasında bastırılmıştır.

1942 yılında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına yarım ve bir kuruş değerinde iki çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile İstanbul Alaeddin Kırıl Matbaasında bastırılmıştır.

1942 yılında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına 1937-1938 yılında bastırılmış iki buçuk kuruşluk pulun üzerine tipografi baskı tekniği ile "1 Kuruş" yazısı basılarak sürşarjlı olarak kullanılmıştır.

1943 yılında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına yedi çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile İstanbul Damga Matbaasında bastırılmıştır. Yarım, bir, iki buçuk, beş, on, yirmi, elli kuruş ve bir lira değerlerindedirler.

1944-1945 yıllarında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına yedi çeşit olarak tipografi baskı tekniği ile İstanbul Tekel Matbaasında 500.000 adet bastırılmıştır. Yirmi para, bir, iki buçuk, beş, on, elli kuruş ve bir lira değerlerindedirler.

1946 yılında "Kızılay'ın 69. Yıldönümü" serisi olarak Türkiye Kızılay Derneği adına sekiz çeşit olarak çok renkli baskı tekniği ile 25.000 adet bastırılmıştır. Yirmi para, iki tane bir kuruş, Beş kuruş , Yirmi kuruş, 250 kuruş, bir ile beş lira değerlerindedirler.

1946 yılında “Kızılay’ın Başarıları” serisi olarak Türkiye Kızılay Derneği adına sekiz çeşit ofset baskı tekniği ile Ankara Güzel Sanatlar Matbaasında 200.000 adet bastırılmıştır. bir, dört, on, yirmi beş, kırk, yetmiş kuruş ve bir ile iki buçuk lira değerlerindedirler.

1949 yılında Türkiye Kızılay Derneği adına sekiz çeşit olarak 1946 yılındaki serinin üzeri “Şefkat Pulu” yazısı tipografik baskı tekniği ile 10.000 adet basılarak aynı değerlerinde sürşarjlı olarak kullanılmıştır.

1950 yılında “Temsili Resimler” serisi olarak Türkiye Kızılay Derneği adına onbir çeşit tipografik baskı tekniği ile Ankara Milli Eğitim Basımevi Matbaasında bastırılmıştır. Yarım, bir, iki, ikibuçuk, üç, dört, beş, on, yirmi beş, elli ve yüz kuruş değerlerindedirler.

1952 yılında Türkiye Kızılay Derneği adına üç çeşit olarak 1950 yılı serisindeki 2, 3, 4, kuruşluk pulları üzeri “20 PARA” yazısı tipografik basım tekniği ile Ankara Ulus Matbaasında basılarak üzeri sürşarjlı olarak kullanılmıştır.

1952 yılında “75. Yıldönümü” serisi olarak Türkiye Kızılay Derneği adına dört çeşit çok renkli baskı tekniği ile İstanbul Renk İş Basımevi Matbaasında 25.000 adet bastırılmıştır. Ayrıca, baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında ofset 10.000 adette hatıra bloku da bastırılmıştır. Pullar 5, 15, 30 kuruş ve 1 lira değerlerindedir.

1953 yılında Türkiye Kızılay Derneği adına 20 para ve 1 kuruş değerinde iki çeşit ofset baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında bastırılmıştır.

1954 yılında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına üç çeşit ofset baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında 2.000.000 adet bastırılmıştır. Pullar 1, 5 ve 10 kuruş değerindedirler.

1954 yılı 4 Kasım'da "Florence Nightingale'nin Türkiye'yi Ziyaretinin 100. Yılı" serisi olarak Türkiye Kızılay Cemiyeti adına üç çeşit ofset baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında 25.000 adet bastırılmıştır. Pullar 20, 30 ve 50 kuruş değerindedirler.

1955 yılı 5 Eylül'de "Beynelmilel Hemşireler Kongresi" serisi olarak Türkiye Kızılay Cemiyeti adına üç çeşit ofset baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında 50.000 adet bastırılmıştır. Pullar 10, 15, 100 kuruş değerlerindedirler.

1955 yılında "20 Para" Sürşarjı basılarak kullanılmışlardır.

1956 yılında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına iki çeşit olarak 1954 yılı serisindeki 1 kuruşluk pulun üzeri "20 Para" ve "2,5 Kuruş" yazıları tipografik baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında 1.000.000 adet basılarak sürşarjlı olarak kullanılmıştır.

1957 yılı 1 Martta Türkiye Kızılay Cemiyeti adına dokuz çeşit ofset baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında 1.000.000 adet bastırılmıştır. Pullar 1/2, 1, 2 buçuk, 5, 10, 20, 25, 50, 100 kuruş değerlerindedirler.

1957 yılı 9 Nisanda "Kan Programı" serisi olarak Türkiye Kızılay Cemiyeti adına üç çeşit ofset baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında 50.000 adet bastırılmıştır. Pullar 25, 75, 150 kuruş değerlerindedirler.

1958 yılı 28 Martta "İstanbul Florence Nightingale Tesisi" serisi olarak Türkiye Kızılay Cemiyeti adına üç çeşit ofset baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında 50.000 adet bastırılmıştır. Pullar 1, 1 buçuk, 2 lira değerindedirler.

1958 yılında Türkiye Kızılay Cemiyeti adına sekiz çeşit olarak ofset baskı tekniği ile İstanbul Pulhan Matbaasında 461.400 adet bastırılmıştır. Pullar 1/2, 1, 2 buçuk, 5, 10, 25, 50, 100 kuruş değerindedirler.

Basım tarihini belirleyemediğimiz dantelli yardım pulu örnekleridir.

Dantelsiz olarak Kızılay'ın Bastırdığı Yardım Pulları

Kızılay 1960 lı yıllardan sonra dantelsiz ve daha özensiz olarak yardım pulları bastırarak gelir toplamaya devam etmiştir.

KIZILAY GENÇLİK KURUMUNUN SATTIĞI DANTELSİZ YARDIM PULLARI

POSTA İDARESİNİN ÇIKARTMIŞ OLDUĞU KIZILAY TEMALİ PULLAR

İlk gün zarfı

3.2.4.9. GENÇLİK POSTA

1918 YILINDA ÇIKARTILMIŞ HİLAL-İ AHMER FİSKAL PULLARI

10 PARA

20 PARA

60 PARA

1 GURUŞ

1 GURUŞ

Okullardaki Defter Satışları

Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Mekteb Defteri'dir.

Rozette: Taht-ı himâye-i Hazret-i Mülûkâne'de 'Osmânî Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Sevgili Vatan'a hizmet, mecrûh ve hasta 'askerlere mu'avenet.

Arka kapakta: Abdülhak Hâmid Bey'in bir şiiri vardır. Hâsılatı Kendisine âid olmak üzere 'Osmânî Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti tarafından neşr olunmuştur. Matba'a-i Ahmed İhsân ve şürekâsı'da basılmıştır.

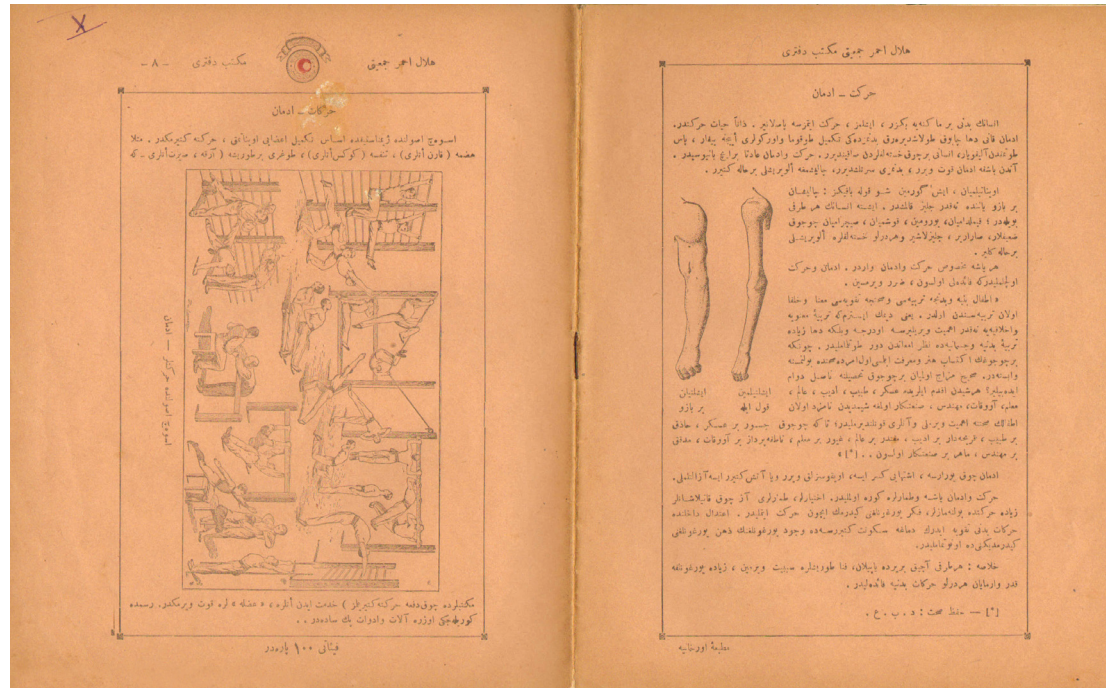
Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Mekteb Defteri

1327 senesi ihyâ'en te'sîs olunmuştur. Hilâl-i Ahmer muhârebe meydânlarında yaralanan ve hastalanan 'askerlere bakmak maksad-ı vatan-perverâne ve insâniyet-kârânesiyle teşekkül etmiş bir cem'iyettir; " 'alâmet-i fârikası" beyaz zemîn üzerinde kırmızı hilâldir.

Rozette: Vatan'a muhabbet, yârelilere mu'avenet

Taht-ı himâye-i Hazret-i Mülûkâne'de 'Osmânî Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti

Arka kapakta: Kızılhaç ile mukayese, Kızılay'ın uluslar arası önemi, savaşta ve barışta yaptıkları gibi Kızılay hakkında bilgiler yazılıdır.

Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri

Çerçeve içinde: İsveç usulünde hareketler, idman tasvirleri bulunmaktadır. Fiy'âtı: 100 paredir.

Arka kapakta: Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri

Hareket-İdmân başlığı altında işletilmeyen bir kol ile işletilen bir bâzû altıyazısı ile geliştirilmemiş ve geliştirilmiş birer kol tasviri ile idman hareketlerinin sağlık açısından yararları anlatılmaktadır.

Matba'a-i Orhâniye'de basılmıştır.

Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri

Kan akmlarında, boşanmalarında, kırıklarda, yaralanma ve berelenmelerde ilk imdâd başlığı altında konularına göre tasvirli ilkyardım tedavileri anlatılmaktadır.

Arka kapakta: Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri.

Çerçeve içinde: Kan akmlarında, boşanmalarında, kırıklarda, yaralanma ve berelenmelerde ilk imdâd başlığı altında ilkyardım tedavileri anlatılmaktadır. A.Serviçen Matba'ası'nda basılmıştır.

Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri

Suda Boğulma "Denize düşen adama imdâd herkesin borcudur." başlığı altında boğulma vakalarında yapılması gereken ilkyardım tedavileri tasvirli olarak anlatılmaktadır.

Arka kapakta: Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri

Çerçeve içinde: konu başlığı anlatımları burada devam etmektedir.

A.Serviçen Matba'ası'nda basılmıştır.

Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri

İmdâd – Nefes verdirib-aldırma –“Teneffüs-i sinâ’î” başlığı altında suni teneffüs yapılması gereken yerlerde ilkyardım uygulaması tasvirli olarak anlatılmaktadır.

Arka kapakta: Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri

Çerçeve içinde: İmdâd – Nefes verdiririb-aldırma –“Teneffüs-i sinâ’î” konu başlığı anlatımları teferruatlı olarak açıklanmaktadır. A.Serviçen Matba’ası’nda basılmıştır.

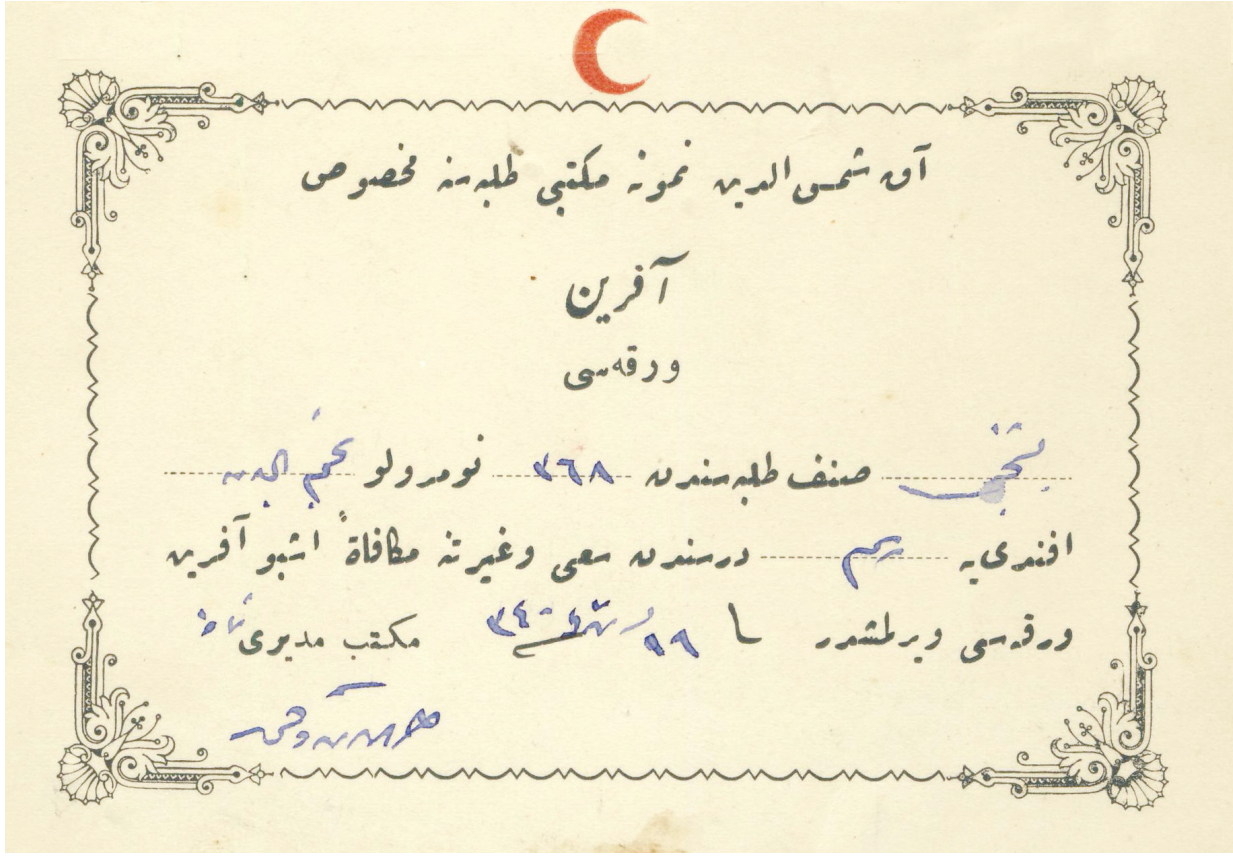

Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri

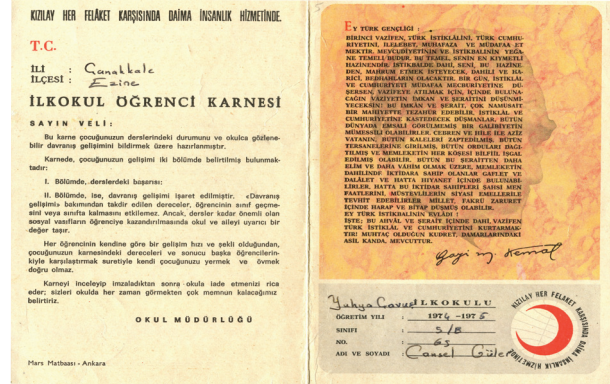
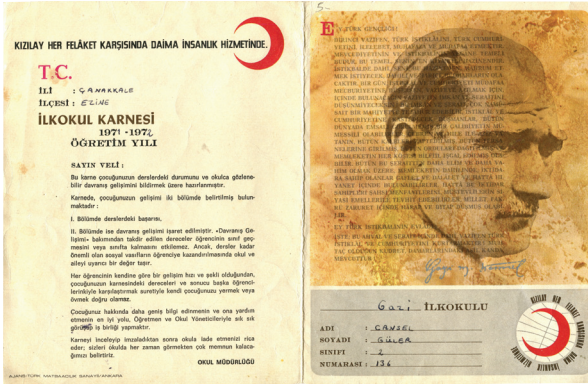
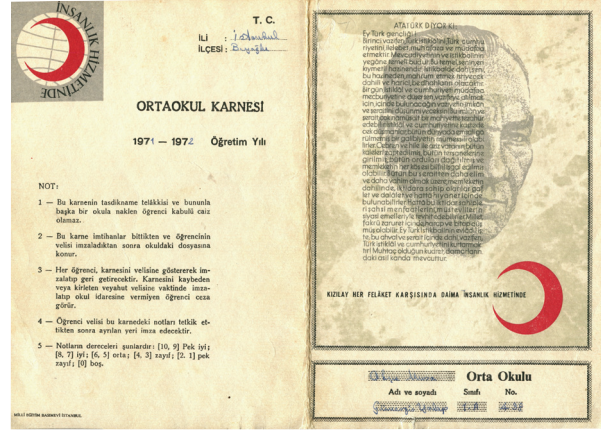
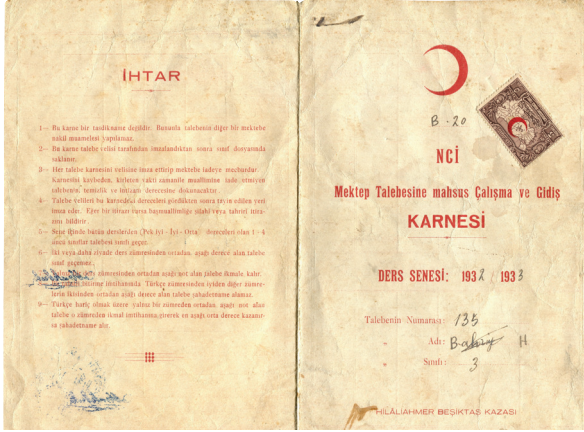
Harbde Kızılay'ın çalışmalarını gösteren fotoğraflar **Arka kapakta:** Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Mekteb Defteri
Çerçeve içinde: "Osmânî Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti'nin Trâblus-ı Garb ve Bingâzî Muhârebelerinde hıdemât-ı sıhhiyesi" başlığı ile 1327 Teşrin-i evvel[Ekim/Kasım 1911] tarihinde yeniden tesisinden başlayarak gelişmesi anlatılmaktadır. A.Servicen Matba'ası'nda basılmıştır.

AFERİN BELGESİ

KARNELER

Okullarda dağıtılan karnelere genellikle yardım pulları yapıştırılarak gelir edilmiştir. İstisnai olarak ta kısa dönemlerde Kızılay'ın bastırdığı karnelerin satışına da rastlanmıştır. Dikkati çeken husus Ülkemizdeki yabancı okullarda böyle bir uygulamaya rastlanmamış olmasıdır.

Askeriyede Kimlik Satışı

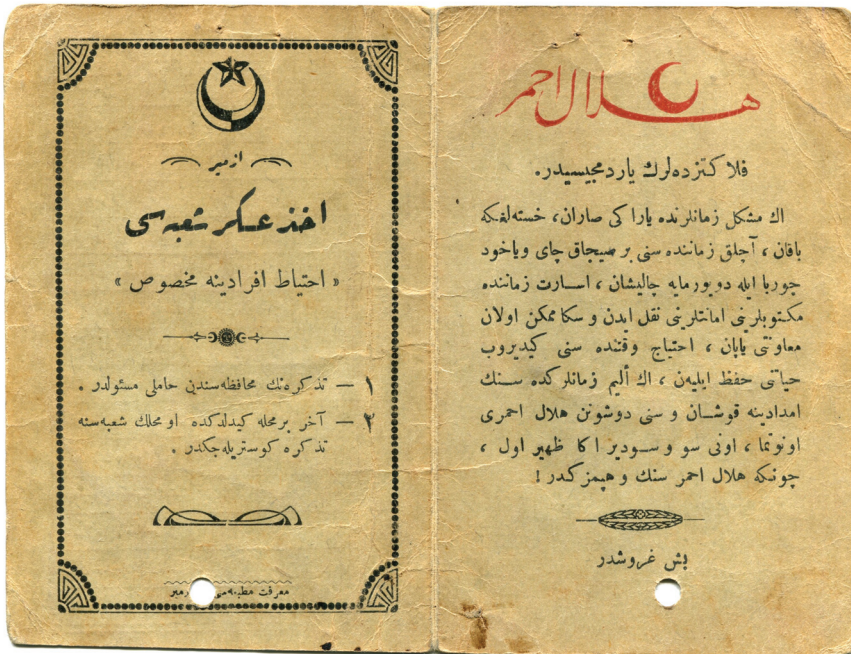
1321 Üsküdar doğumlu Yusuf oğlu Zeki'nin Sar'a-i esâsî hastası olduğundan "daimi çürük"e ayrıldığına ilişkin Üsküdar Askerlik Şubesi Başkanlığı tarafından verilmiş 7.5.(1)928 tarihli kimlik belgesinin arka dir. Sayfasında Türkiye Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti Üsküdâr Kussâmî tarafından hazırlanmış şu yazı okunmaktadır:

Hilâl-i Ahmer

"İşâret zamânında mektublarını emânetlerini mahalline iysâl eden en elîm zamânlarda senin imdâdına koşan ve dâ'imâ seni düşünen Hilâl-i Ahmer'i unutma ve onu sev; çünkü Hilâl-i Ahmer şefkat mü'essesesidir. Yardım edelim. Zenginlenmeye çalışarak borcumuzu ödeyelim."

17.03.1928 tarihli 1307 İzmir Doğumlu Antuvan Palman'a ait asker kimliğindeki yazı:

Hilâl-i Ahmer

"Felâketzedelerin yardımcısıdır. En müşkül zamanlarında yararı saran, hastalığına bakan, açlık zamanında seni bir sıcak çay veyâhut çorba ile doyurmaya çalışan, esaret zamanında mektublarını emanetlerini nakil eden ve sana mümkün olan mu'aveneti yapan, ihtiyaç vaktinde seni giydürüb hayatını hıfz eyleyen, en elim zamanlarda senin imdadına koşan ve seni düşünen Hilâl-i Ahmer'i unutma, onu sev ve sevdır. Ona zahir (yardımcı ol, arka çık) ol, çünkü Hilâl-i Ahmer senin ve hepimizindir." Beş Gurûşdur.

DİĞER SATIŞ GELİRLERİ

Anahtarlık

Yaka İğnesi

Mineli minik fotoğraf çerçevesi

Milli piyango biletləri

KONSER

İttihâd ve Terakkî
Sineması'nda
mâh-ı hâlin 13üncü günü
Vâlî Bey Efendi
Hazretleri'nin refîka-i
muhterimleri Hânım Efendi
Hazretleri'nin taht-ı riyâset-i
'aliyyelerinde
**Haleb Hilâl-i Ahmer Dârü's-
Sanâ'a** menfa'atına

Program

- (1) Sanâyi' Müzikası
tarafından ittihâd edilecek
bir parça
- (2) Sinema
- (3) Sârine Hânım tarafından
"Arapça bir kasîde"
- (4) Müzika Eyi bir parça
- (5) Madam Çarlı tarafından
ayak oyunları ve jimnastik
- (6) Sârine Hânım tarafından
"bir fasıl"
- (7) Müzika
Hitâm
Haleb Lüks Matba'ası

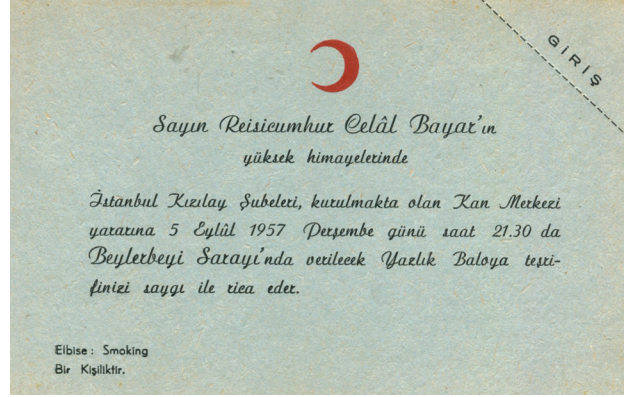
Davetiye

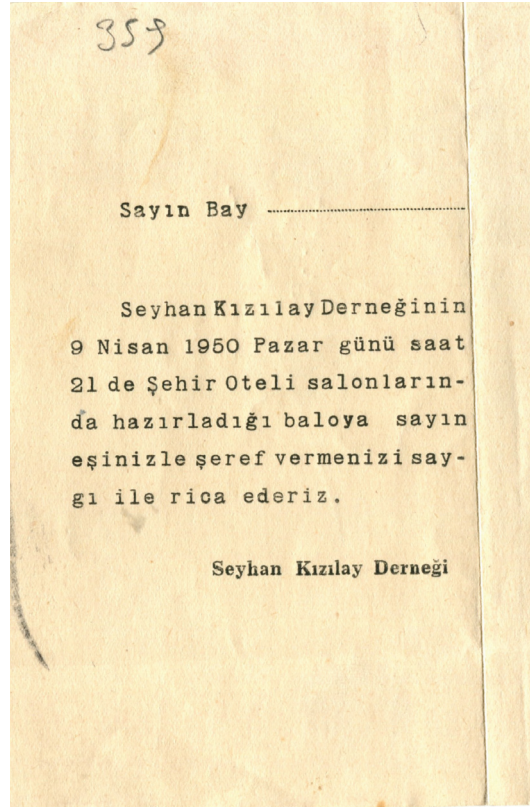

BALO

Davetiye

Makbuz

KERMES

SEÇİLMİŞ KAYNAKÇA

- Akben (Ed.) 2008** : Sağlık Ordusu, Haz. N. Özçelik, M.A. Beyhan, A. Eryüksel, F.Akben, İstanbul.
- Engin 2011** : V. Engin, Osmanlı Ticaret ve Sanayi Albümü, İstanbul.
- Erhan 1978** : S. Erhan, Hemşirelik Tarihi, İstanbul.
- Ender 2011** : C. Ender, Kızılay Madalya ve Nişanları, İstanbul.
- Hacıfettahoğlu (Haz.) 2009** : İ. Hacıfettahoğlu, Milli Mücadelede Hilal-i Ahmer, Ankara.
- Köker (Ed.) 1997** : A. H. Köker (Ed.), Doğum ve Ebelik Tarihi Kayseri.
- Metinsoy 2004** : M. Metinsoy, II. Dünya Savaşı'nda Türkiye Kızılay Cemiyeti Sosyal Yardımları ve Aş Ocakları, Toplumsal Tarih Dergisi, Sayı: 128, s.80-87, İstanbul.
- Ömer 2009** : B. Ömer Haz. İsmail Hacıfettahoğlu, Hanımefendilere Hilal-i Ahmer'e Dair Konferans, Ankara.
- Örses 2010** : T. Örses, Hilal-i Ahmerin kahraman Doktorları Arap Çöllerinde Ölüme Karşı Savaştlar, NTV Tarih sayı. 23, s.24-35, İstanbul.
- Polat 2007** : M. Polat, Hilal -i Ahmer Teşkilatının Kuruluşu ve Teşkilatlanması (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Elazığ.
- Saygılı 2010** : S. Saygılı, Türk Kızılay'ın Kurucusu Dr. Abdullah Bey, Ankara.
- Saygılı 2011** : S. Saygılı, Türk Kızılay'ın Kurucularından Kırmılı Dr. Aziz Bey, Ankara.
- Taşkıran 2001** : Cemalettin Taşkıran, 1. Dünya Savaşında Türk Esirleri Ana Ben Ölmedim, İstanbul.
- Tucker 2006** : E. Tucker, Osmanlı Modernleşmesinde Kızılay'ın Rolü Hilâl-i Ahmer Cemiyeti, Toplumsal Tarih Dergisi Sayı 151, İstanbul.
- Süleymaniye 2010** : E. E. Süleymaniye, Osmanlı İmparatorluğu ve Erken Dönem Cumhuriyet Fiskalleri, Ankara.

TILSIM MÜHÜRLERİ KAPAK

ŞİFA TASLARI KAPAK